

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA
Abril 2015

Ajuntament de Sant Jaume de Llierca

TerritorisXLM

ÍNDIX

1. UN NOU ESCENARI PER A SANT JAUME DE LLIERCA	3
1.1. Les noves demandes socials.....	3
2. EL CARÀCTER DE LA VILA, LA GENT I EL TERRITORI	7
2.1. El terme municipal	7
2.2. El medi natural i ambiental	7
2.3. Evolució urbana del municipi.....	11
2.4. Població i llars	13
2.5. Els habitatges i les llars	13
3. MARC URBANÍSTIC.....	14
3.1. Planejament territorial.....	14
3.2. Catàleg de paisatge	15
3.3. Planejament municipal.....	17
4. HABITABILITAT I QUALITAT DE VIDA	30
4.1. Els habitatges.....	30
4.2. Els espais lliures	34
4.3. Els equipaments i els serveis	34
4.4. Les activitats econòmiques.....	37
4.5. Els espais de la mobilitat	40
5. DIAGNÒSTIC URBANÍSTIC	45
6. LA DEFINICIÓ D'UN NOU MODEL DE DESENVOLUPAMENT URBÀ I TERRITORIAL.....	46
6.1. Bases programàtiques	46
6.2. Estratègies projectuals	46
7. CRITERIS PER A UNA NOVA REGULACIÓ NORMATIVA.....	52
8. PRESENTACIÓ PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ	53
8.1. Resultats procés participatiu	53

ÍNDEX DE PLÀNOLS

SANT JAUME DE LLIERCA

1.1 Terme Municipal A3 1/16.000

EVOLUCIÓ URBANA

PLANEJAMENT MUNICIPAL. LES NNSS DE 2001

2.1 Classificació del sòl 2001 .....A3 1/10.000

2.2 Classificació del sòl 2014 .....A3 1/10.000

2.3 Desenvolupament i execució 2001-2014 .....A3 1/10.000

2.4 Ordenació detallada del sòl urbà residencial (refós 2014) A3 1/4.000

2.5 Ordenació detallada del sòl urbà industrial (refós 2014)..... A3 1/4.000

2.6. Pla Especial centre de gestió de residus de la Garrotxa A3 1/4.000

2.7 Potencials urbanístics del sòl residencial..... A3 1/4.000

2.8 Potencials urbanístics del sòl industrial A3 1/4.000

2.9 Sistemes i afectacions pendents del sòl urbà residencial..... A3 1/4.000

2.10 Sistemes i afectacions pendents del sòl urbà industrial..... A3 1/4.000

ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT

3.1. Estructura de la propietat del territori.....A3 1/10.000

3.2. Estructura de la propietat urbana A3 1/4.000

ACTIVITATS

4.1. Activitats econòmiques en sòl urbà A3 1/10.000

4.2 Activitats en el territori.....A3 1/10.000

ESPAIS DE LA MOBILITAT

5.1 Accessibilitat territorial A3 1/10.000

5.2 Jerarquia i dimensió. Nucli urbà residencial A3 1/4.000

5.3 Jerarquia i dimensió. Àmbit industrial A3 1/4.000

5.4 Topografia i pendents. Nucli urbà residencial. A3 1/4.000

5.5 Topografia i pendents. Àmbit industrial A3 1/4.000

PROPOSTA GENERAL DEL PLA

Estratègies projectuals territorials A3 1/10.000

Estratègies projectuals urbanes A3 1/4.000

1. Un nou escenari per a Sant Jaume de Llierca

Des de que l'any 2001 Sant Jaume de Llierca aprovà les seves Normes Subsidiàries (NNSS) s'han succeït significatius canvis de caràcter legal i urbanístic, però sobretot canvis vinculats a un nou context general.

En aquest nou escenari el nou Pla d'Ordenació Urbana Municipal (POUM) s'ha concebut com un nou instrument que diagnostica intencionada i adequadament:

- Identifica quines són les noves demandes o problemàtiques i requeriments socials, ambientals i econòmics.
- Realitza una nova lectura en positiu de la realitat, identificant quins són els valors, les potencialitats i les aptituds de la vila i el territori existents.

En base al treball elaborat i el coneixement de la realitat social i la realitat física de Sant Jaume de Llierca, el nou POUM proposa quines poden ser les opcions del futur desenvolupament urbanístic del municipi des de una doble perspectiva:

En primer lloc, **el POUM pretén ser una eina estratègica que defineix el model de desenvolupament urbà i territorial del municipi**. Un model que esdevingui en un full de ruta per als propers anys. Amb capacitat per articular i integrar opcions i alternatives de planejament, però que sobretot fixi quins han de ser els elements estratègics estructurants invariables de la vila i el territori de Sant Jaume de Llierca.

Altrament, **el POUM té vocació d'esdevenir en una eina operativa que faciliti la governabilitat quotidiana, el desenvolupament i gestió de la vila**. Que detecti i programi àrees de projectes prioritaris amb potencial per actuar com a catalitzadors de processos de regeneració, dinamització, i millora urbana i social. També orientant la normativa com un instrument projectual amb el que poder regular i facilitar el desenvolupament quotidià de la ciutat i el territori.

1.1. Les noves demandes socials.

Un POUM no pot desenvolupar-se correctament sense el coneixement i l'opinió de la ciutadania. L'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca ha volgut incorporar des de la fase inicial, de manera simultània als treballs de l'Avanç de Pla, els espais de participació ciutadana. Amb aquest objectiu es va definir i aprovar en data 29 de maig de 2014 el **Programa de Participació Ciutadana del POUM**, d'acord amb els principis i determinacions establertes en la vigent legislació urbanística com un instrument que ha permès enriquir els treballs tècnics de l'equip redactor del nou Pla a partir de l'obertura d'una reflexió col·lectiva. *(veure punt 8 i document annex: "Programa de participació ciutadana del POUM de Sant Jaume de Llierca")*

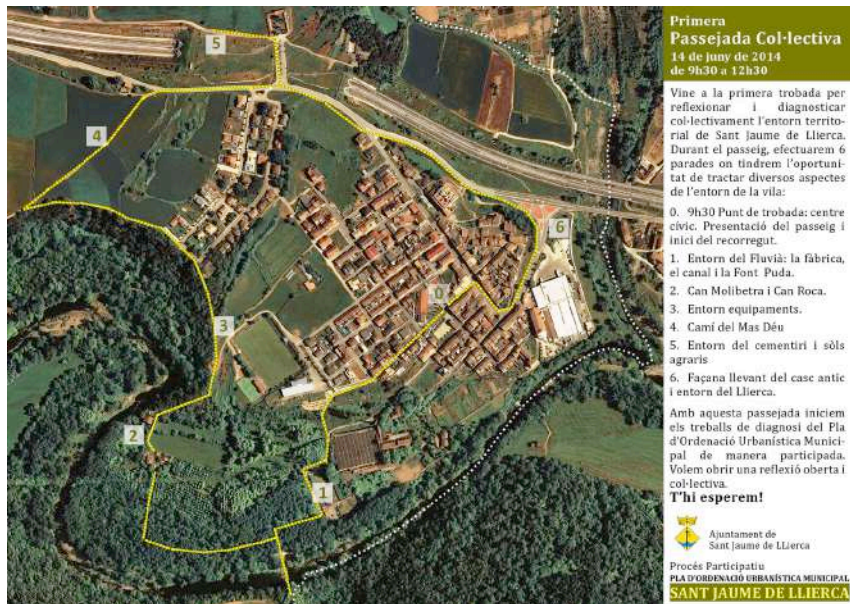
Objectius generals del programa:

1. Obrir una reflexió sobre el model territorial del municipi a partir de la reflexió ciutadana però també tècnica i política.
2. Identificació de necessitats i demandes en torn als reptes del territori de Sant Jaume de Llierca.
3. Fer entendre les complexitats territorials i emprendre una reflexió conjunta i pluridisciplinària que afavoreixi l'interès general.

Fases

El programa s'ha estructurat en dues parts: una primera de diagnosi i una segona de formulació de propostes. Els objectius específics d'aquests dos moments han estat:

- Obrir una reflexió col·lectiva sobre el territori a partir de la identificació de punts forts i febles, mancances i també els seus elements potencials.
- A partir de la diagnosi plantejar i proposar diferents escenaris pel futur urbanístic del poble.

Làmina de la Primera Passejada col·lectiva.

Font: Equip redactor a partir d'ortomatge del l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Fotografies de tres moments del procés de participació: passejada territori, passejada poble i taller de propostes.

Font: Equip Programa Participació.

Metodologia emprada

Per la realització del programa de participació s'han fet servir diferents instruments per abordar la diversitat de la realitat del territori i també per permetre treballar des d'un prisma ampli.

En primer lloc, s'ha efectuat una **recopilació i anàlisi de documentació bàsica sobre la realitat sociodemogràfica del municipi**, que ens ha permès obtenir dades poblacionals. D'aquesta manera, es disposava d'unes primeres nocions sobre la realitat sociodemogràfica de Sant Jaume.

En segon lloc, es van organitzar **dues passejades obertes a tota la ciutadania**. Aquestes varen ser precedides per una trobada informativa sobre l'inici dels treballs d'elaboració del nou POUM i el començament de la execució del programa de participació. La primera passejada es va realitzar el 14 de juny de 2014 seguint un recorregut pel territori més rural de Sant Jaume amb l'objectiu d'iniciar la reflexió sobre l'entorn més verd del municipi. Concretament, es varen tractar els següents temes: l'aigua, el riu i les fonts, els camins, les masies i el seu patrimoni, els límits entre el nucli urbà i l'entorn no urbà, la transició entre el nucli i el polígon i possibles creixements i corredors ecològics, i finalment la façana exterior del municipi.

Pel que fa a la segona passejada que va tenir lloc el 26 de juny de 2014, es va dur a terme en el nucli urbà del municipi, fent un recorregut per les diferents formes de creixement que s'han produït al municipi: des del nucli antic fins la zona residencial del bosc d'en Puig, passant pels eixamples del s. XX. Al llarg del recorregut es varen tractar assumptes relacionats amb la qualitat de vida, l'espai públic, la mobilitat interna i externa, els equipaments, el model residencial i l'habitatge.

Així mateix, s'han realitzat **entrevistes a habitants i actors claus del municipi** amb l'objectiu d'aprofundir alguns aspectes sorgits durant les passejades com és el recorregut històric, l'activitat del polígon, i la qualitat de vida en general.

Fruit d'aquests primers espais de trobada, s'ha elaborat un document de diagnòstic que ha servit per treballar la segona fase del procés. Aquest segon moment ha consistit en la **obertura d'una enquesta** a tot el municipi (habitants però també persones que treballen a Sant Jaume). Aquesta enquesta ha estat disponible en dos formats: paper (mitjançant bustiada a totes les llars) i digital (enllaç a la pàgina web de l'ajuntament i difusió per les xarxes socials) i oberta durant un període de dues setmanes (format paper) i tres setmanes (format digital) L'enquesta va estar disponible del 8 al 24 d'octubre de 2014.

Finalment, s'ha realitzat una darrera trobada de treball organitzant un **taller de propostes** obert a tota la ciutadania. Aquest taller es va acompanyar d'una sessió de presentació de resultats de la diagnòstic participatiu i urbanística.

A continuació, es presenta una descripció dels perfils que han participat al llarg del procés participatiu.

Espai	Participants
Entrevistes	8 persones contactades, 6 entrevistes realitzades (Alcalde, Arquitecte municipal, 2 persones amb perspectiva històrica del municipi, representant del polígon, representant del moviment polític)
Passejada rural	21 persones (14 ciutadania, 8 membres Territori XLM)
Passejada urbana	24 persones (19 ciutadania, 5 membres Territori XLM)
Enquesta	47 persones
Taller de propostes	10 persones i membres de Territoris XLM

Síntesi global de les aportacions

Presentem a continuació una síntesi global de les aportacions aparegudes en els diferents espais i instruments de participació:

Principals necessitat identificades	Possible futures línies d'actuació del POUM
Millores espai públic: més verd, més bonic	Treballar per millorar la estètica interna i externa del municipi: façanes, mitgeres, arbrat, mobiliari, etc.
Mobilitat i accessibilitat: 1) barreres i dificultat per anar a peu al nucli urbà, 2) dificultats de mobilitat a l'entrada del municipi i als itineraris dels camions dels polígons.	Estructurar la mobilitat interna: a peu i jerarquització dels cotxes. Definició d'eixos orientats al trànsit dels camions per millorar la mobilitat al voltant del polígon i l'entrada al municipi.
Aïllament zones: Bosc d'en Puig, Cementiri, polígons.	Connexió i integració nuclis- barris: Gràcies a les millores de mobilitat el POUM garantirà una millor integració de la zona del Boc d'en Puig per una banda. D'altra, reestructurant la entrada del municipi (replantejament vials i mobilitat), la zona del cementiri quedarà més connectada i integrada. Treballar també per connectar els diferents polígons.
Equipaments per la població futur: envelliment població i falta d'activitats per a joves.	Cal plantejar equipaments socials però també adreçats a diferents grups de població com són la gent gran i els joves.
Model habitatge: fractura?	Trobar un equilibri entre els diferents models d'habitatge i evitar desigualtats.
Creixement urbà: mantenir distància amb el polígon i expansió del polígon.	Vetllar per mantenir les distàncies amb el polígon. Omplir el buit urbà.
Futur econòmic: qui treballarà a Sant Jaume?	El polígon com a principal centre d'activitats i pol d'atracció d'empreses de la comarca i també internacional per la seva localització estratègica i comunicació.
Entorn territorial: recuperació de l'entorn del riu, manteniment dels camins i del patrimoni rural.	Plantejar mesures per protegir i preservar l'entorn natural de Sant Jaume.

MONTAGUT

TORTELLÀ

La Cometa

Torrent de Castellar

el Llierca

SANT JAUMÉ DE LLIERCA

el Llierca

Hortes de Sant Jaume

el Fluvià

Serra de Fontanals

torrent de Canillas

torrent del Corral

Serra de Palomers

Muntanya de Canemàs

SANT JAUME DE LLIERCA
1.1 Terme municipal

Escala
A1_1:8.000 A3_1:16.000

PLA D'ORDENACIO URBANISTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

TERRITORISXLM

2. El caràcter de la vila, la gent i el territori

2.1. El terme municipal

El terme municipal de Sant Jaume de Llierca té una superfície de 6,9 km² (690 Ha) i es troba al centre de la comarca de la Garrotxa, a la vall del Llierca. Al nord i oest limita amb Montagut i Oix, a l'est amb Argelaguer i amb les poblacions de Sant Joan les Fonts, Santa Pau i Sant Ferriol al sud. El nucli urbà està situat precisament en l'aiguabarreig dels rius Fluvià i Llierca. Segons el padró de 2014, té una població de 849 habitants i una densitat de 123 hab/km².

El municipi està travessat d'est a oest per l'autovia A-26, una infraestructura de caràcter territorial rellevant que forma part de l'Eix Pirinenc.

El Fluvià divideix el municipi en dues àrees amb una geomorfologia molt diferenciada: a nord, el terreny és pràcticament pla i està ocupat pel nucli urbà, les indústries i els camps de conreu, mentre que al sud, el relleu és abrupte, forma part de la Serra de Cuguleres.

2.2. El medi natural i ambiental

Del total de les 690 Ha de superfície municipal un 86%, és a dir més de 590 Ha corresponen a sòl no urbanitzats, de caràcter agrícola o forestal. Per tant podem considerar Sant Jaume de Llierca com un municipi en el que els atributs del seu medi natural i ambiental tenen un paper dominant en la configuració dels seus valors i caràcter. Altrament, no podem entendre el desenvolupament urbà i territorial del municipi de manera desvinculada al seu medi o matriu biofísica. Aquest només podrà ser sostenible ambientalment si parteix del coneixement i comprensió dels valors territorials i s'estableixen els criteris propositius que els respectin i els integrin projectualment.

Presentem a continuació la descripció i diagnòstic sintètic dels elements fonamentals de la matriu biofísica del territori, que es desenvolupen més extensament en l'*Informe de Sostenibilitat Ambiental Preliminar* del POUM.

Topografia

El riu Fluvià separa el municipi en dues parts orogènica molt diferenciades: el nord, planer, i el sud, accidentat. El punt més alt del terme es situa al sud, just al límit de terme amb Sant Ferriol i Santa Pau, al cim d'un turó on es situen les ruïnes del Castell de Montpalau (Argelaguer). La cota és a 510 m. El punt més baix, a 180 m, es situa en el punt on el Llierca desemboca al Fluvià, just quan aquest surt del municipi per l'Est.

Una classificació dels pendents singulars permet diferenciar tres àrees significatives: d'una banda, espais amb pendents molt baixos, per sota de l'1%, on hi podria haver major probabilitat d'acumulació d'aigua i de sòl orgànic, i en el context muntanyós, espais que coincideixen amb carenes i fons de vall; en segon lloc, les àrees amb pendents alts, superiors al 20%, no aptes per al desenvolupament de sòl urbà, i finalment, les àrees situades entre aquests dos tipus de pendent.

En total, 313.07 Ha tenen pendents superiors al 20%, el que suposa el 45.35% del terme.

Hidrografia i cicle de l'aigua

El municipi es situa dins de la conca del **Fluvià** i, per tant, la seva xarxa hídrica és tributària d'aquest riu que travessa el terme d'oest a est. Els seus afluents al municipi són: el **Torrent de Castellar**, dins del terme, i, en el límit de terme, **el Llierca**, el **torrent de Ca n'Illa** i el **Torrent de Palomers**. D'altra banda, **la resclosa de Sant Jaume de Llierca** és una zona humida inventariada pel Catàleg de Zones Húmedes de Catalunya. La qualitat de les masses d'aigua superficial del municipi és deficient.

Quant a les masses d'aigua subterrània, diversos aqüífers superposats es situen a Sant Jaume. La qualitat de les masses d'aigua és dolenta, afectats per abocaments industrials, dejeccions ramaderes agricultura intensiva i extraccions. Estan enregistrats 11 pous actius.

El municipi s'abasteix bàsicament per aigua de pous. El 2013, l'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca va aprovar el projecte de la xarxa potable en alta i de l'Estació de Tractament d'Aigua Potable (ETAP).

Pel que fa al sanejament, des del 2009, el municipi disposa d'un sistema de sanejament propi vinculat a l'EDAR de Sant Jaume de Llierca. Aquesta EDAR està situada a Argelaguer.

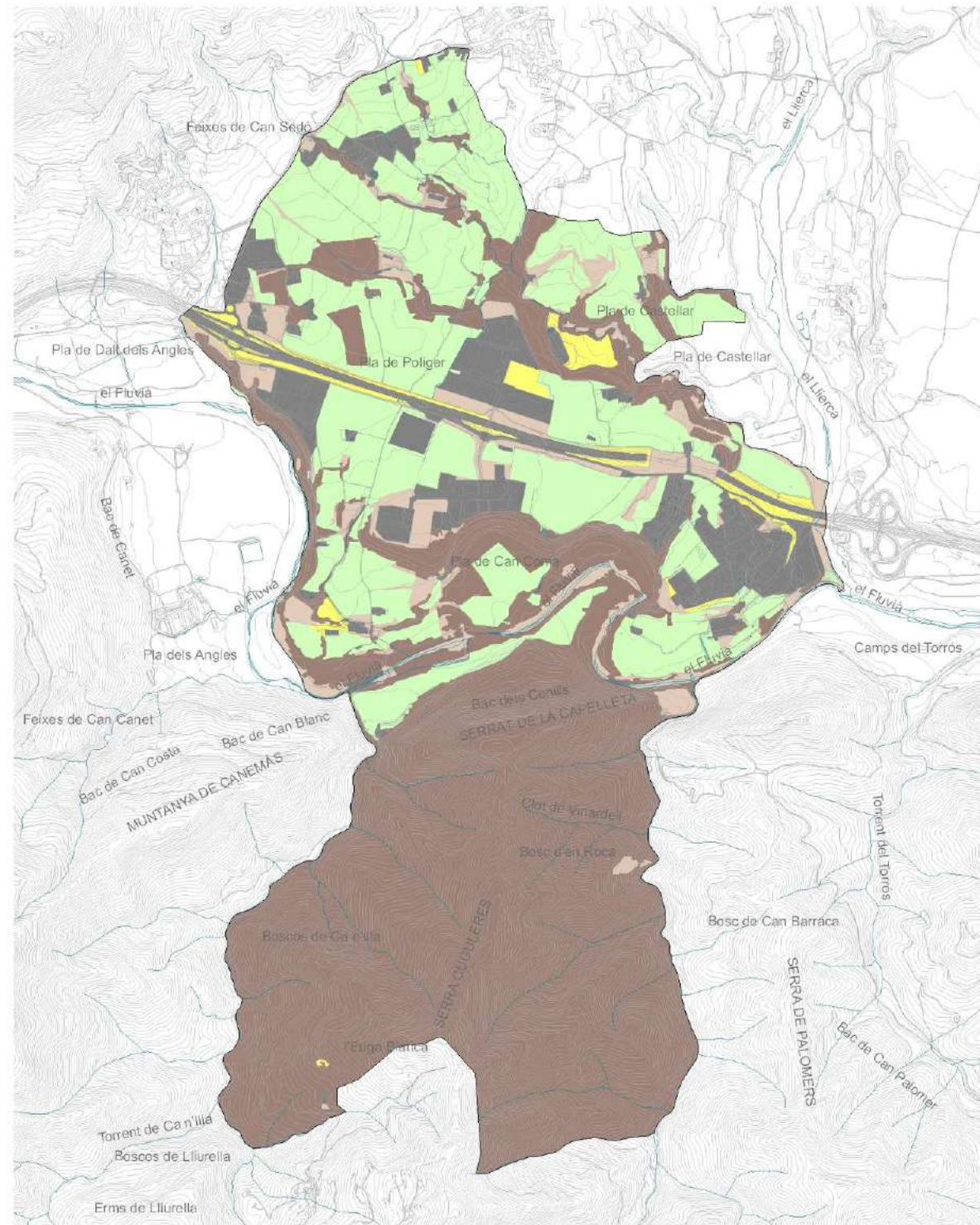
Llegenda

PENDENTS	10 - 20	Límit del terme
Classificació (%)	20 - 100	
0 - 1	>100	
1 - 10		

Pendents.

Font: Equip redactor DIE a partir de cartografia del l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

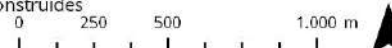
Llegenda

Cobertes del sòl

Grans categories

- Conreus i plantacions; Fruïters no cítrics i blat de moro
- Masses forestals

- Espai construït
- Matollars i herbassars
- Altres cobertes no construïdes
- Límit del terme

Cobertes del sòl

Font: Equip redactor DIE a partir de cartografies del CREAF

Cobertes del sòl

El caràcter forestal del municipi queda palès quan s'analitzen les superfícies de les cobertes del sòl. Sumant les masses forestals (denses i clares) i els espais oberts forestals (matollars i herbassars), la superfície forestal arriba al 60% del terme municipal. Tot i que el percentatge de sòl construït és significatiu (10% del terme municipal), no arriba a superar el sòl agrícola (27%), que té, per tant, una presència significativa en el paisatge del municipi.

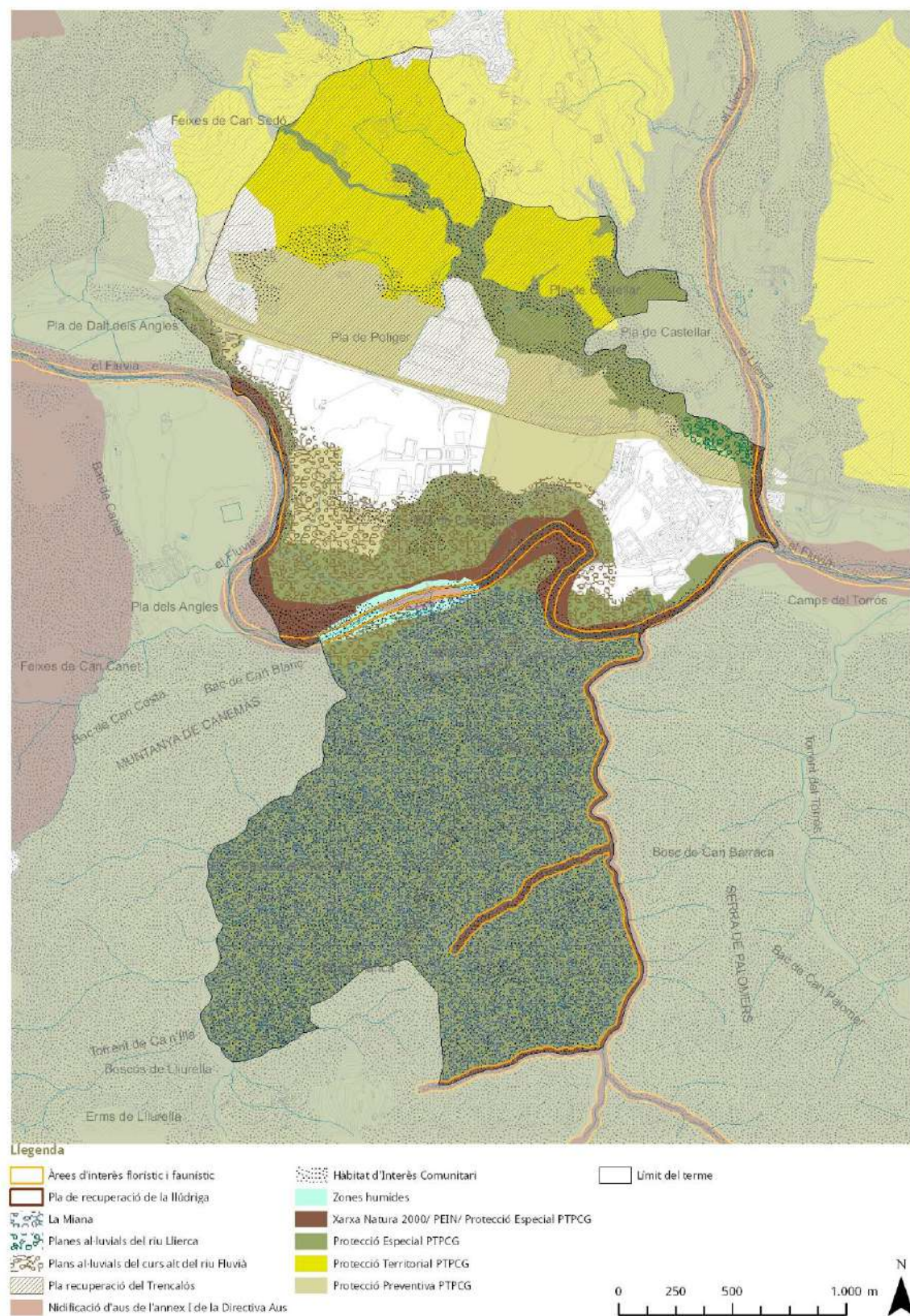
En l'espai forestal dominen els boscos d'escleròfil·les, principalment alzinars. D'altra banda, és significativa la superfície de vegetació de ribera. És destacable també que en l'espai forestal la cobertura gairebé sempre és densa, sigui quina sigui la comunitat vegetal dominant, amb boscos de cobertura de capçada superior al 20%.

En l'espai agrícola dominen els conreus herbacis de secà. Hi ha franges de vegetació espontània que mantenen certa estructura de mosaic agroforestal de gra petit.

Biodiversitat

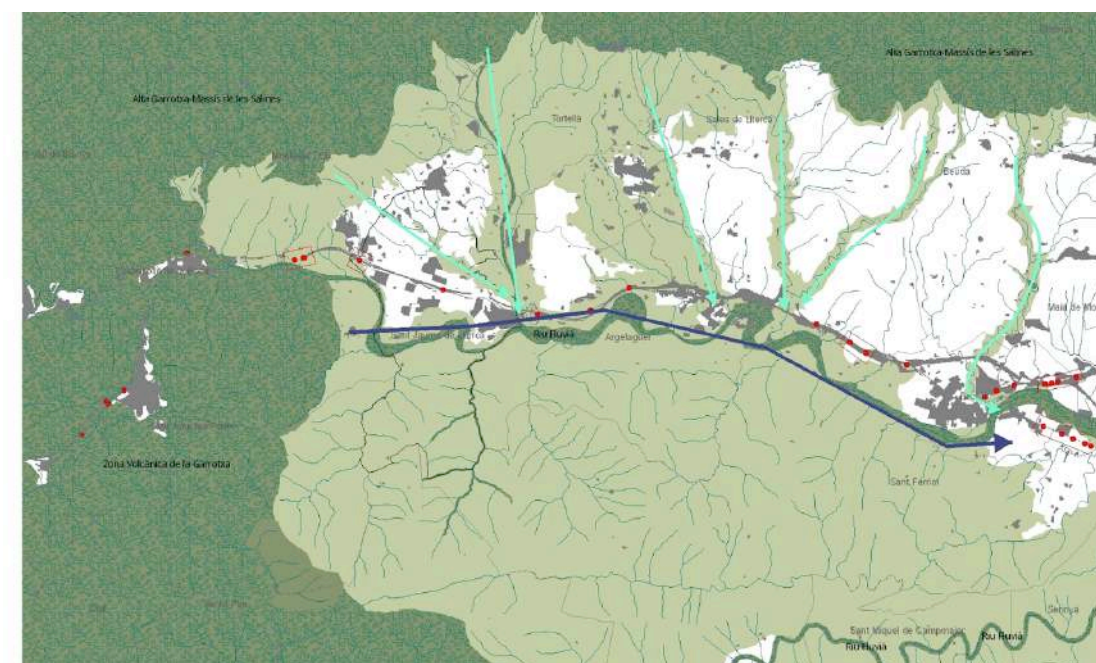
La complexa geomorfologia del municipi, la seva ubicació en la muntanya mitjana de Catalunya i la presència del riu Fluvià generen varietat d'ambients ecològics que faciliten uns valors de biodiversitat significatius i l'existència d'hàbitats d'interès comunitari. En l'ambient forestal, a la serra, els boscos estan dominats per alzina (*Quercus ilex* ssp. *ilex*), sovint barrejats amb pi roig (*Pinus sylvestris*) i roures (*Quercus faginea*, *Q. cerrrioides*), que en alguns indrets esdevenen dominants. El Fluvià es troba en l'àrea de distribució d'un HIC prioritari, el 91E0 corresponent a les vernedes i altres boscos de ribera afins (Alno-Padion). En la zona humida de la resclosa de Sant Jaume de Llierca hi ha claps de *Potamogeton* al fons de l'aigua, canyissar i bogar a les riberes. Existeix la singular presència d'avellanoses (bosquines de *Corylus avellana* amb *Poystichum setiferum*) al torrent de Ca n'Illa i de la Miana.

En general el municipi té una biodiversitat alta, sobretot en aus, amfibis i mamífers. Tot i que té espècies amenaçades segons les categories de l'UICN, no en conté en estat crític. L'entorn dels rius i torrents principals del municipi són considerats àrees d'interès florístic i faunístic pel Departament de Territori i Sostenibilitat. El municipi està dins de l'àmbit de protecció dels plans de conservació de la llúdriga i del trencalòs.

Espais d'interès per la biodiversitat (espais protegits i altres espais d'interès natural)

Font: Equip redactor DIE a partir de cartografies del Departament de Territori i Sostenibilitat

Permeabilitat territorial en l'entorn del municipi

Font: Equip redactor DIE

Permeabilitat ecològica

El municipi es troba en un punt important per a la permeabilitat ecològica: La **connectivitat oest-est** s'estructura a partir de l'eix del Fluvià, que funciona com a connector de primer ordre entre els espais protegits del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, a la costa empordanesa. D'altra banda, el **mosaic agroforestal i xarxa fluvial al marge esquerre del Fluvià** uneix l'Alta Garrotxa amb el Fluvià. En aquest cas, la connectivitat és en direcció N-S i s'estableix a partir dels espais agroforestals situats enmig dels espais agrícoles i urbans, entre aquests dos espais protegits. En aquest sentit la A-26 i la N-260 fan de barrera important i hi ha punts crítics d'atropellaments d'ungulats. Per evitar la conurbació al llarg de la carretera, el PTPCG estableix un "separador urbà" en l'espai agrícola entre el nucli de Sant Jaume i el polígon industrial del Politger i estableix l'estratègia de redefinició dels límits del Polígon industrial.

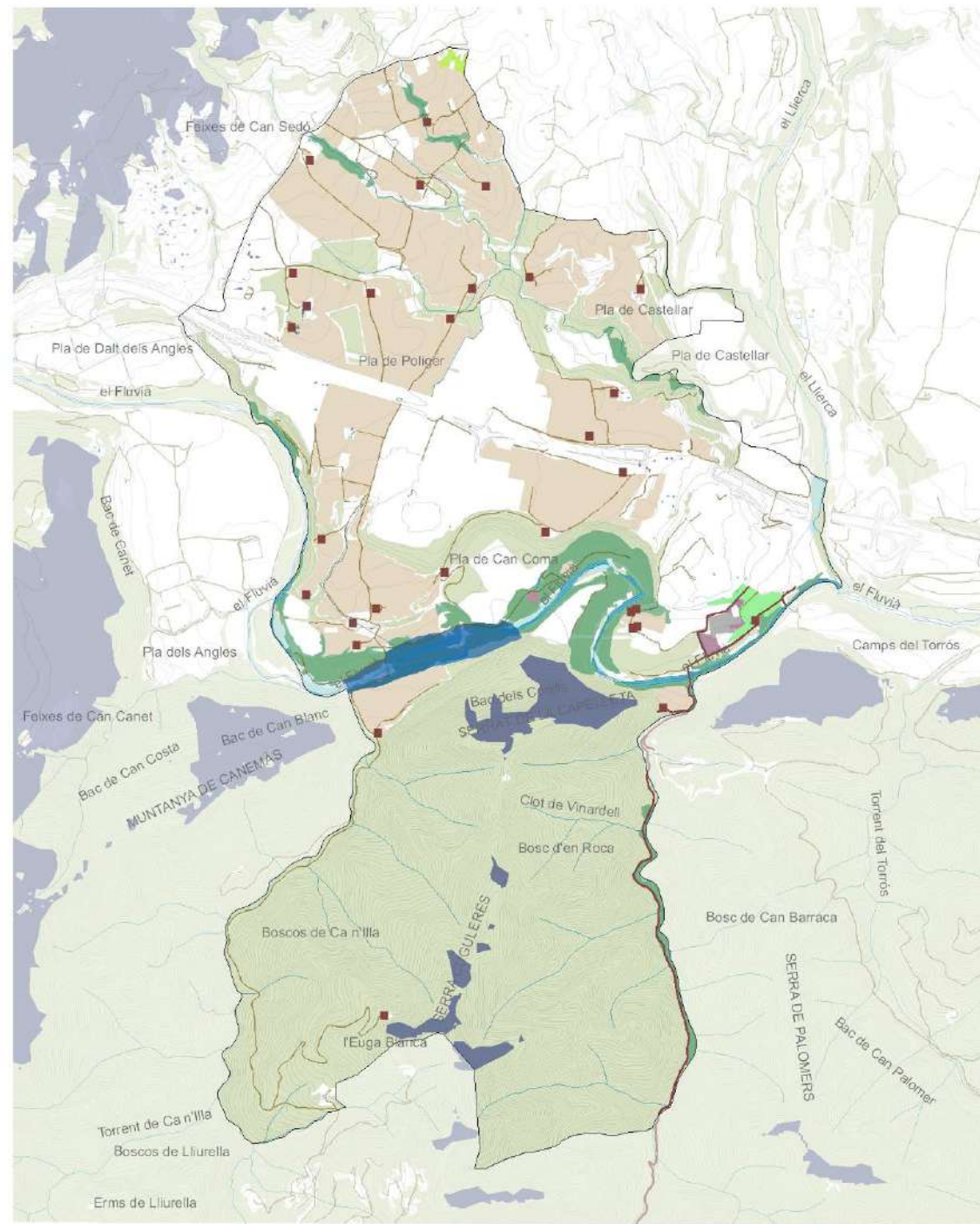
Ambient atmosfèric

Els focus emissors de contaminants atmosfèrics són el trànsit de la A-26, l'activitat econòmica i els edificis. Els edificis i el trànsit són els principals emissors de Gasos d'Efecte Hivernacle (GEH). En el cas de l'activitat econòmica, existeixen a l'entorn del terme diverses empreses incloses al Registre Estatal d'Emissions i Fonts Contaminants, dues d'elles dins el terme: una química i una granja.

La qualitat de l'aire, no obstant, no es pot considerar dolenta, ja que en la Zona de Qualitat de l'Aire on es situa Sant Jaume de Llierca no es solen superar cap dels límits de qualitat establerts pels contaminants. En els darrers 5 anys, però, hi ha hagut superacions del nivell d'ozó i de partícules.

Pel que fa als Gasos d'Efecte Hivernacle, s'emeten 4.6 tones CO2 per persona, un valor menor que al promig de les comarques gironines. El principal focus contaminant és el transport.

Pel que fa a la qualitat acústica, el municipi té aprovat el mapa de capacitat acústica, on es zonifica el nucli com a zona de sensibilitat alta, els polígons industrials, de sensibilitat baixa, i les activitats en SNU, de sensibilitat moderada.

Elements d'interès paisatgístic
Font: Equip redactor DIE

En relació a la qualitat lumínica, la major part del municipi s'inclou en la zona E2 (protecció alta), corresponent al sòl no urbanitzable no protegit. El nucli urbà de Sant Jaume, els barris residencials enganxats al nucli de Montagut i les zones industrials, s'inclouen en la zona E3 (protecció moderada) i l'àmbit inclòs en l'EIN - Xarxa Natura 2000, com a zona E1 (protecció màxima). No es classifica cap àrea com a Zona E4 (Protecció menor).

Pel que fa a la contaminació electromagnètica, existeix una antena de telefonia mòbil al costat del cementiri, on es localitza una Àrea Programada d'Instal·lacions de Radiocomunicació, amb capacitat per rebre més antenes. D'altra banda, una línia de 60 kW travessa el municipi d'E a O.

Consum de recursos i generació de residus

El consum mig d'energia per habitant és de **5.06 Tep/hab/any**, molt superior a la mitjana catalana que és aproximadament de 2 Tep/hab/any (ICAEN). La màxima aportació, amb diferència, a aquest índex de consum correspon al sector indústria, amb **3.87 Tep/hab/any**, sobretot de consum elèctric, el 76.54% del total. El consum domèstic contribueix amb un 5.02% al total, i principalment prové del consum elèctric, tot i que el consum de combustibles líquids és molt important en aquest sector. El consum domèstic és de **0.25 Tep/hab/any**.

Pel que fa al consum d'aigua, el promig per habitant és de 370 l/hab-dia, sobretot degut al consum industrial (212 l/hab-dia). El consum domèstic és de 159 l/hab-dia.

Pel que fa a les aigües residuals urbanes procedents de l'ús domèstic, aproximadament 108 m3 al dia es destinen a l'EDAR, aproximadament el 12% de les aigües tractades en aquesta infraestructura. Cal tenir en compte aproximadament uns 100 m3/dia son abocats per les indústries, no es tenen dades del seu destí final.

Pel que fa als residus, el destí final és el dipòsit controlat de Beuda, a punt de finalitzar el seu temps de vida. S'emeten 1.11 kg/persona-dia, una dada inferior a la mitjana de la Garrotxa (1.34 kg/hab/dia) i de Catalunya (1.35 kg/hab/dia).

Riscos

El risc més important del municipi és el de inundabilitat. El PEF delimita els espais fluvials en funció del temps de retorn. No existeixen àrees urbanes ni urbanitzables en zones inundables.

Hi ha una sèrie d'espais, que poden considerar-se elements de vulnerabilitat del territori, i que condicionen l'ús del sòl i sobretot de transformació urbana, que caldrà tenir en compte en la ordenació: La presència de línies i torres de distribució elèctrica, antenes de telefonia mòbil, les vies de comunicació i certes instal·lacions ramaderes requereixen d'espais lliures adjacents per tal d'evitar, segons el cas, l'exposició a camps magnètics i de garantir la seguretat sanitària.

El valor del paisatge

Si bé no hi ha àrees d'alta exposició visual dins del municipi, pràcticament tot el terme és visible. Les àrees més exposades ho són en grau moderat i són el serrat de la Capelleta i la carena de la Serra de Coguleres, fins al cim.

Els elements de major valor paisatgístic, definitoris d'aquest territori són:

- **Espai agrari.** Aquest espai agrari té major interès quan està relacionat amb **marges arbrats i torrents, i amb fragments forestals, conformant un espai agroforestal**, tant des d'un punt ecològic (connexions ecològiques) com paisatgístic. Quan la parcel·la es relaciona amb **masies i camins d'accés**, conforma un paisatge de valor identitari i històric.

- Paisatges fluvials: Sistemes naturals del Castellar, el Llierca i el Fluvià. Xarxa hídrica superficial.

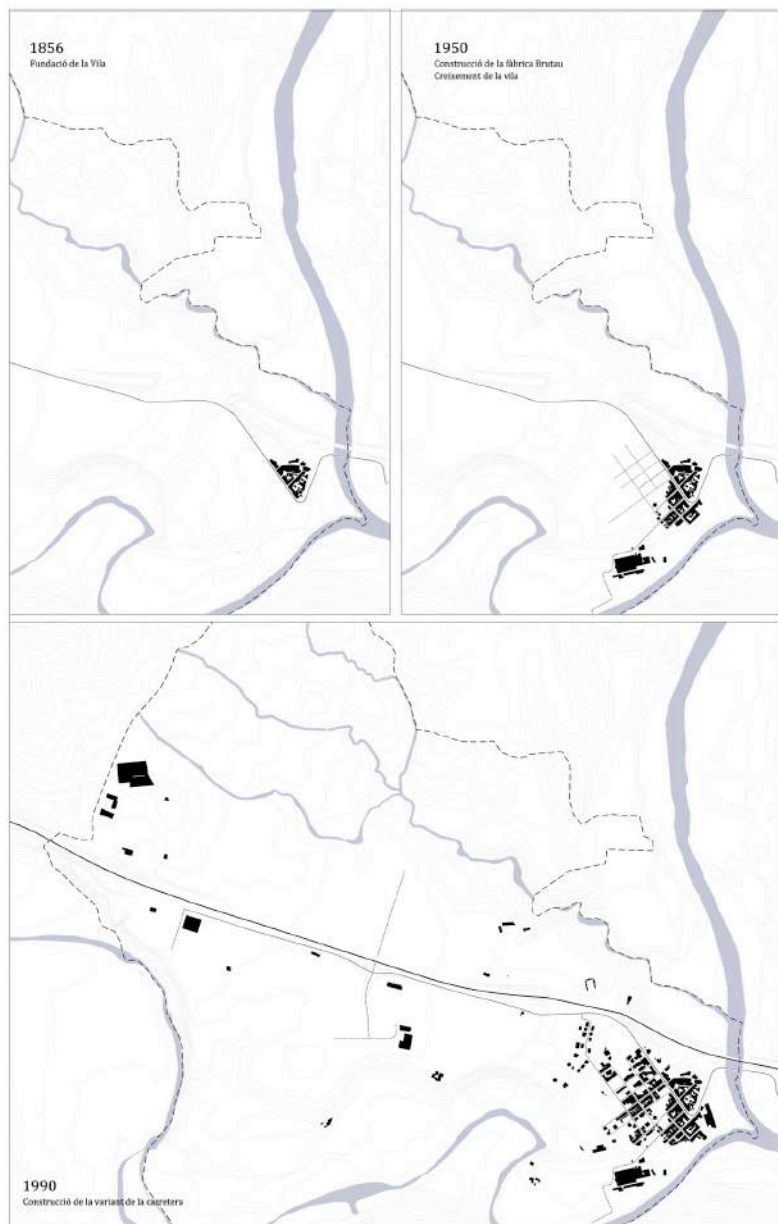
- Masses forestals contínues: La Miana, Serra de Coguleres

- Hortes i resclosa de Sant Jaume.

- Xarxa de camins d'interès local, especialment: el passeig de la font Puda i el Camí de la Miana

- Espais més exposats visualment

- Conjunt antiga fàbrica tèxtil Brutau i Canal de la fàbrica tèxtil- Elements del PE de masies i cases rurals

Cartografies de l'evolució urbana del municipi.

Font: Equip redactor.

2.3. Evolució urbana del municipi

Fundació del poble

El municipi de Sant Jaume de Llierca es funda amb la construcció de l'església parroquial l'any 1856. Fins 1902 va ser conegut com a Palau de Montagut perquè havia existit un palau on residia una autoritat visigòtica, però posteriorment va rebre el nom de Sant Jaume de Llierca, que no va ser oficial fins l'any 1930, ja que el nucli principal es va desenvolupar cap a la riba del riu Llierca, molt a prop de la seva confluència amb el Fluvià.

La Fàbrica i la família Brutau

A finals del segle XIX, amb l'arribada de la família Brutau i la compra de la fàbrica tèxtil Funosas, el municipi experimenta un primer creixement que s'estén en direcció al riu Fluvià, doncs la fàbrica disposa d'un salt propi d'aigua i està vinculada així a aquest curs fluvial. La fàbrica Brutau va ser important en la història tèxtil catalana, ja que va ser la primera en produir fil prim de la millor qualitat destinat a la textura i el gènere de punt.

La dècada dels 90 va ser la que, definitivament, el poble i la família Brutau van transformar el municipi. Tal com s'estipula als documents, la major part dels acords que establia la família Brutau amb l'ajuntament i amb particulars en aquella època es feien mitjançant el sistema de cens, i consistia en el fet que el propietari lliurava uns terrenys i edificis a un particular o a un organisme públic amb la condició que el beneficiari es comprometia a fer-ne un ús estipulat en un termini determinat i a pagar-ne una mòdica quantitat periòdica. Així, per exemple, l'any 1895 Jaume Brutau construeix un nou edifici per acollir el nou Ajuntament, el jutjat de pau i l'escola per el nou Sant Jaume de Llierca que s'estava desenvolupant. A més va fer elaborar a l'arquitecte Isidre un pla urbanístic d'eixample per organitzar el creixement que estava vivint el poble en forma de quadrícula, on les illes s'estenien de manera regular, amb unes mides fixes de setze metres de façana al carrer i vuit de profunditat. La família Brutau donava així la opció als treballadors de a fàbrica a adquirir un habitatge alhora que consolidava el creixement del poble de Sant Jaume de Llierca.

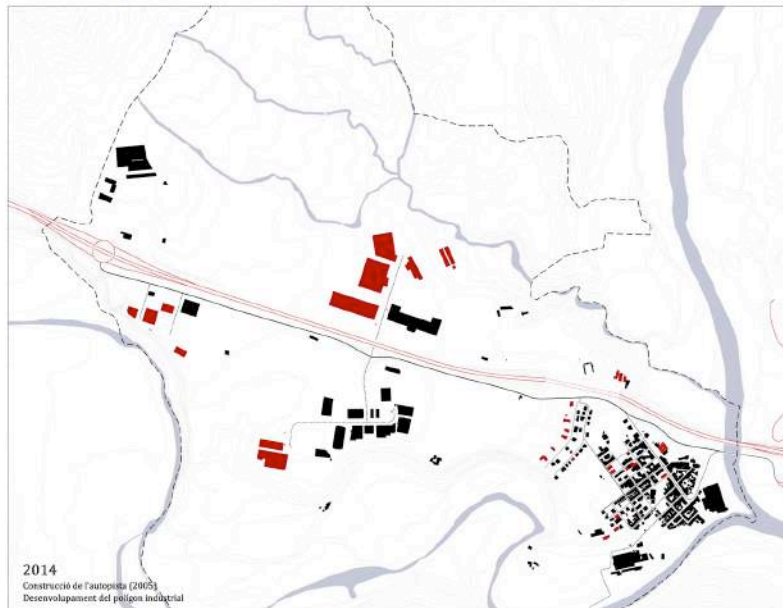
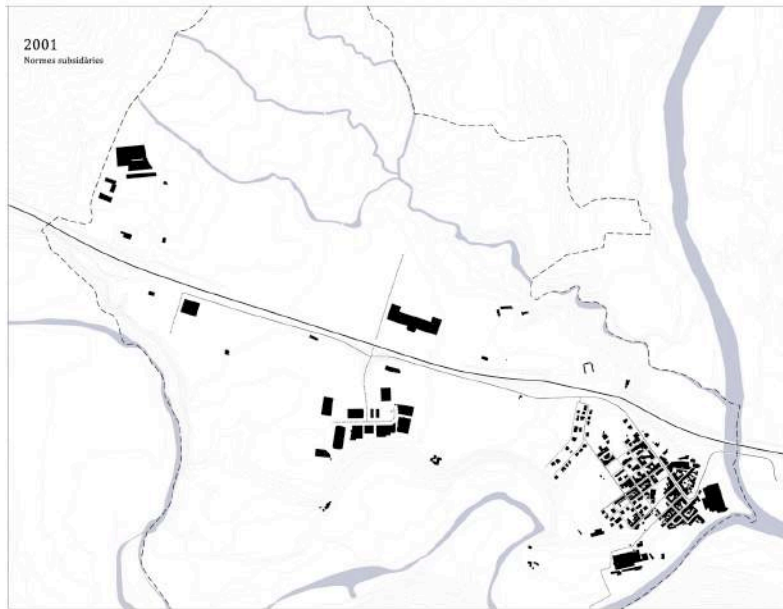
A principis del segle XX, encara Palau de Montagut havia experimentant un fort creixement, i es consolidava com un poble amb equipaments moderns, escoles de nens i nenes, estació telefònica i enllumenat públic. La població havia crescut exponencialment arribant als 734 habitants, i la majoria residien al nucli urbà, 486, i la resta habitaven les masies de l'entorn.

La vila estava comunicada amb Olot i Girona, i hi existia una línia de transport, encara de tracció de sang, que feia parada a Sant Jaume de Llierca i transportava passatger i mercaderies a les altres localitats. Aquest fet era vital pel desenvolupament que estava experimentant el poble, així de manera paral·lela a les activitats de la fàbrica Brutau apareixien activitats comercials a banda i banda de la carretera.

L'any 1910 el nucli urbà tenia 11 carrers, i el poble creixia acostant-se a la fàbrica. El carrer de la Indústria és el camí que feien els treballadors per arribar des del nucli del poble a la fàbrica per a la seva jornada laboral. D'aquesta manera Sant Jaume de Llierca s'estén en direcció contrària al riu Llierca, al que havia estat molt vinculat des de la seva fundació, i del que rep el nom. L'eixample projectat per a construir els habitatges dels treballadors de la fàbrica creix d'una manera regular i sense tenir en compte l'enclau geogràfic de la vila. En un inici es consolida el front de la carretera amb activitats comercials que estan lligades al moviment de persones i mercaderies d'altres municipis i que aprofiten l'alta accessibilitat que proporciona la carretera. A continuació es construeixen els carrers que van a la fàbrica el carrer de Sant Francesc que parteix des de la plaça de l'Església i el carrer Indústria que porta directament al accés de la fàbrica.

La família Brutau no només va influir en el creixement econòmic i el desenvolupament urbà del poble, sinó que també va potenciar l'activitat agrícola, oferint als treballadors de la fàbrica parcel·les d'hortos per a que les cultivessin. Els horts estaven en terrenys propietat de la família i els llogaven per un preu, que casi resultava gratuït doncs incloïa l'aigua, que captada del Fluvià procedia del canal accionador de les turbines de la fàbrica.

Durant la dècada dels anys 20 la fàbrica Brutau havia crescut que va necessitar la construcció d'un salt d'aigua més gran a Vilallonga de Ter per a portar electricitat a Sant Jaume, però aquest aportava excedent d'electricitat, per la qual cosa es va decidir crear l'empresa Electro-Brutau. Aquest desenvolupament econòmic va permetre dotar al poble d'aigua per als serveis domèstics i la construcció d'una nova escola i d'una novia Parròquia, a càrrec de la família Brutau.

Cartografies de l'evolució urbana del municipi.
Font: Equip redactor.

La guerra civil i la posterior postguerra va frenar qualsevol desenvolupament al municipi, i va portar al poble a una situació de pobresa com la resta del país.

El tancament de la fàbrica

Amb la crisi del petroli, el 1978 la fàbrica Brutau tanca la seva activitat. La Família Terradas Brutau va cedir 35.000 metres quadrats de terrenys al Pla de Politger per tal que l'Ajuntament promocionés un polígon industrial, que va desenvolupant-se per la seva ubicació privilegiada a l'eix de comunicació entre les poblacions d'Olot i Girona. A l'any 1979, encara es desenvolupa el poble a partir del patrimoni cedit per la família Terradas Brutau i s'inicia la construcció de l'escola Les Escomes amb la donació de 7.000 metres quadrats de terreny, quedant l'edifici de les antigues escoles lliure per esdevenir la futura seu del Consistori.

A finals del segle XX es construeix la variant de la carretera Olot-Girona, que passava pel centre del poble de Sant Jaume de Llierca, i que durant molt de temps va oferir al municipi la possibilitat de desenvolupar l'activitat comercial a banda i banda de la carretera, ara en canvi el traçat es converteix en el carrer major del poble. L'eixample s'ha anat estenent de manera regular, sense ser sensible al territori i per tant sense adaptar-se a l'orografia del terreny, sinó que només a atès la necessitat directa de creixement del poble. I també destaca l'aparició d'un nou teixit edificatori, diferent a l'eixample quadrangular característic del municipi. Una tipologia d'habitatge unifamiliar en parcel·la gran, configura la urbanització que s'ubica en els terrenys elevats del Bosc d'en Puig, que respon a unes necessitats diferents a la del creixement directe de població, doncs es tracta de la creació d'un estil de vida privilegiat respecte la resta del poble.

El segle XXI

A principis del segle XXI, l'any 2001, s'aproven les Normes Urbanístiques que amb una realitat d'un Sant Jaume de Llierca que ha consolidat el seu eixample i ha desenvolupat varies activitats industrials al polígon de Politger. Aquestes preveuen un creixement d'activitats industrials a banda i banda de la carretera, així com la construcció d'una autopista que permetrà el major desenvolupament dels sòls industrials.

L'autopista A-26 es construeix en dos trams, el primer l'any 2002 des d'Olot fins a Sant Jaume de Llierca i l'any 2006 s'obre fins a Besalú. Ara es consolida com l'eix Pirenaic que permet el transport de mercaderies en direcció a França.

Des de l'aprovació de les Normes Urbanístiques fins al dia d'avui Sant Jaume de Llierca ha consolidat la majoria dels sòls industrials que s'havien planificat. En el sòl residencial en canvi, no hi ha hagut desenvolupament de l'eixample, que només ha colmatat part de les seves illes amb petites edificacions. Les NNUU també planificaven el creixement de la urbanització del Bosc d'en Puig, en parcel·les menors a les ja consolidades, que sí es desenvolupa ampliant la oferta de la tipologia d'habitatge i estil de vida diferenciada a l'eixample del poble.

2.4. Població i llars

Evolució de la població

El municipi de Sant Jaume de Llierca va viure un període de pèrdua de població entre els anys 1991 i 2001. Posteriorment ha tingut un creixement nul entre el període 2001 i 2011. Aquesta dinàmica és completament diferent a la comarcal, que per aquest mateix període ha tingut un creixement demogràfic de 7.707 nous habitants, equivalent al 16%.

Tanmateix, segons dades de padró municipal, sembla que aquesta tendència ha variat els darrers dos anys, amb un significatiu creixement. Cal considerar prudentment aquest canvi ja que pot ser produït per desajustos de les xifres de diferents fonts. En qualsevol cas caldrà veure si és puntual o respon a una tendència.

Evolució Població

Creixement intercensal	1991	1996	2001	2011	2013	2014*
Sant Jaume de Llierca	756	761	746	756	799	849
Olot	26.713	27.482	28.060	33.552	33.981	
Sant Joan les Fonts	2.821	2.745	2.719	2.852	2.893	
La Garrotxa	46.060	46.708	47.747	55.454	56.106	

Font: Equip redactor a partir de dades Idescat.

*Font: padró de població municipal

Components de creixement

El creixement natural i migratori

Les dades per al període 2001-2011 relacionades amb els fluxos que incideixen en les dinàmiques de la població indiquen que el saldo migratori ha neutralitzat el saldo negatiu corresponent al creixement natural. Aquest fet posa de manifest la dependència del flux migratori per mantenir el nombre de població, fet que es repeteix a escala comarcal, amb un balanç però molt més positiu.

Evolució Població

Creixement intercensal	2001				2011
	creixement natural	saldo migratori	total		
Sant Jaume de Llierca	746	-57	67	10	756
Olot	28.060	120	5.372	5.492	33.552
Sant Joan les Fonts	2.719	-100	233	133	2.852
La Garrotxa	47.747	-285	7.992	7.707	55.454

Font: Equip redactor a partir de dades Idescat.

Origen Població*

total	Espanya	Resta UE	resta Europa	Àfrica	Amèrica sud	Amèrica nord	Àsia i Oceania
799	712	22	4	27	14	9	11
	89%	3%	1%	3%	2%	1%	1%

*Font: padró municipal d'habitants 2013

Origen de la població.

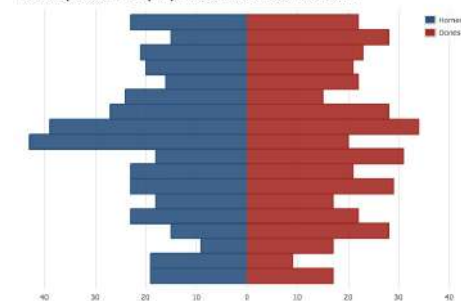
La població d'origen estranger és molt baixa i representa únicament el 10% del total de població. Altrament cal tenir present que el 30% de la població immigrada és de nacionalitat europea..

Estructura d'edats

L'any 2013, la població de Sant Jaume de Llierca estava pràcticament repartida per igual entre els homes (395) i les dones (404) amb un índex de feminitat, això és la participació relativa de les dones en el conjunt de la població, del 49%

L'estructura d'edats mostra un nivell d'envelliment alt, més accentuat en les dones. Els habitants més nombrosos es troben a les primeres etapes de l'edat adulta, entre els 45 anys i els 60, i especialment en els homes. Des d'aquesta franja i en sentit descendent, la piràmide presenta un perfil invertit, fet que suposarà un elevat índex d'envelliment quan la població actual entre 45 i 65 envelleixi i una important limitació en el creixement poblacional.

Població per sexe i edat quinquennal. Sant Jaume de Llierca. 2013

2.5. Els habitatges i les llars

Al municipi de Sant Jaume de Llierca existien en data 2011 un total de 432 habitatges. És molt probable que aquesta xifra sigui la mateixa a data d'avui ja que segons dades municipals en el període 2011-2014 no s'ha concedit cap llicència per a nous habitatges. Del total d'habitatges cal destacar que 50, equivalents a un 11,5%, segons dades municipals a 2014 estan buits.

Habitatges

Font: Idescat (Departament de Territori i Sostenibilitat, Secretaria d'Habitatge i Millara Urbana)

	principals (llars)	secundaris	buits	total	població	índex ocupació llars/ubig
2001	268 78%	34	42	344	746	2,78
2011	319 74%	-	87	432	756	2,37
diferència	51		45	88		
2014			50 segons dades Ajuntament			

De l'evolució dels habitatges i les llars del període 2001-2011 cal destacar que l'índex de principalitat tendeix a reduir-se, del 78% al 74% i que l'índex d'ocupació s'ha reduït notablement de 2,78 a 2,37 persones per llar.

3. Marc urbanístic

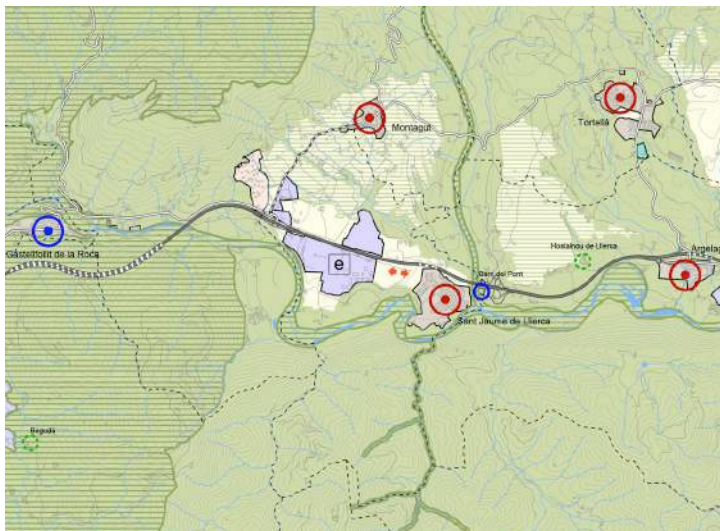
3.1. Planejament territorial

Pla Territorial de les Comarques de Gironines

En data 14 d'abril del 2010 s'apravà definitivament el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines (PTPCG). El PTPCG va entrar en vigor el 15 d'octubre de 2010 amb la publicació de l'edicta corresponent al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC).

El PTPCG és un dels set plans territorials parcials que desenvolupen el Pla Territorial General de Catalunya (PTGC). L'àmbit gironí comprèn 7 comarques –Alt Empordà, Baix Empordà, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany, Ripollès i Selva– que sumaven un total de 732.918 habitants el 2009.

El Pla estructura les seves propostes en tres sistemes bàsics territorials: sistema d'espais oberts, sistema d'assentaments i sistema d'infraestructures de mobilitat. Aquestes es defineixen a través d'àmbits territorials. Dins de la comarca de la Garrotxa, Sant Jaume de Llierca és inclòs en l'àmbit aplega els municipis de la vall del Llierca, un dels principals tributaris del Fluvià, conjuntament amb Argelaguer, Montagut i Oix, Sales de Llierca i Tortellà amb una superfície total de 160 Km².

Detall del Plànol 08. Espais oberts, estratègies d'assentaments i actuacions d'infraestructures. La Garrotxa
Font: Pla Territorial Parcial Comarques Gironines 2010, DPTOP Generalitat de Catalunya

SISTEMA D'ESPais OBERTS

El Pla estructura el sistema d'espais oberts en tres categories bàsiques segons el grau de protecció que els atorga, en front a les transformacions a què es podria veure sotmès: sòl de protecció especial, sòl de protecció territorial i sòl de protecció preventiva.

En el cas del terme municipal de Sant Jaume de Llierca, el PTCG estableix el màxim nivell de protecció "especial" als sòls situats al voltant dels rius Fluvià, Llierca i torrent de Castellà així com els sòls forestals situats al sud. Identifica com a sòls de protecció territorial i específicament com a "sòl d'interès agrari i/o paisatgístic" els sòls agrícoles situats a nord del municipi.

Finalment s'estableix una franja de sòls de protecció preventiva a mode de corredor vinculat a l'autovia A26 i al voltant dels sòls industrials del Pla de Politger. Normativament, el PTCG considera que cal protegir

preventivament aquest sòl, sense perjudici que mitjançant el planejament d'ordenació urbanística municipal, i en el marc que les estratègies que el Pla estableix per a cada assentament, es puguin delimitar àrees per a ésser urbanitzades i edificades, si escau.

SISTEMA D'ASSENTAMENTS

El Pla proposa per a cadascun dels nuclis de població i per a l'escenari 2026, un paper territorial determinat en funció de les seves característiques. Per tal d'aconseguir aquest escenari assigna a cadascun dels assentaments una estratègia de desenvolupament urbanístic.

Per al nucli urbà residencial de Sant Jaume de Llierca s'estableix l'estratègia "creixement moderat". El Pla estableix aquesta estratègia en aquells nuclis o àrees de mitjana o petita dimensió urbana que per les seves condicions de sòl i de connectivitat poden tenir un creixement proporcionat a la seva realitat física com a àrees urbanes. I estableix una fórmula de càlcul per a determinar l'extensió urbana màxima de manera orientativa. En el cas de Sant Jaume de Llierca en resulta una extensió urbana màxima de 8,84 Ha.

El PTCG considera l'àmbit industrial del Pla de Politger com una àrea especialitzada i estableix la següent estratègia específica:

"Per a l'àrea especialitzada indústria el Politger, el Pla manté l'estratègia específica establerta pel Pla director territorial de la Garrotxa, que planteja la necessitat de reconsiderar els límits del sòl urbanitzable no desenvolupat del Pla de Politger, corregint així els greus impactes ambientals que planteja l'actual ordenació i que afecten principalment a l'àmbit del Fluvià i a les convenients connexions que caldria respectar entre el sistema d'espais oberts de l'Alta Garrotxa, situat al nord del polígon, i les àrees del corredor del Fluvià i del PNZVG, al sud de la N-260, i que l'actual ordenació fa inviables"

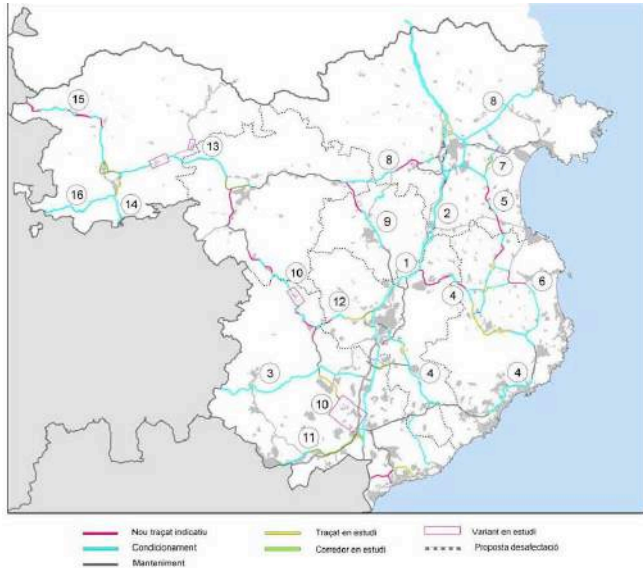
Altrament s'identifica un espai com a "separador urbà" situat en els sòls compresos entre el polígon de Politger Sud i el nucli urbà de Sant Jaume de Llierca. Aquest és un criteri de limitació a l'extensió urbana i suposa l'obligació de mantenir una franja de sòl no urbanitzable que eviti el contacte entre possibles extensions urbanes. L'amplada d'aquests separadors no ha d'ésser inferior a 500 metres, llevat dels casos en què les situacions de fet no ho permetin.

SISTEMA D'INFRAESTRUCTURES DE MOBILITAT

El PTCG estableix diferents categories jeràrquiques per a les infraestructures viàries territorials. L'autovia A26 és considerada com via estructurant primària, corresponent a eixos de mitjà i llarg recorregut vertebradors del territori de vocació interregional o interprovincial, i s'integra en el denominat "Eix Pirinenc" constituït per les vies A-26/C-26/N-152 Portbou-Figueres-Olot-Ripoll-Cerdanya.

Mapa de "Criteris a considerar per al sistema viari"
Font: Pla Territorial Parcial Comarques Gironines 2010, DPTOP Generalitat de Catalunya

Mapa de "Propostes d'actuacions a la xarxa viària"

Font: Pla Territorial Parcial Comarques Gironines 2010, DPTOP Generalitat de Catalunya

Un dels objectius que estableix el PTCG està vinculat al reforç de les relacions interiors transversals, en especial cap a la Garrotxa i el Ripollès, i de les no radials (C-63, eix de la Selva-Garrotxa; C-31, eix dels empordanès; A-26/C-26, eix pirinenc).

El document no recull cap proposta específica en Sant Jaume de Llierca però sí que recull dues propostes significatives que reforcen i potencien el valor estructurant de l'eix pirinenc que discorre pel municipi:

- el desdoblament complet de la N-260 entre Olot i Figueres. (nom 8)
- el Pla recull com a corredor en estudi la continuïtat de l'A-26 pel nord d'Olot, que seguirà aproximadament el corredor de la N-260 fins a la zona de Sant Andreu, punt a partir del qual anirà a buscar la C-26 passat l'Hostalnou de Banyà. Respecte de les variants d'Olot i les Presses de la C-63/C-37 es recullen els darrers traçats presentats en aquell moment a exposició pública. (color fúcsia)

PAISATGE

Les directrius de paisatge del Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines s'integren en un capítol del PTPCG. Així doncs, són aplicables al municipi les citades directrius tant de caràcter general com específic (veure apartat del catàleg de paisatge). Concretament, cal conservar les hortes del municipi, d'acord amb l'article següent:

Article 3.16 Directrius OQP14 Un paisatge agrícola de les planes de l'Empordanet-Baix Ter, la Selva, Valls d'Olot, Plana de l'Empordà, etc., preservat i ben gestionat arreu que mantingui a cada lloc la diversitat d'elements que el caracteritzen i el doten d'identitat pròpia: Alguns paisatges agraris singulars de caràcter local, pels seus valors productius i estètics extraordinaris, han d'ésser objecte d'una protecció estricta mitjançant el manteniment i la millora dels seus elements estructurals. Aquests paisatges són, entre d'altres fora del terme municipal, les hortes de Sant Jaume de Llierca.

3.2. Catàleg de paisatge

El Catàleg de paisatge de les comarques gironines es va aprovar definitivament el 23 de novembre de 2010. Els catàlegs de paisatge són uns instruments per protegir, gestionar i ordenar el paisatge a Catalunya, i estan concebuts principalment com a eines de suport a la planificació territorial. Alhora, però, són de gran utilitat en el desenvolupament d'altres polítiques i estratègies de caràcter sectorial lligades al paisatge. El Catàleg identifica i delimita unitats de paisatge, identifica valors i dinàmiques del paisatge, formula objectius i estableix mesures i accions de qualitat del paisatge.

El municipi de Sant Jaume s'inclou principalment dins de la unitat núm. 23, Valls d'Olot, si bé l'extrem al nord de la Riera de Castellar i el Llierca s'inclouen en la unitat núm. 1, Alta Garrotxa. Les Valls d'Olot gaudeixen d'un paisatge molt heterogeni que és afavorit per la disposició diferenciada de les valls respecte l'orografia, per la petjada que ha deixat l'activitat volcànica quaternària i per l'ocupació humana que s'ha anat implementant al llarg dels segles. Per la seva banda, l'Alta Garrotxa es caracteritza per la gran diversitat de boscos, rius i rieres amb gorgues i barrancs de gran bellesa, a més de la seva extrema complexitat geomorfològica com molt bé indica el nom «garrotxa» (terra aspra, trencada i de mala petja).

Els principals **treus distintius** d'aquestes unitats de paisatge, seleccionant aquells que s'inclouen dins del municipi, són els següents:

- Paisatge de muntanya mitjana articulat pels rius Fluvià i Ser on hi destaquen les morfologies produïdes pel vulcanisme quaternari com la cinglera basàltica de Castellfolit de la Roca o els 40 volcans catalogats (Unitat Valls d'Olot).
- Paisatges forestals caracteritzats per la seva diversitat, amb presència d'alzinars, rouredes, i fagedes (Unitat Valls d'Olot).
- El mosaic format per conreus, pastures, boscos, masies i petits nuclis urbans (Unitat Valls d'Olot).

Dins dels **valors paisatgístics representatius** d'ambdues unitats, s'inclouen en el municipi:

- El riberal del Fluvià (Unitat Valls d'Olot).
- El valor estètic del mosaic agroforestal (Unitat Valls d'Olot).
- L'espai fluvial del Llierca pel seu interès connector (Unitat Alta Garrotxa)

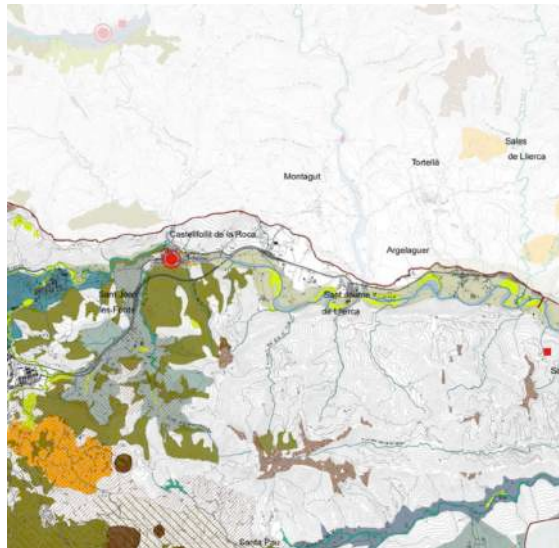
En la cartografia de les dues unitats es destaquen, dins del municipi, els següents elements de **valor paisatgístic**:

Valors estètics

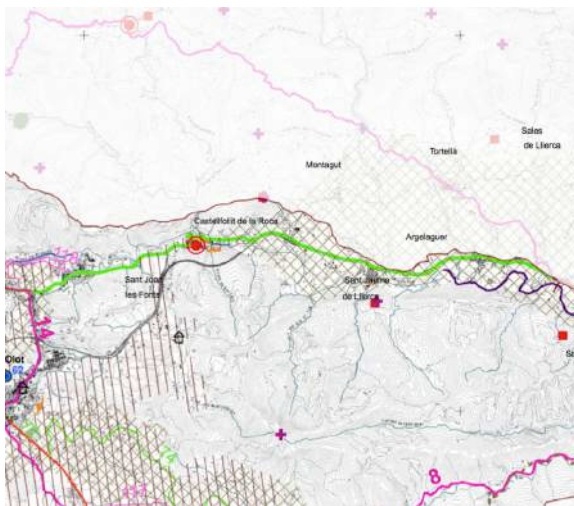
- Bosc mixt (entorn del Fluvià) (Unitat Valls d'Olot)
- Pollancreda i plataneda de l'espai fluvial (Unitat Valls d'Olot)
- Horta (Unitat Valls d'Olot)
- Aigua continental (Fluvià) (Unitat Valls d'Olot i Unitat Alta Garrotxa). La vall del Fluvià es destaca com un patró paisatgístic propi de la conca mitjana del riu.

Valors històrics, simbòlics i socials, miradors i itineraris

- Àrea de paisatges agroforestals vinculats a masies (Unitat Valls d'Olot i Unitat Alta Garrotxa)
- Àrea de concentració de castells
- Itinerari paisatgístic motoritzat: Llançà - Ribes de Freser per la A-26 (Unitat Valls d'Olot).

Mapa 23.1 "Valors estètics" Valls d'Olot
 Font: Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines 2010, DPTOP Generalitat de Catalunya

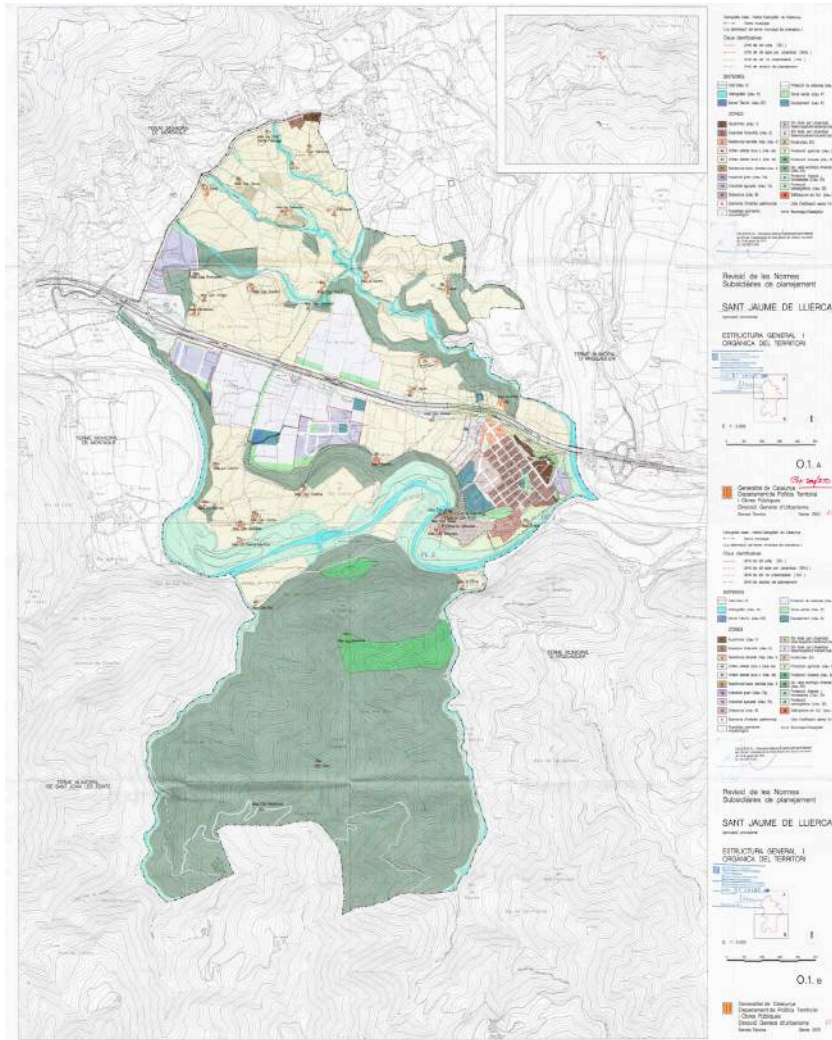

Mapa 23.1 "Valors històrics" Valls d'Olot
 Font: Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines 2010, DPTOP Generalitat de Catalunya

Com a **dinàmiques del paisatge** que poden afectar-ne els trets distintius, en aquest entorn es destaca l'increment de la superfície construïda (estratègia de creixement moderat per al nucli establerta per el PTPCG), la consolidació dels polígons industrials (àrea especialitzada industrial del Pla de Politger), l'abandó de l'activitat agrícola i l'ampliació de la xarxa viària (la A-26 que ja ha afectat el paisatge del Fluvià). Pel que respecta a les masses forestals, que aquestes poden experimentar una tendència a formar extensions més continuades i denses a les zones muntanyoses. Segons cita el catàleg: "L'existència de masses forestals cada vegada més extenses i més denses resulta inquietant si s'analiza des de la perspectiva dels hipotètics efectes derivats del canvi climàtic. La recurrència d'estius més eixuts podria contribuir a augmentar el risc d'uns incendis forestals que, fins al present, d'acord amb les estadístiques, no han estat gaire problemàtics".

El catàleg conclou amb unes propostes de caràcter urbanístic que poden ser d'interès pel present POUM:

- Cal afavorir unes fronteres nítides i de qualitat entre els espais urbans i els espais agrícoles o naturals de les perifèries evitant la ubicació d'activitats o instal·lacions no aptes en sòl agrícola per tal de preservar-ne la seva qualitat.
  - Cal avançar cap a uns paisatges en què els polígons industrials i comercials estiguin al màxim de concentrats i compactats en el territori. A més, procurar prioritzar uns polígons que, per la seva mida, alçada, ubicació, façana visual o aspecte de les seves naus no impliquin una interferència visual significativa amb l'entorn; dissenyats de manera que permetin la connectivitat ecològica, social i visual, i amb qualitat paisatgística intrínseca pel que fa a les edificacions, la xarxa viària interna i la distribució de les zones verdes i la vegetació.
  - Es consideren bones pràctiques per a la millora dels accessos urbans de diversos nuclis entre els quals s'inclou Sant Jaume de Llierca. Es proposa el soterrament de línies elèctriques i la integració paisatgística de les casetes que allotgen els transformadors elèctrics, l'eliminació gradual dels rètols publicitaris i dels suports obsolets, la regulació de mides, colors, materials i formes de la senyalització i de la retolació comercial, la incorporació d'arbrat i la rehabilitació d'elements patrimonials.
  - Compactar i preveure el desmantellament d'infraestructures obsoletes per tal d'evitar l'augment de la fragmentació del territori. Coordinar les actuacions de permeabilitat territorial a través d'aquests corredors per tal d'augmentar la seva eficàcia.
  - Iniciar uns treballs de restauració progressiva amb condicions paisatgístiques adequades als camins rurals, les carreteres, els senders, els camins ramaders i altres vies de comunicació que resultin afectades per la construcció de les noves infraestructures lineals tals com l'eix principal A-26 Besalú-Olot.
  - Impulsar l'elaboració d'un pla especial urbanístic d'ordenació del paisatge dels espais d'horta de Sant Jaume de Llierca. El Pla ha de procurar perquè els horts estiguin ben inserits al lloc, els materials que el conformen siguin respectuosos amb els elements del medi natural i coherents amb els valors paisatgístics del seu l'entorn, i que l'activitat productiva dirigida a l'autoconsum pugui coexistir amb les activitats de caràcter social, lúdic o educatiu. En aquest sentit, han de ser objecte d'una adequada ordenació paisatgística seguint les indicacions de la Guia d'integració paisatgística d'horts urbans i periurbans editada per la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge del Departament de Política Territorial i Obres Públiques. En general, promoure espais d'horta en les noves extensions urbanes al voltant de les Valls d'Olot.
- Promoure una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu o amb vehicles, on la percepció i interacció amb el paisatge és més àmplia i suggerent.

Estructura General i Orgànica.
Font: NNSS 2001

3.3. Planejament municipal

Les Normes Subsidiàries de 2001 (NNSS)

L'any 2001 s'aproven definitivament les vigents Normes Subsidiàries de San Jaume de Llierca com a revisió de les NNSS de 1985.

PROPOSTES DE DESENVOLUPAMENT I EXECUCIÓ

Les NNSS varen delimitar els següents sectors de desenvolupament i execució (*veure plànol*

3.1AVP_classificació del sòl 2001):

- 4 sectors en sòl urbanitzable (Sòl Apte per Urbanitzar-SAU) d'ús industrials. Aquests es localitzaven com elements d'unió dels àmbits industrials ja existents en el pla de Politger sud i es delimitava un sector nou a nord de l'autovia.
- 2 sectors en sòl urbanitzable d'ús residencial, situats en els sòls compresos entre el nucli residencial i la urbanització de Bosc d'en Puig.
- 4 Plans Especials (PE): del Riu Fluvià, dels entorns de l'A26, de la Benzinera i de la carretera de Montagut
- 4 Unitats d'actuació (UA) en sòl urbà residencial: Eixample Bosc d'en Puig, Eixample Nou, Nucli antic, Mirador del Fluvià i els Horts.
- 4 Unitats d'actuació (UA) en sòl urbà industrial: carretera de Montagut, Politger 2, Politger 3 i Monter.

DIMENSIONAT

En termes d'extensió de sòl les normes suposaven un enorme potencial de creixement industrial i residencial:

- 46,6Ha de sòl urbanitzable industrial (2,35 vegades la superfície de sòl industrial urbà existent).
- 8,8 Ha de sòl urbanitzable residencial i 4 Ha de sectors en sòl urbà (equivalent al 65% del sòl urbà existent).

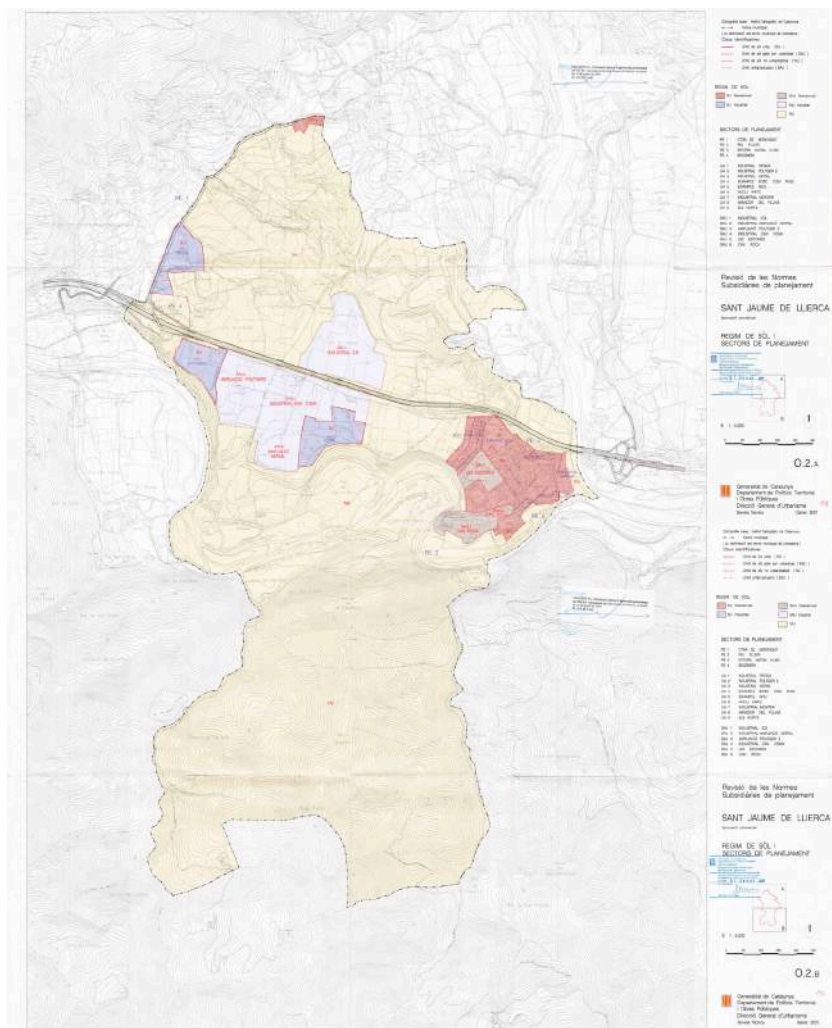
Respecte el dimensionat industrial les NNUU significaven un potencial total de 32,2 Ha de nou sòl industrial i 308.048 m² d'edificabilitat.

Respecte el dimensionat residencial les NNU significaven un potencial total de 274 habitatges nous. Aquesta xifra equivalia a un ritme de producció promig de 18 hbtg per any i cada 1.000 habitants durant 20 anys. Considerant l'índex de principalitat (0,78) i d'ocupació de llar existents en aquell moment (2,8) el dimensionat d'habitatges proposat es traduïa en un creixement demogràfic potencial de pràcticament 600 habitants nous, xifra que gairebé permetia duplicar la població existent de 746 habitants.

MODEL

De les determinacions anteriors es dedueix un model clarament extensiu amb importants previsions de creixement industrial i alhora de manera paral·lela un important dimensionat de creixement residencial, que sembla respondre a una lectura complementària d'ambdós àmbits.

Malgrat el document incorpora una proposta d'estructuració i regulació dels sòls no urbanitzables, en les diferents opcions de creixement urbà no s'aprecien criteris vinculats a la integració o reforçament del valors naturals i ambientals del territori.

Classificació del sòl.
Font: NNSS 2001

Normes Subsidiàries 2001

Sectors

Sòl Urbanitzable

		superfície	sòl	superfície	sòl	coef. edif.		coef. edif.	
		m2	%	m2	%	brut	edif total	Net	
						m2/m2	m2	m2/m2	
Industrials									
SAU 1	Industrial ICS	154.977	25%	38.744	75%	116.233	0,75	116.233	1,00
SAU 2	Industrial ampliació Astral	50.690	25%	12.673	75%	38.018	0,7	35.483	0,93
SAU 3	Industrial ampliació Politger 2	108.819	30%	32.646	70%	76.173	0,6	65.291	0,86
SAU 4	Industrial Can Coma	151.735	39%	59.177	61%	92.558	0,6	91.041	0,98
total		466.221		143.239		322.982		308.048	

		superfície	sòl	superfície	sòl	sòl privat	coef. edif.		coef. edif.		densitat	nombre
		m2	%	m2	%	superfície	m2/m2	edif total	Net	habitatges	habitages	
							m2	m2	m2/m2	hgtz/ha	habitages	
Residencials												
SAU 5	Les Escomes Residencial	32.993	55%	18.146	45%	14.847	0,4	13.197	0,89	40	132	
SAU 6	Can Roca	54.895	30%	16.469	70%	38.427	0,15	8.234	0,21	4	22	
total		87.888		34.615		53.273		21.431			154	

Sòl Urbà

		superfície	sòl	superfície	sòl	coef. edif.		coef. edif.	
		m2	%	m2	%	brut	edif total	Net	
						m2/m2	m2	m2/m2	
Industrial									
UA1	Industrial carretera Montagut (Tritessa)	61.312	15%	9.311	85%	52.000	36.400	0,7	
UA2	Industrial Politger 2	53.470	37%	19.819	63%	33.651	23.556	0,7	
UA3	Industrial Politger 3 (Astral)	70.041	32%	22.111	60%	47.930			
UA7	Industrial Monter	13.056	27%	3.556	73%	9.500	6.528	0,69	
total		197.879		54.797		143.081		66.484	

		superfície	sòl	superfície	sòl	sòl privat	coef. edif.		coef. edif.		densitat	nombre
		m2	%	m2	%	superfície	m2/m2	edif total	Net	habitatges	habitages	
							m2	m2/m2	m2/m2	hgtz/ha	habitages	
Residencials												
UA4	Eixample Bosc d'en Puig	11.200	35%	3.900	65%	7.302	0,3	3.360	0,46	10	11	
UA5	Eixample nou	25.350	45%	11.305	55%	14.045	0,5	12.675	0,90	30	76	
UA6	Nucli antic	1.777	34%	599	66%	1.178	1,3	2.310	1,96	75	13	
UA8	Mirador del Fluvià	1.151	50%	578	50%	578	1,5	1.727	2,99	75	9	
UA9	Els Horts	1.387	34%	476	66%	911	1,5	2.081	2,28	75	10	
total		40.865		16.858		24.014		22.152			120	

LA REGULACIÓ NORMATIVA

Per a la regulació normativa dels espais i elements d'interès general que configuren l'estructura orgànica del territori les NNSs estableixen els següents sistemes:

Sistemes de comunicació

- > **Sistema viari** ..... **clau V**
  - carreteres i autovies, ... clau V1
  - xarxa viària bàsica, ... clau V2
  - xarxa viària complementària, ... clau V3
  - camins i vies paisatgístiques, ... clau V4

Sistemes d'espais lliures

- **Sistema de zona verda** ..... **clau P**
  - zones verdes – parcs, ... clau P1
  - places i jardins urbans, ... clau P2
- **Sistema hidrogràfic** ..... **(clau H)**
- **Sistema de protecció de sistemes** ..... **(clau PS)**

Sistema d'equipaments comunitaris i serveis tècnics

- **Sistema d'equipaments comunitaris**, ... **clau E**
- **Sistema d'infraestructures de serveis**, ... **clau ST**

REGULACIÓ NORMATIVA DEL SÒL URBÀ

Complementàriament, la regulació detallada dels usos i les condicions del sòl urbà, en funció de la morfologia urbana, tipologia dels edificis i usos predominants, es realitza d'acord amb les següents zones:

Zona del Nucli Antic, clau 1.

Aquesta zona ordena l'edificació del nucli antic del municipi, que correspon a ordenació tradicional entre mitgeres alineada a vial.

Zona d'exemple suburbà, clau 2.

Aquesta zona ordena l'edificació entre mitgeres, amb les façanes alineades a la línia oficial de carrer. En funció de les característiques de les edificacions s'establen dues subzones:

- eixample urbà intensat 1, clau 2a
- eixample urbà intensat 2, clau 2b

Residencial densitat mitjana, clau 3.

Aquesta zona ordena les construccions en bloc aïllat, amb ús d'habitatge plurifamiliar o unifamiliar en filera. En funció de les característiques de les edificacions s'establen dues subzones:

- edificació en alineació a vial, clau 3a
- edificació aïllada, clau 3b

Unifamiliar aïllada, clau 4.

Aquesta zona ordena l'edificació unifamiliar aïllada. En funció de les característiques de l'ordenació s'establen dues subzones:

- unifamiliar parcel·la petita (400m²), clau 4a
- unifamiliar parcel·la gra (800m²), clau 4b

Residencial baixa densitat, clau 5.

Aquesta zona ordena l'edificació unifamiliar aïllada en forma de ciutat jardí, amb parcel·les de 3.000 m².

Indústria en edificació aïllada, clau 7

Abasta les diferents àrees establertes i compromeses per a les necessitats dels usos industrials, amb edificacions de característiques especials, de tipus aïllat. En funció de les dimensions s'establen les següents subzones:

- indústria parcel·la gran (5.000m²), clau 7a
- indústria parcel·la petita (500m²), clau 7b

Dotacions, clau 8

Abasta el sòl a l'entorn de l'antiga fàbrica Brutau. És un sòl destinat a la ubicació de serveis i/o activitats lligades al caràcter industrial de l'edificació històrica. Per a la concreció de l'ús cal la prèvia redacció d'un Pla especial.

REGULACIÓ NORMATIVA DEL SÒL URBANITZABLE

Per al desenvolupament dels diferents sectors en sòl urbanitzable les NNSs estableixen les següents zones:

Zona de desenvolupament residencial, clau 11.

Aquesta zona ordena els sòls aptes per urbanitzats destinats als nous creixements residencials.

Zona de desenvolupament industrial, clau 12.

Aquesta zona ordena els sòls aptes per urbanitzats destinats als nous creixements industrials.

REGULACIÓ NORMATIVA DEL SÒL NO URBANITZABLE

Amb els objectius de preservar els territoris agrícola i forestal així com garantir la protecció dels elements de major valor natural i la protecció de sistemes, el Pla regulava el sòl no urbanitzable en base a les següents zones:

Zona rural, clau 20

Comprèn sòls que no tenen un especial valor agrícola, són erms o històricament han estat conreats de secà i no es preveu la seva transformació en reg.

Protecció agrícola, clau 21

Comprèn sòls que tenen un especial valor agrícola, estigui conreat o no en el moment de la seva qualificació, o que s'han de preservar del procés d'incorporació d'àrees urbanes.

Protecció forestal, clau 22

Comprèn sòls rústics poblats d'espècies arbòries o arbustos, matolls i herbes, d'acord amb l'article 2 de la Llei 6/1988.

De valor ecològic-forestal, clau 23

Comprèn àrees boscoses que han de ser protegides com a reserva natural pel seu alt valor ecològic i per la importància paisatgística primordial en la configuració física del territori. sòls rústics poblats d'espècies arbòries o arbustos, matolls i herbes, d'acord amb l'article 2 de la Llei 6/1988.

Protecció de riberals i fondalades, clau 24

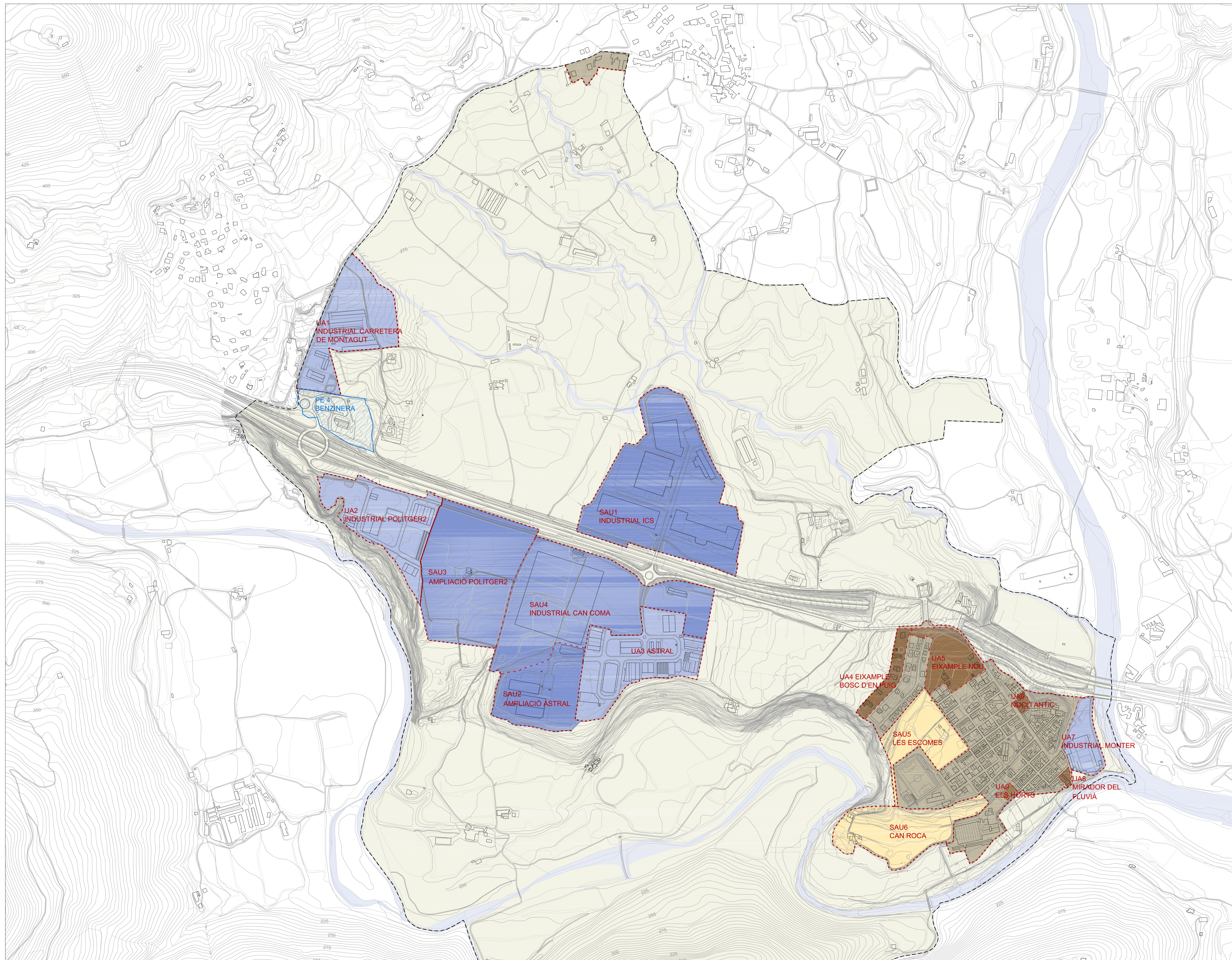
Comprèn l'entorn immediat dels cursos d'aigua (rius Fluvià i Llierca i torrents que hi desemboquen), delimitats, en general, pels forts desnivells que ha provocat la seva erosió, incloses les taques de vegetació de ribera.

Protecció paisatgística, clau 25

Comprèn el sòl no urbanitzable que per les seves característiques naturals, geològiques o ambientals, ha de ser objecte d'una especial protecció, de forma que s'impedeixin les actuacions que puguin perjudicar-les transformant les seves condicions actuals.

Masies, clau 25

Es consideren "masies" el conjunt d'edificis d'estatge i producció agrícola - ramadera, explotat unitàriament en règim familiar; quedant excloses d'aquesta consideració les instal·lacions agropecuàries de caràcter industrial que estiguin situades a les seves rodalies, en les que s'aplica la regulació de la zona on estiguin emplaçades.

CLASSIFICACIÓ DEL SÒL

LLEGGENDA

- límit de terme municipal
- ..... classificació del sòl
- límit de sector
- límit de pla especial urbanístic

SÒL URBÀ

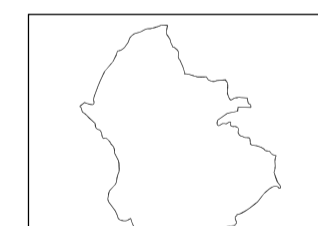
- 43,48 Ha 6% del sòl del municipi
- Sòl urbà consolidat residencial
    19,6 Ha 45% del sòl urbà
- Sòl urbà no consolidat residencial
    4,09 Ha 9% del sòl urbà
- Sòl urbà consolidat industrial
    0 Ha 0% del sòl urbà
- Sòl urbà no consolidat industrial
    19,79 Ha 46% del sòl urbà

SÒL URBANITZABLE

- 19,7 Ha 3% del sòl del municipi
- Sòl urbanitzable residencial
    8,79 Ha 45% del sòl urbanitzable
- Sòl urbanitzable industrial
    46,62 Ha 84% del sòl urbanitzable

SÒL NO URBANITZABLE

- 591,4 Ha 86% del sòl del municipi
- Sòl no urbanitzable

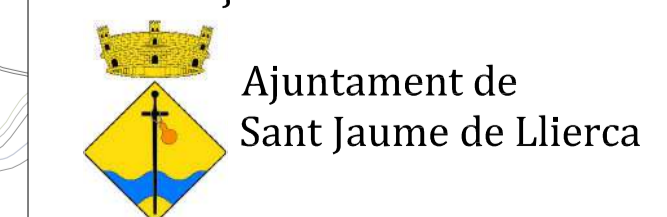

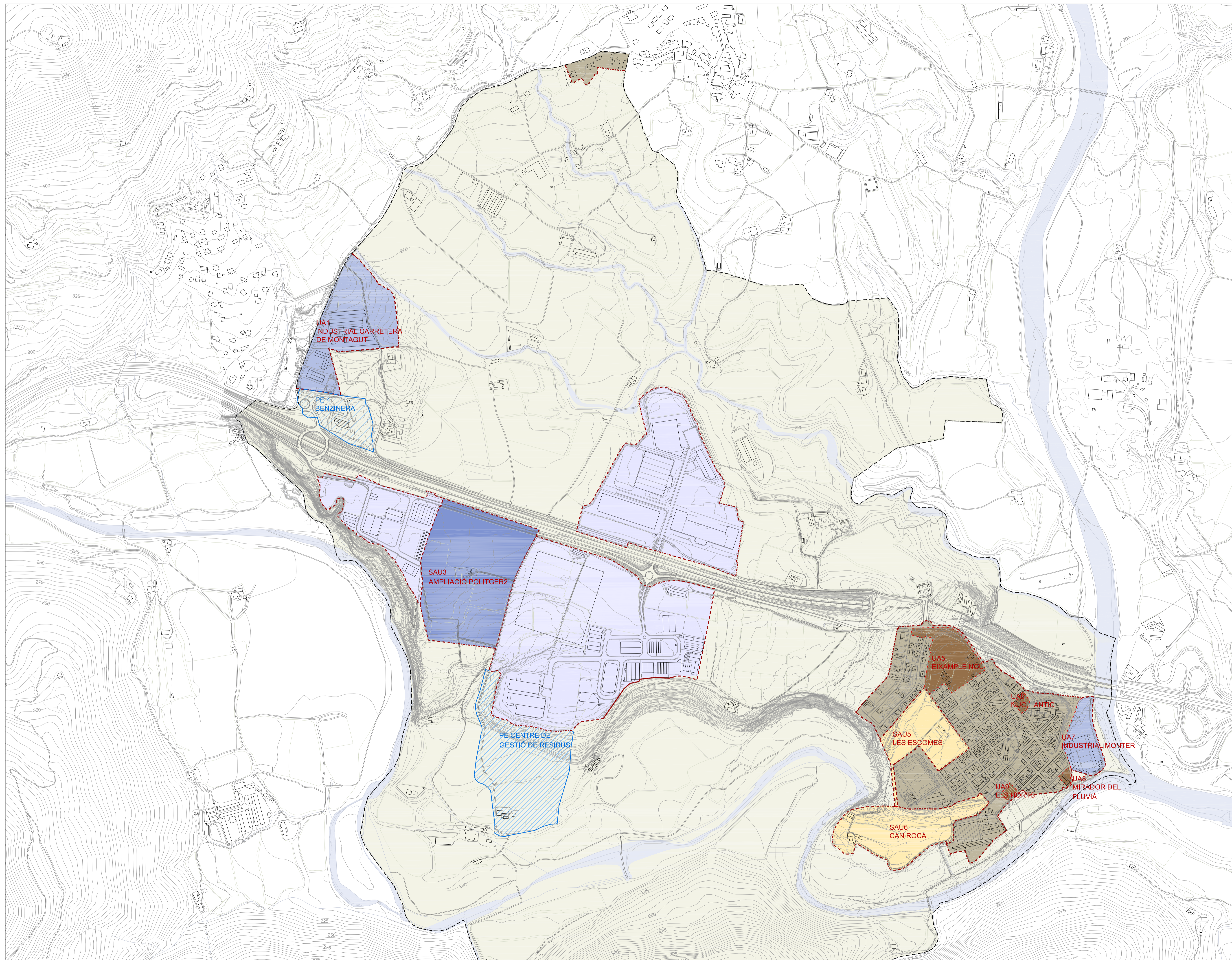
**PLANEJAMENT MUNICIPAL
LES NNSS DE 2001
2.1 Classificació del sòl 2001**

Escala
A1 1:5.000 A3 1:10.000

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

CLASSIFICACIÓ DEL SÒL

LLEGENDA

- límit de terme municipal
- ..... classificació del sòl
- - - límit de sector
- límit de pla especial urbanístic

SÒL URBÀ

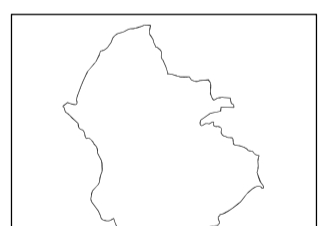
- 79,22 Ha 11% del sòl del municipi
- Sòl urbà consolidat residencial
    20,72 Ha 26% del sòl urbà
- Sòl urbà no consolidat residencial
    2,97 Ha 4% del sòl urbà
- Sòl urbà consolidat industrial
    54,22 Ha 68% del sòl urbà
- Sòl urbà no consolidat industrial
    1,31 Ha 2% del sòl urbà

SÒL URBANITZABLE

- 19,7 Ha 3% del sòl del municipi
- Sòl urbanitzable residencial
    8,79 Ha 45% del sòl urbanitzable
- Sòl urbanitzable industrial
    10,88 Ha 55% del sòl urbanitzable

SÒL NO URBANITZABLE

- 591,4 Ha 86% del sòl del municipi
- Sòl no urbanitzable

**PLANEJAMENT MUNICIPAL
LES NNSS DE 2001
2.2 Classificació del sòl 2014**

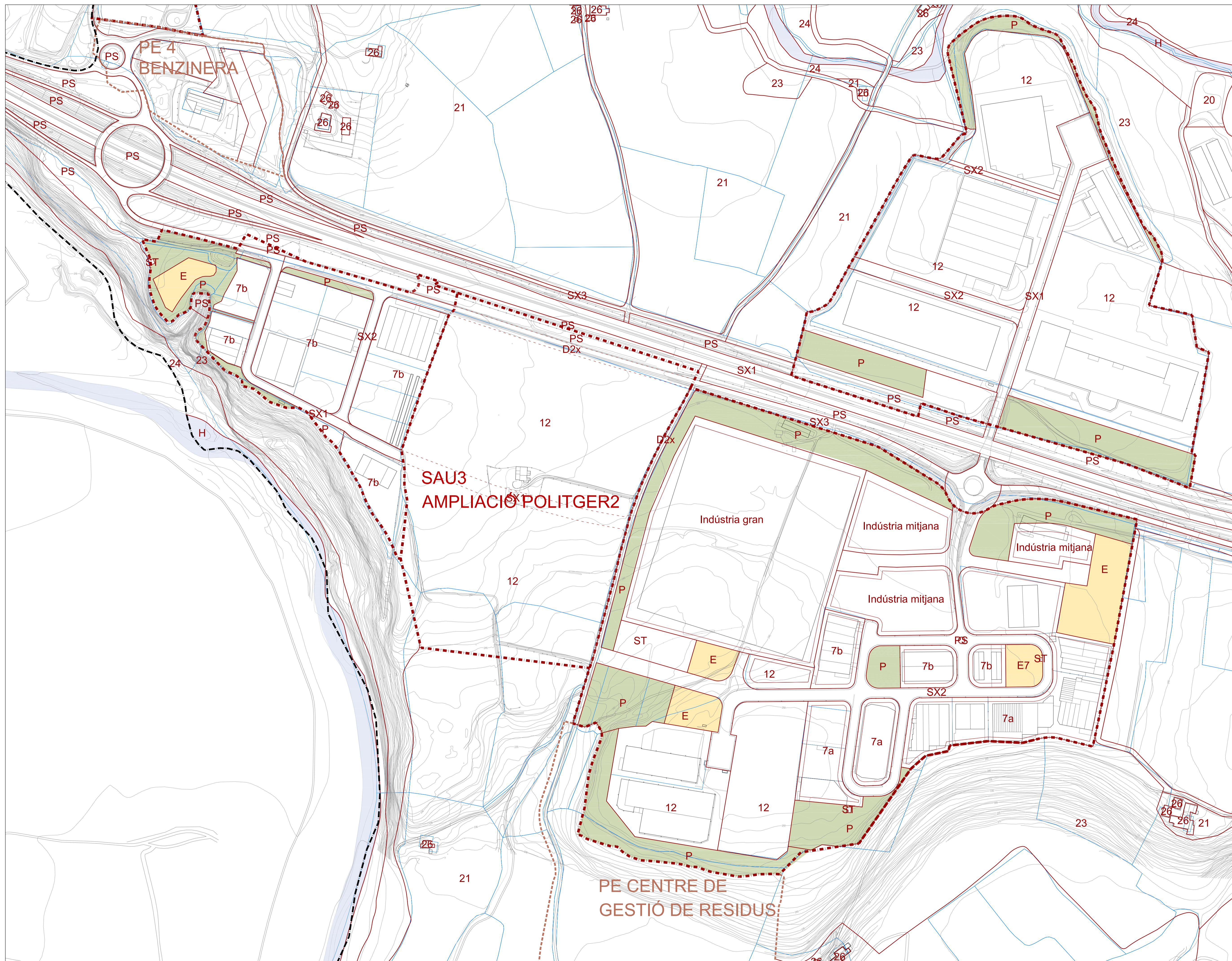
Escala
A1 1:5.000 A3 1:10.000

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

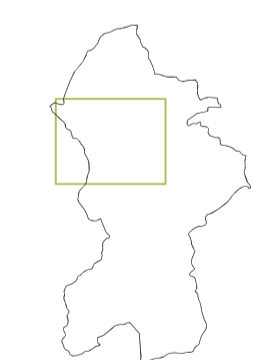
AVANÇ DE PLA Novembre 2014

TERRITORISXLM

- ORDENACIÓ DETALLADA
LLEGGENDA**
- límit de terme municipal
  - - - classificació del sòl
  - ... límit de sector
  - ... Pla Especial Urbanístic
  - límit de qualificació
  - condicions d'edificació
  - Sistema d'equipaments
  - Sistema d'espais lliures
  - ▨ Afectacions pendents

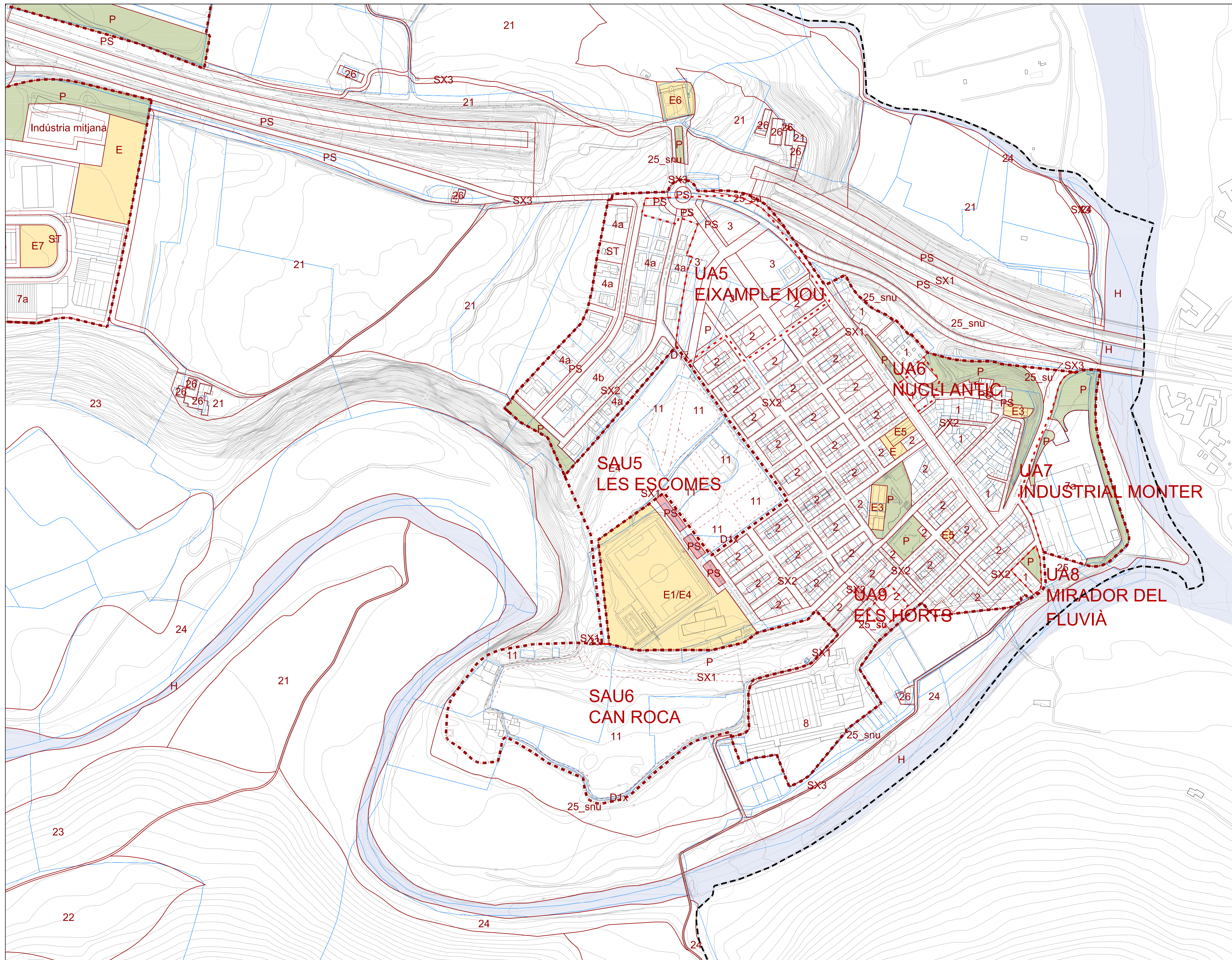

**PLANEJAMENT MUNICIPAL
LES NNSS DE 2001**
**2.5 Ordenació detallada del
sòl urbà industrial**

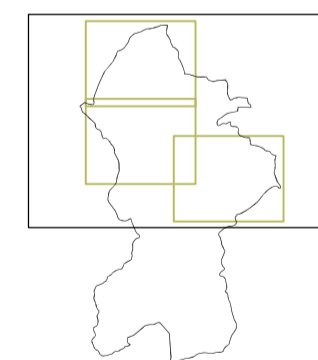
Escala
A1 1:2.000 A3 1:4.000

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA
 AVANÇ DE PLA Novembre 2014

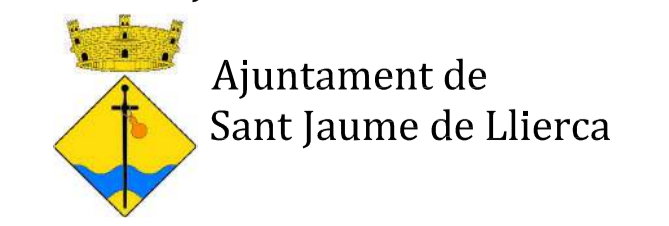
- ORDENACIÓ DETALLADA
LLEGGENDA**
- límit de terme municipal
  - - - classificació del sòl
  - ... límit de sector
  - límit de qualificació
  - condicions d'edificació
  - Sistema d'equipaments
  - Sistema d'espais lliures
  - ▨ Afectacions pendents

**PLANEJAMENT MUNICIPAL
LES NNSS DE 2001**
**2.4 Ordenació detallada del sòl
urbà residencial**

Escala
A1 1:5.000 A3 1:10.000

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA
 AVANÇ DE PLA Novembre 2014

Pel seu valor arquitectònic, cultural i paisatgístic o ambiental, o pel fet de constituir elements estructuradors del paisatge, les Normes Subsidiàries consideren convenient preservar les masies possibilitant-ne la millora. En total s'identificaven 41 masies.

PROTECCIÓ DEL PATRIMONI

Les NNSS defineixen un "Pre-catàleg" d'elements que pel seu interès arqueològic, històric, artístic, paisatgístic o arquitectònic, han de disposar, de forma urgent, d'una especial protecció. I s'establen les condicions per a la redacció del Pla especial de protecció del patrimoni.

El pre-catàleg estableix diferents nivells de protecció, segons les característiques particulars de cada un dels elements a protegir:

- Nivell 1- Béns culturals d'interès nacional: tindran el nivell de protecció integral que els assigna la Llei 9/1993, de 30 de setembre del Patrimoni cultural català i que correspon amb la dels béns d'interès cultural definida a la Llei del patrimoni històric espanyol.
- Nivell 2- Edificis i elements d'interès arquitectònic i paisatgístic: Elements catalogats sotmesos a les condicions generals de protecció que aquestes normes determinen per al pre-catàleg.
- Nivell 3- Àrees arqueològiques: n'hi ha de dos tipus:
  - a) Jaciments arqueològics:
  - b) Les zones d'expectativa arqueològiques.

Quedaven inclosos en el Pre-catàleg de patrimoni a protegir els elements que es relacionen a continuació:

JACIMENTS ARQUEOLÒGICS. Tots amb protecció nivell 3

- 1- Jaciment (sèrie de rierencs trencats) situat a la primera terrassa fluvial de la vall del Fluvià. Actualment són camps de conreu
- 2- L'Aulina

EDIFICIS I CONJUNTS ARQUITECTÒNICS. Tots amb protecció nivell 2

- 1- Església parroquial de Sant Jaume de Llierca
- 2- La cabana. Masia rural en runes
- 3- Conjunt antiga fàbrica tèxtil Brutau
- 4- Xemenia antiga fàbrica Brutau
- 5- Canal de la fàbrica tèxtil
- 6- Edifici de les antigues escoles (destinat a nou ajuntament i consultori mèdic)
- 7- El passeig de la font Puda
- 8- El Camí de la Miana

Classificació del sòl

	NNSS 2001			NNSS 2014			evolució	
	Superfície m2	Ha	%	Superfície m2	Ha	%		
Sòl Urbà	434.744	43,47	6%	792.146	79,21	11%	357.402	82%
RESIDENCIAL	236.865	23,69	3%	236.865	23,69	3%	0	0%
consolidat	196.000	19,60		207.200	20,72			
no consolidat	40.865	4,09		29.665	2,97			
INDUSTRIAL	197.879	19,79	3%	555.281	55,53	0%	357.402	181%
consolidat	0	0,00		542.225	54,22			
no consolidat	197.879	19,79		13.056	1,31			
Sòl Urbanitzable	554.109	55,41	8%	196.707	19,67	3%	-357.402	-65%
RESIDENCIAL	87.888	8,79	16%	87.888	8,79		0	0%
INDUSTRIAL	466.221	46,62	84%	108.819	10,88		-357.402	-77%
Sòl No Urbanitzable	5.914.000	591,40	86%	5.914.000	591,40	86%	0	0%
AGRICOLA								
FORESTAL								
Municipi	6.902.853	690		6.902.853	690			

Desenvolupament i execució de les NNSS 2001-2014

Durant el període de vigència de les NNSS 2001-2014, s'ha tramitat i aprovat definitivament un total de 22 documents de planejament urbanístic. S'han aprovat 11 Modificacions Puntuals de NNSS, 3 Plans Parcials i 2 Modificacions puntuals de Pla Parcial i 4 Plans Especials i una modificació puntual de Pla especial.

Normes Subsidiàries 2001

Documents tramitats

Modificacions NNSS

data publicació	instrument
1-7-2002	MNNS Correció d'errades de l'article 116
10-3-2003	MNNS Àmbit de la zona rural (clau 20)
13-2-2004	MNNS àmbit UA7 Industrial Monter
22-2-2005	MNNS àmbit SAU 4 industrial les Comes (2006) MNNS àmbit SAU 6 i finca llar d'infants
8-2-2008	MNNS carrer Sant Jaume 6 i finca mas Surribes
18-6-2008	MNNS àmbit UA7 Industrial Monter
31-3-2010	MNNS articles 88.5 i 89.5 de les normes
19-1-2011	MNNS 2/2008
1-3-2011	MNNS 1/2010 articles 95.4 i 120.4
21-3-2011	MNNS 1/2009 àmbit zv i e del polígon industrial Politger 2
30-5-2013	MNNS 1/2012 definició vial estructurant Pla Politger

Plans Parcials

data publicació	instrument
9-4-2001	Pla Parcial sector nord del Pla de Politger (SAU 1)
5-9-2002	Modificació PP sector nord del Pla de Politger (SAU 1)
13-2-2003	Pla Parcial Tralsa (SAU 2)
2-6-2009	Pla Parcial Can Coma (SAU 4)
30-5-2013	Modificació PP Can Coma (SAU 4)

Plans especials

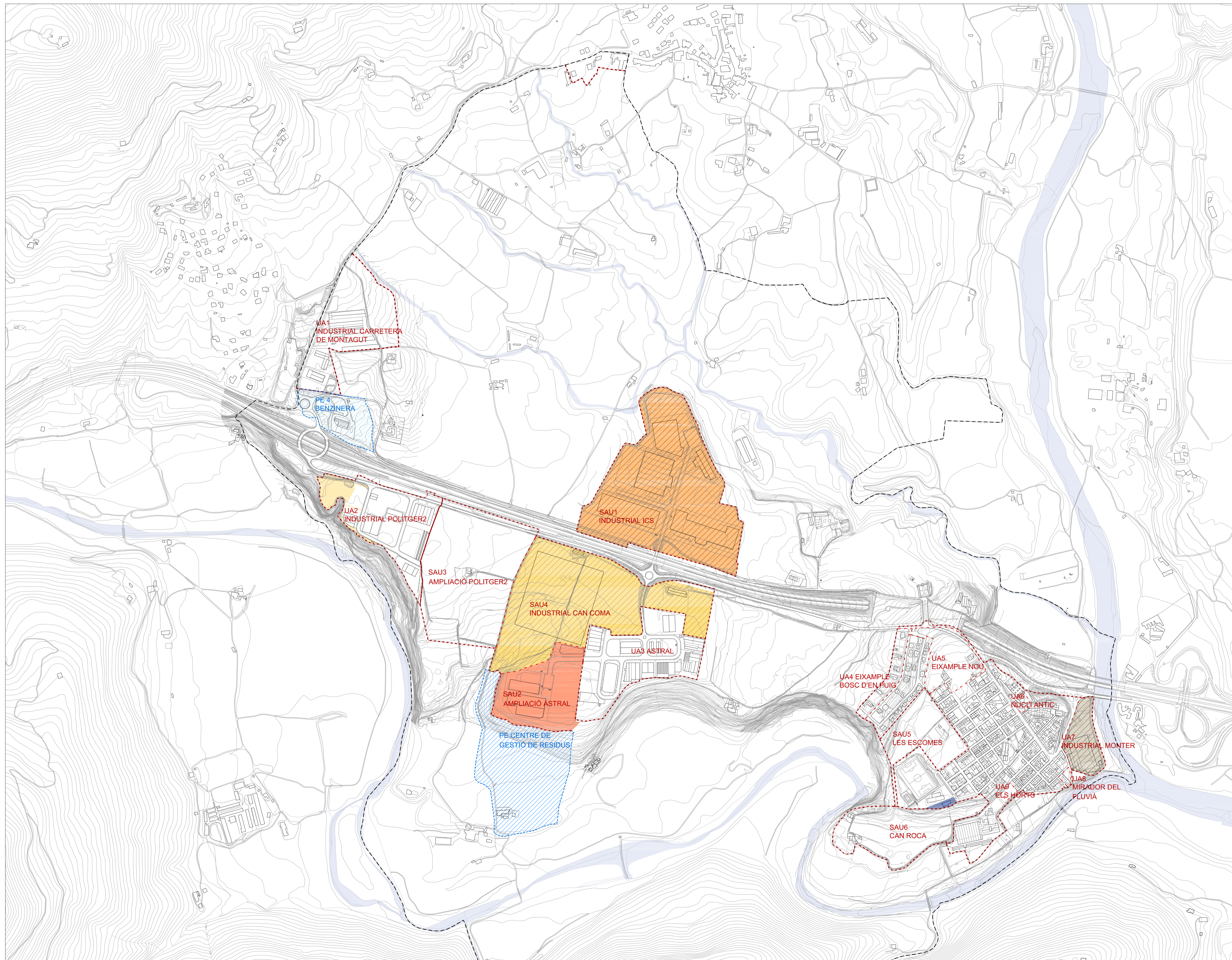
data publicació	instrument
30-11-2004	PE Benzinera (PE4) (2004) PE parcel·la 5 sector nord de Politger
21-12-2009	PE Masies i cases rurals
(a.d) 4-10-2012	Modificació del PE parcel·la 5 del sector nord de Poloitger
(a.d) 17-03-2014	PE Centre Gestió Residus de la Garrotxa

En general el conjunt de MP tramitades responen a ajustos i correccions de les determinacions i sectors ja establerts per les pròpies normes i en cap cas ha suposat la delimitació de nous sectors de desenvolupament.

El desenvolupament de planejament derivat s'ha focalitzat exclusivament en els sectors industrials. S'han tramitat i executat tres sectors urbanitzables, SAU 1, 2 i 4, dels 4 previstos. En canvi no s'ha tramitat cap dels sectors urbanitzables residencials delimitats.

Del conjunt de 4 Polígons d'Actuació delimitats en sòl urbà industrial no s'ha executat cap i per tant resten pendents les cessions de sòl i urbanitzacions vinculades. Del conjunt de 5 Polígons d'Actuació delimitats en sòl urbà residencial, únicament s'ha executat el PA4 Eixample Bosc d'en Puig.

Finalment dels 4 Plans especials delimitats s'ha desenvolupat únicament el PE4 Benzinera. Cal destacar però la redacció del PE de Masies i l'aparició de 3 plans especial no previstos inicialment a les NNSS. Dos d'ells responen a la necessitat d'adaptar la regulació de la compartimentació d'establiments industrials.

CLASSIFICACIÓ DEL SÒL

LLEGENDA

- límit de terme municipal
- ..... classificació del sòl
- .-.- límit de sector

PLANS PARCIAIS

- 2001 PP Ordenació del sector nord del Pla de Politger_SAU1
- 2002 MPP Ordenació del sector nord del Pla de Politger
- 2003 PP Tralsa_SAU2

- 2009 PP Can Coma_SAU4

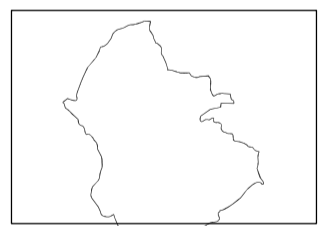
- 2013 MPP Can Coma

MODIFICACIONS PUNTUALS

- 2003 Modificació de les NNSS de l'àmbit de la zona rural (clau 20)
- 2004 Modificació de les NNSS de l'àmbit de la UA7 Industrial Monter
- 2006 Modificació de les NNSS de l'àmbit de les Escoles i SAU6
- 2008 Modificació de les NNSS de l'àmbit del carrer St Jaume num.6 i a una zona de la finca mas Surribas
- 2008 Modificació de les NNSS de l'àmbit de la UA7 Industrial Monter
- 2011 Modificació de les NNSS de l'àmbit de la zona verda i zona d'equipaments del polígon Politger2

PLANS ESPECIALS

- 2004 PE4 Benzinera
- 2009 PE Catàleg de masies i cases rurals
- 2013 PE Centre de gestió de residus de la Garrotxa

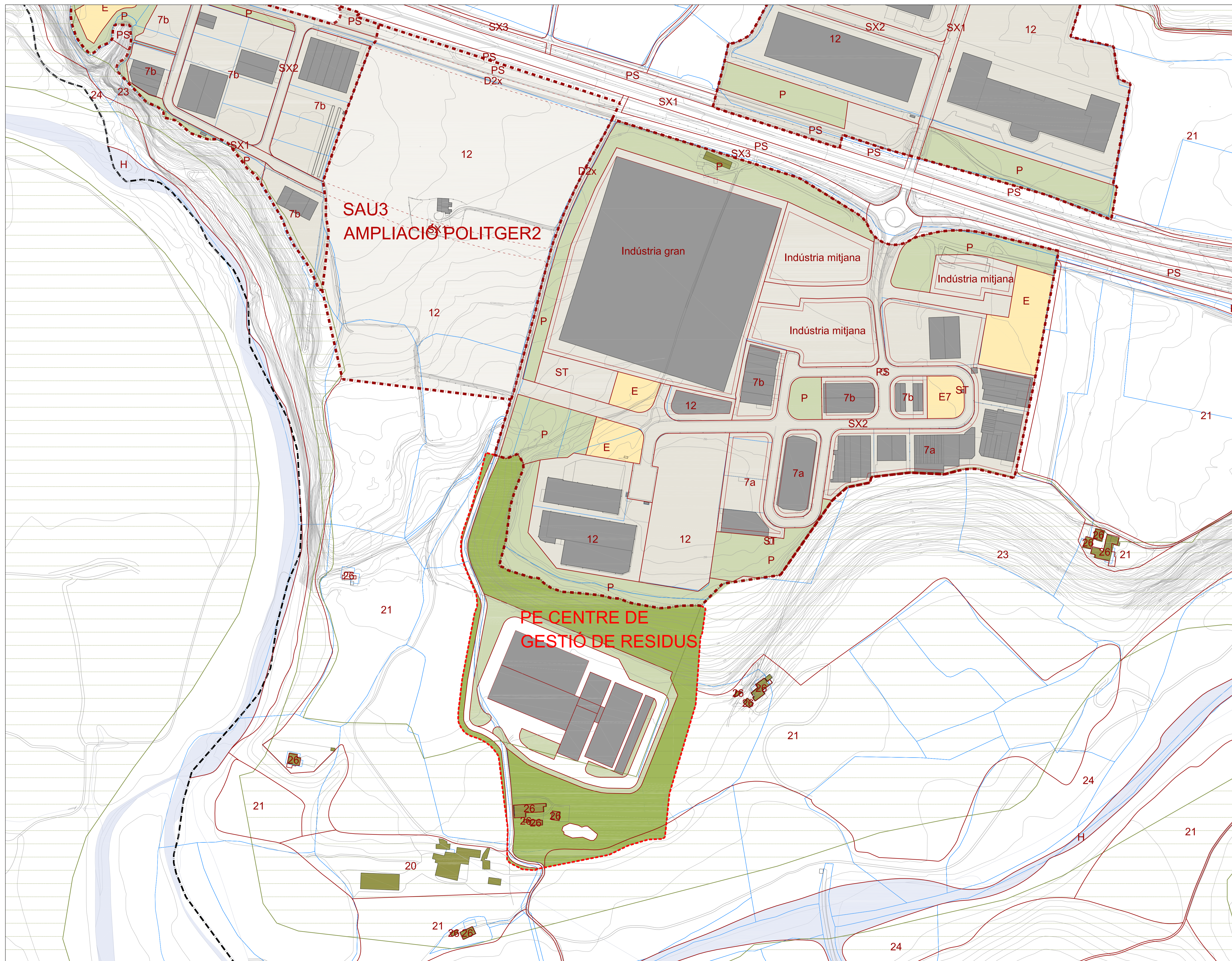
**PLANEJAMENT MUNICIPAL
LES NNSS DE 2001
2.3 Desenvolupament i
execució 2001-2014**

Escala
A1 1:5.000 A3 1:10.000

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

- ORDENACIÓ DETALLADA**
LLEGENDA
- límit de terme municipal
  - - - classificació del sòl
  - ... límit de sector
  - ... Pla Especial Urbanístic
  - límit de qualificació
  - condicions d'edificació
  - Sistema d'equipaments
  - Sistema d'espais lliures
  - Sòl d'especial protecció (PE)
  - Sòl de protecció especial (PTPPCG)

PLANEJAMENT MUNICIPAL

2.6 Pla Especial centre de gestió de residus de la Garrotxa

Escala
 A1:1:2.000 A3:1:4.000

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

 Ajuntament de Sant Jaume de Llierca

 TERRITORISXLM

El tercer, és el corresponent a la *Pla Especial del Centre de Residus de la Garrotxa*, aprovat definitivament en març de 2014. Cal assenyalar que el PE situa el futur CRG en sòls no urbanitzables, isolats al sud del Polígon Politger, a una cota molt inferior als sòls industrials existents i afectant sòls de protecció especial segons el PTPCG.

En aquests moments l'inici de la seva execució està pendent de que l'Agència de Residus de Catalunya doti pressupostàriament al Consell Comarcal per poder adquirir els terrenys i urbanitzar el sector. L'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca presentà amb data 8 d'octubre de 2014 un recurs contenciós administratiu contra la decisió del MH Conseller d'aprovar el projecte. Aquest va ser admès a tràmit amb data 13 d'octubre de 2014. Els arguments que justifiquen l'oposició al projecte són:

- la seva ubicació en sòl no urbanitzable de valor agrícola, propera a una zona protegida i inclosa en la Xarxa Natura 2000, amb els impactes negatius per a la connectivitat natural, i pels Masos existents a l'entorn. Altrament cal tenir present que la ubicació triada no compta amb cap mena d'estudi tècnic d'ubicacions que justifiqui la seva elecció. La inadequació de la seva ubicació es considera encara més greu, quan tractant-se d'una activitat que té un marcat caràcter industrial, i que requereix d'accesos adequats i de connexió directa amb les grans infraestructures viàries, no s'hagi contemplat la possibilitat d'ubicar-la en la gran quantitat de sòl d'ús industrial existent a la comarca, i específicament a Sant Jaume de Llierca.

- L'Informe de Sostenibilitat Ambiental presenta errors importants: els vents predominants poden afectar de forma directa a la població a menys de 1 Km de distància. Aquest fet no s'han posat en coneixement de Medi Ambient per reavaluar de nou el PEU, revisió que hagués significat la suspensió de la tramitació administrativa.; no s'ha contemplat cap alternativa, ni la l'Alternativa 0, les conseqüències de no fer el centre de gestió de residus, ni cap altre alternativa viable a la ubicació proposada d'entrada.

- Durant el procés administratiu no s'han resolt els dubtes exposats per Ajuntament i veïns, ni s'han resolt els dubtes que la Comissió d'Urbanisme de Girona va manifestar en veure la poca precisió en aspectes tant rellevants per la llei (article 47.5 del decret 1/2010 de 3 d'agost) com són els efectes sobre la permeabilitat i la connectivitat territorial ecològica (que el propi PEU ja avisa que existeixen i seran importants).

Altrament, l'Agència de Residus de Catalunya ja ha informat que no serà fins al 2016 (quan hagin entrat en funcionament altres plantes sí previstes al PINFRECAT20) quan es podrà determinar la necessitat o no de noves infraestructures però que en tot cas a La Garrotxa no s'hauria de dimensionar per més de 25.000 tones de tractament anual. El PEU dimensiona la nova planta per tractar 40.000 tones anuals, el que suposa un sobredimensionament del 60%.

Tenint en compte l'anterior i fent un avaluació pròpia en el marc del POUM, en primer lloc no es considera justificada la necessitat d'una nova planta d'aquestes característiques i dimensions, i en segon lloc i més important, no es considera apropiat l'emplaçament triat. De ser necessària la planta, caldria justificar i ajustar la seva dimensió a les necessitats reals i caldria estudiar un emplaçament diferent, d'ús industrial i en una posició més adequada funcional i ambientalment.

Potencials urbanístics del planejament vigent

POTENCIALS RESIDENCIALS

El planejament vigent encara disposa del dos sectors urbanitzables que delimitaren les NNSS així com de 4 PAs residencials. El conjunt de sectors signifiquen un dimensionat total de 262 habitatges.

Altrament, si considerem els solars disponibles en sòl urbà i apliquem la seva regulació normativa existeix un potencial de nous habitatges de 181 unitats.

Finalment, segons dades municipals, existeixen un total de 50 habitatges buits en el municipi.

En total, el dimensionat residencial total del planejament vigent del municipi, és de 493 unitats d'habitatge. Es tracta d'una xifra insòlitàment alta, tenint en compte que en els darrers 10 anys únicament s'han construït 83 habitatges nous i que si es mantingués el ritme de construcció de 10 habitatges nous per any per cada 1.000 habitants, hi hauria cobertura durant més de 50 anys.

Tanmateix, cal considerar que la dinàmica del municipi en els darrers 10 anys només han motivat l'execució d'un únic PA i que la resta d'habitatges construïts ho ha fet via llicència directa.

POTENCIALS INDUSTRIALS

Dels quatre sectors delimitats a les NNSS 2001 s'han executat 3 i únicament resta vigent el SAU amb un potencial de 6,5 Ha de sòl industrial No obstant l'anterior, del conjunt de sectors desenvolupats encara resten un total de 16 parcel·les disponibles que signifiquen un total de 6,35 Ha de sòl industrial.

Del total de parcel·les disponibles 13 tenen una superfície d'aproximadament 2.000 m2, tres són de mida petita amb aproximadament 1.000.m2 i dues són de gran dimensió amb 1Ha i 1,5 Ha.

Dimensionat planejament vigent

Residencial

NNSS 2014

	sòl residencial	sostre residencial	nombre hbtg
SECTORS SÒL URBANITZABLE	53.273	21.431	154
SAU 5 Les Escomes Residencial	14.847	13.197	132
SAU 6 Can Roca	38.427	8.234	22

	16.712	18.792	108
SECTORS EN SÒL URBÀ			
UA5 Eixample nou	14.045	12.675	76
UA6 Nucli antic	1.178	2.310	13
UA8 Mirador del Fluvà	578	1.727	9
UA9 Els Horts	911	2.081	10

TOTALSECTORS 262

	181
SOLARS	
clau 2	174
clau 4a	6
clau 4b	1

HABITATGES BUITS 50

TOTAL DIRECTE 231

TOTAL 493

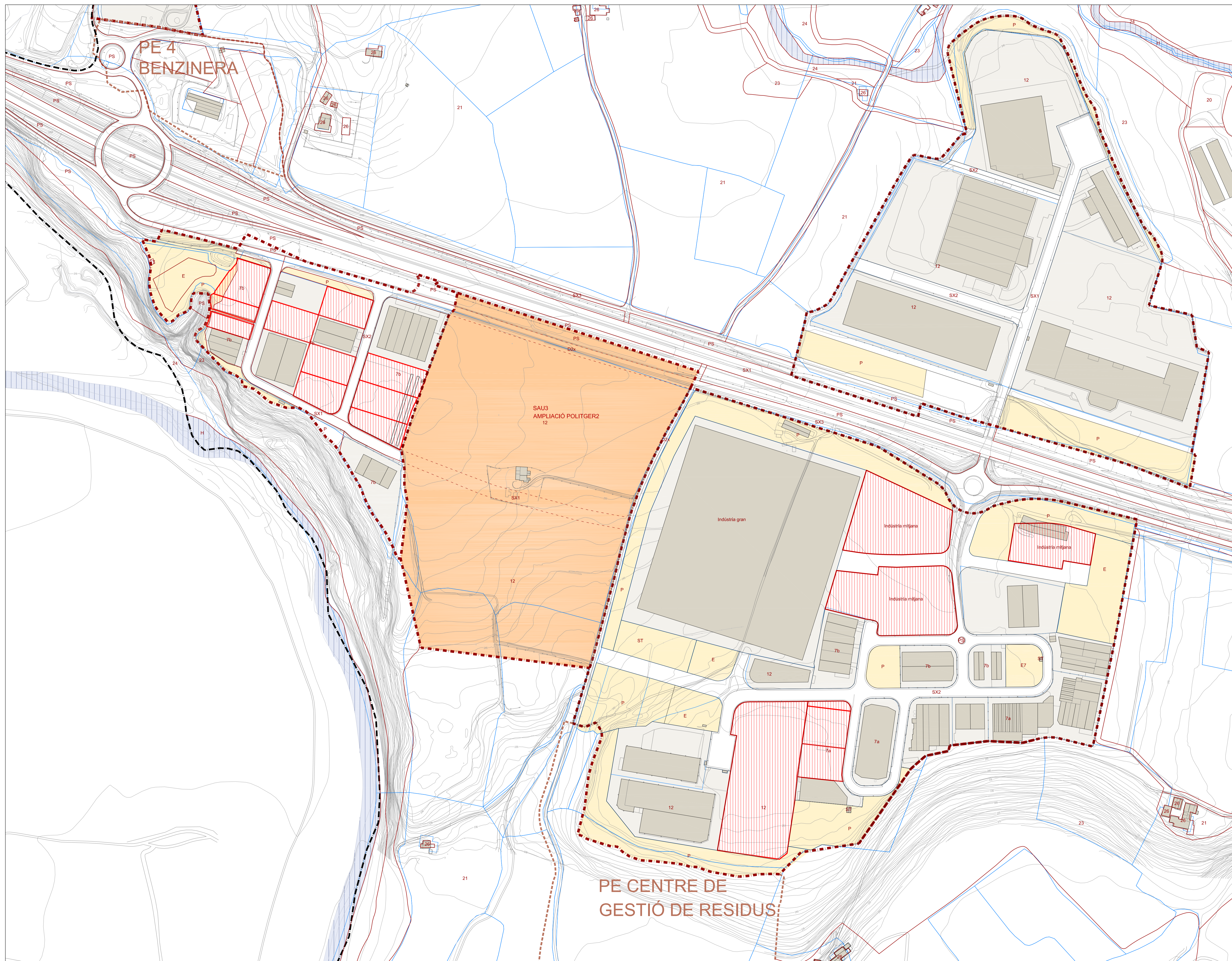
Industrial

NNSS 2014

	sòl industrial	sostre industrial
SECTORS SÒL URBANITZABLE	76.173	65.291
SAU 3 Industrial ampliació Politge	76.173	65.291

SOLARS

	63.549
SOLARS	
1 Politger sud (Astral)	9.175
2	4.580
3	10.505
4	15.248
5	2.379
6	2.114
7 Politger sud	2.433
8	1.058
9	1.001
10	2.048
11	2.091
12	2.091
13	2.041
14	2.540
15	2.423
16	1.822

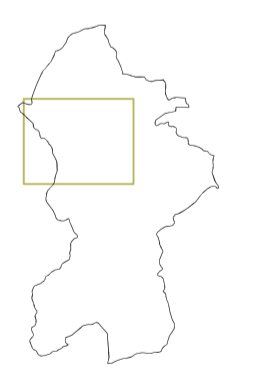

LLEGENDA
 --- límit de terme municipal
 ..... classificació del sòl
 - - - límit de sector
 ..... Pla Especial Urbanístic

SÒL URBÀ CONSOLIDAT
 Parcel·les edificades
 Edificacions
 Sistemes

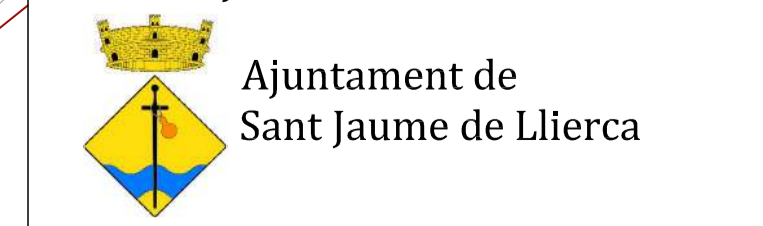
Solars
 sòl industrial: 63.995 m²

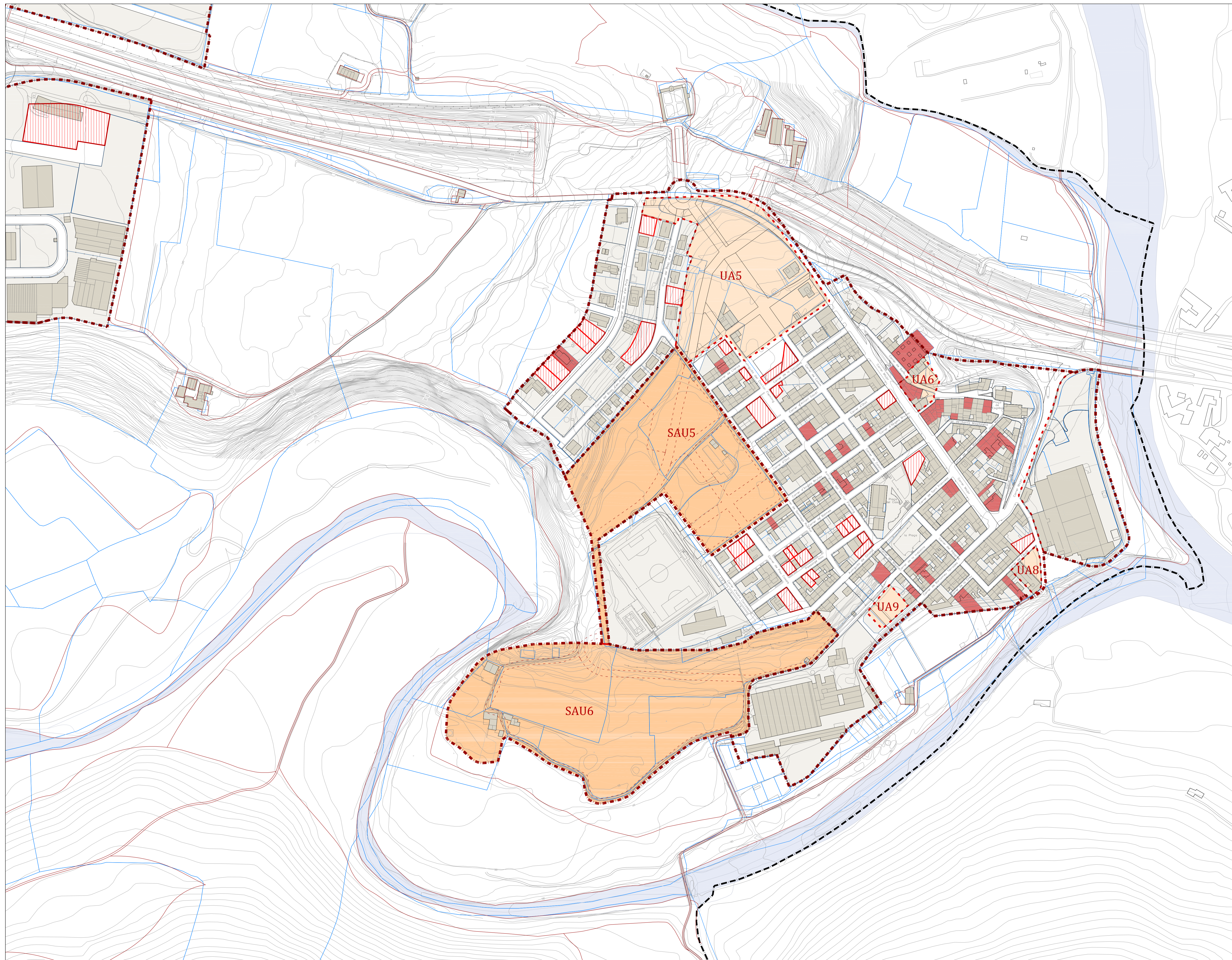
SÒL URBANITZABLE
SAU3 Ampliació Politger 2
 sòl industrial: 76.173 m²

PLANEJAMENT MUNICIPAL
LES NNSS DE 2001
2.8 Potencials urbanístics del
sòl industrial

Escala
 A1 1:2.000 A3 1:4.000
 PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA
 AVANÇ DE PLA Novembre 2014

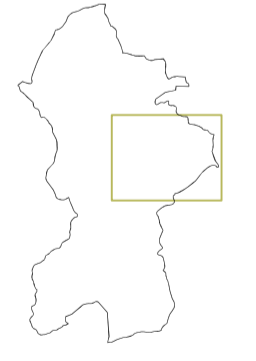

LLEGGENDA
 --- límit de terme municipal
 - - - - classificació del sòl
 - - - - límit de sector

SÒL URBÀ CONSOLIDAT
 Parcel·les edificades
 Edificacions
 potencial: 231 habitatges
Solars
 sòl residencial: 8.938m²
 sostre residencial: 15.863 m²
 nombre d'habitatges: 181
 Finques amb habitatges buits
Habitatges buits: 50

SÒL URBÀ NO CONSOLIDAT
 potencial: 107 habitatges
UA5 Eixample nou
 sòl residencial: 14.045 m²
 sostre residencial: 12.675 m²
 nombre d'habitatges: 76
UA6 Nucli Antic
 sòl residencial: 1.178 m²
 sostre residencial: 2.310 m²
 nombre d'habitatges: 13
UA8 Mirador del Fluvià
 sòl residencial: 578 m²
 sostre residencial: 1.727 m²
 nombre d'habitatges: 8
UA9 Els horts
 sòl residencial: 911 m²
 sostre residencial: 2.081 m²
 nombre d'habitatges: 10
 Sòl urbà no consolidat

SÒL URBANITZABLE
 potencial: 154 habitatges
SAU5 Les Escomes
 sòl residencial: 14.847 m²
 sostre residencial: 13.197 m²
 nombre d'habitatges: 132
SAU6 Can Roca
 sòl residencial: 38.427 m²
 sostre residencial: 8.234 m²
 nombre d'habitatges: 22

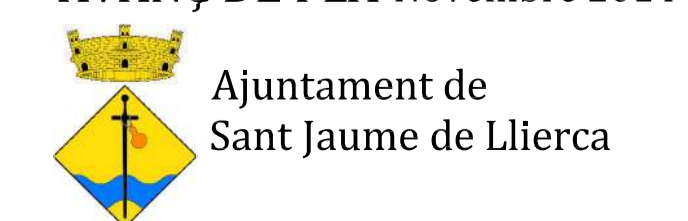

PLANEJAMENT MUNICIPAL
LES NNSS DE 2001
2.7 Potencials urbanístics del
sòl residencial

Escala
 A1_1:2.000 A3_1:4.000

PLA D'ORDENACIO URBANISTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

TERRITORISXLM

4. Habitabilitat i qualitat de vida

Un dels objectius fonamentals de l'acció urbanística és intervenir en les condicions d'habitabilitat del territori per millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

En el marc del POUM les condicions d'habitabilitat es concreten en els següents cinc aspectes: habitatges, espais lliures, equipaments, activitats econòmiques i mobilitat.

4.1. Els habitatges

Al municipi de Sant Jaume de Llierca existien en data 2011 un total de 432 habitatges. És molt probable que aquesta xifra sigui la mateixa a data d'avui ja que segons dades municipals en el període 2011-2014 no s'ha concedit cap llicència per a nous habitatges.

Del total d'habitatges cal destacar que 50, equivalents a un 11,5%, segons dades municipals a 2014 estan buits.

Habitatges

Font: Idescat (Departament de Territori i Sostenibilitat, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana)

	principals	secundaris	buits	totals	població	índex ocupaci hbts/hbpg
2001	268 78%	34	42	344	746	2,78
2011	319 74%	-	87	432	756	2,37
diferència	51		45	88		
2014			50 segons dades Ajuntament			

Teixits residencials

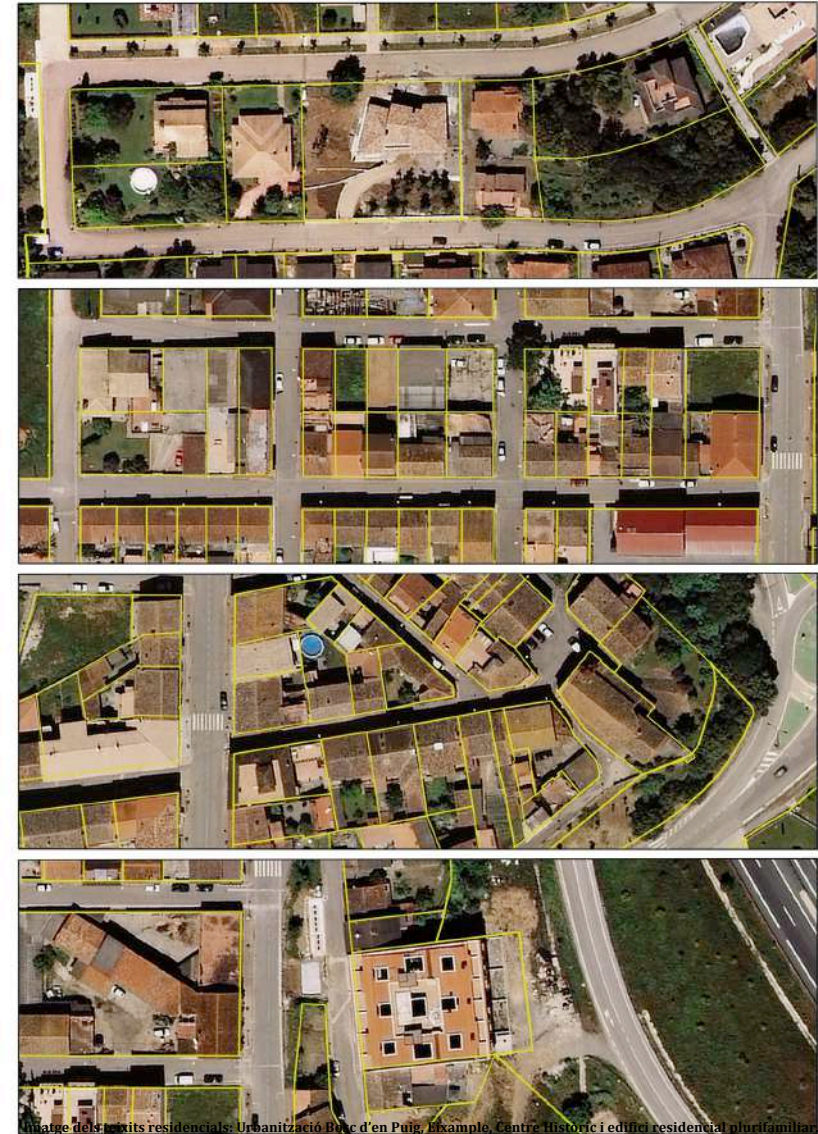
El teixit residencial de Sant Jaume de Llierca es caracteritza per ser pràcticament en la seva totalitat de caràcter unifamiliar. Els habitatges unifamiliars responen a tres tipologies bàsiques corresponents als tres teixits urbans que existeixen al municipi.

- Centre històric. (clau 1). Correspon a una ordenació alineada a vial, de parcel·la petita i geometria irregular. La reduïda dimensió de les illes genera un teixit molt compacte, i l'alçada permesa, 3 plantes comporta una elevada intensitat, equivalent a un coeficient d'edificabilitat neta de gairebé 3m² st/m²sl.
- Eixample. (clau 2). Correspon a una ordenació alineada a vial, de parcel·les regulars de dimensió aproximada. Les illes són de forma rectangular i dimensió 43x32m. La fondària edificable màxima és de 10,50, però existeixen majoritàriament fondàries més grans. Altrament la pb és edificable en la seva totalitat, fet que genera patis en planta baixa de dimensió molt reduïda o inexistents. En conjunt, la intensitat d'edificació amb un coef.edif. net de 2,91 m²st/m²sl és molt elevada per a un teixit que fonamentalment agrupa habitatges unifamiliars entre mitgeres.
- Urbanització Bosc d'en Puig. (clau 4). Correspon a una ordenació d'habitatges unifamiliars aïllats amb dos mides de parcel·les: 400 i 800m².

Cal destacar, que únicament existeix un edifici residencial plurifamiliar situat al carrer Sant Jaume 14. L'edifici amb un total de 42 habitatges és un element molt desproporcionat, física i funcionalment, respecte la tipologies habituals i l'escala urbana del poble. Altrament, per la seva dimensió i posició es tracta d'un edifici molt mal resolt, respecte la topografia i respecte el lloc que ocupa a l'entrada del poble.

Intensitats dels teixits residencials

clau		1	2	4a	4b	total
superfície	m ² sl	23.113,1	58.130,7	19.234,3	6.009,0	106.487,1
edificabilitat	m ² st	67.839,2	169.002,2	9.617,2	1.802,7	248.261,3
coef. Edif. Net	m ² st/m ² sl	2,94	2,91	0,5	0,3	2,33

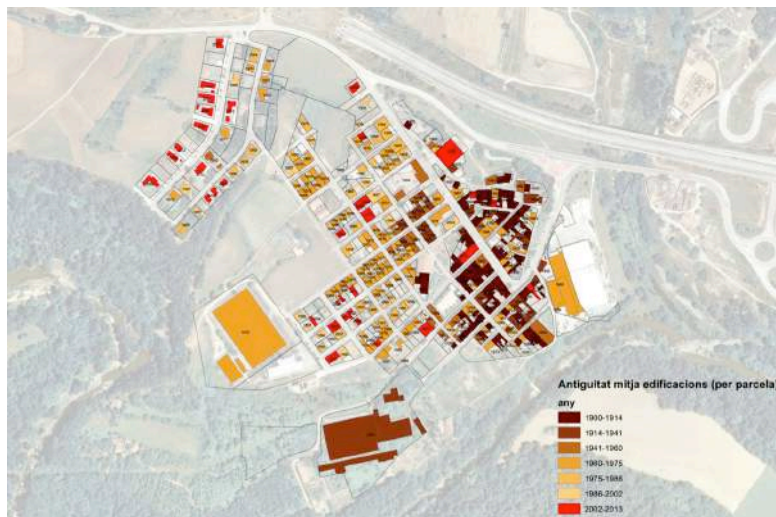
Imatge dels teixits residencials: Urbanització Bosc d'en Puig, Eixample, Centre històric i edifici residencial plurifamiliar.
Font: Equip redactor a partir d'ortomatge ICC i cadastre.

Ocupació de patis en planta baixa, zona eixample.
Font: Equip redactor

Antiguitat del parc d'habitatges

L'antiguitat de les edificacions residencials respon literalment al procés d'evolució històrica del poble: les edificacions més antigues es concentren fonamentalment en l'àmbit del centre històric de l Vila i els primers creixements en extensió cap a la fàbrica Brutau i les més recents es concentren majoritàriament en la urbanització Bosc d'en Puig i algunes més disperses en els àmbits situats més al nord de l'eixample. Aquest esquema explica que no s'ha produït cap procés de renovació de l'edificació més antiga del poble.

Antiguitat mitja de les edificacions.
Font: Equip redactor a partir de dades cadastrals

Evolució del parc d'habitatges

En el període 2001-2014 a Sant Jaume de Llierca s'han construït un total de 83 habitatges segons dades de llicències municipals. Aquesta xifra significa un ritme de producció corresponent a 11 habitatges nous per cada 1000 habitants de l'any 2001. Es tracta d'una mitja elevada, corresponent a ritmes de producció d'habitatge en període de bonança econòmica en àmbits de caràcter fonamentalment urbà. És una xifra molt similar a les que apareixen al municipi d'Olot (10) i al total de la comarca de la Garrotxa (11). Tanmateix s'han de ponderar dos aspectes fonamentals:

- si exclouem de les dades un element estrany a la dinàmica residencial del municipi com és l'edifici plurifamiliar del carrer Sant Jaume (42 habitatges), el total d'habitatges nous es redueix a 41 i el ritme de producció a 5 habitatges nous per cada 1000. Aquest és un ritme moderat i més adequat des de la capacitat d'absorció de nous habitatges i residents del poble de SANT JAUME DE LLIERCA.
- En els darrers tres anys no s'ha concedit cap llicència per a nous habitatges.

Habitatges acabats

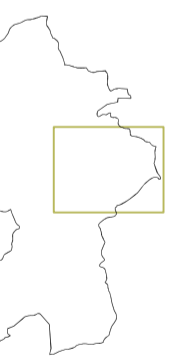
Font: Idescat (Departament de Territori i Sostenibilitat, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana)

	Sant Jaume de Llierca*	Olot	La Garrotxa
populació 2001	746	28.060	47.747
2001	271	377	
2002	258	377	
2003	307	399	
2004	9	250	432
2005	6	355	537
2006	52	330	558
2007	8	559	735
2008	5	383	552
2009	0	250	422
2010	3	235	425
2011	0	191	283
2012	0	90	158
2013	0	5	58
total	83	3.484	5.313
habtg nous per cada 1000 hbtn	11	10	9

*segons dades municipals

- LLEGENDA
- límit de terme municipal
  - parcel·la rústega
  - parcel·la urbana

ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT
3.2 Escala Urbana

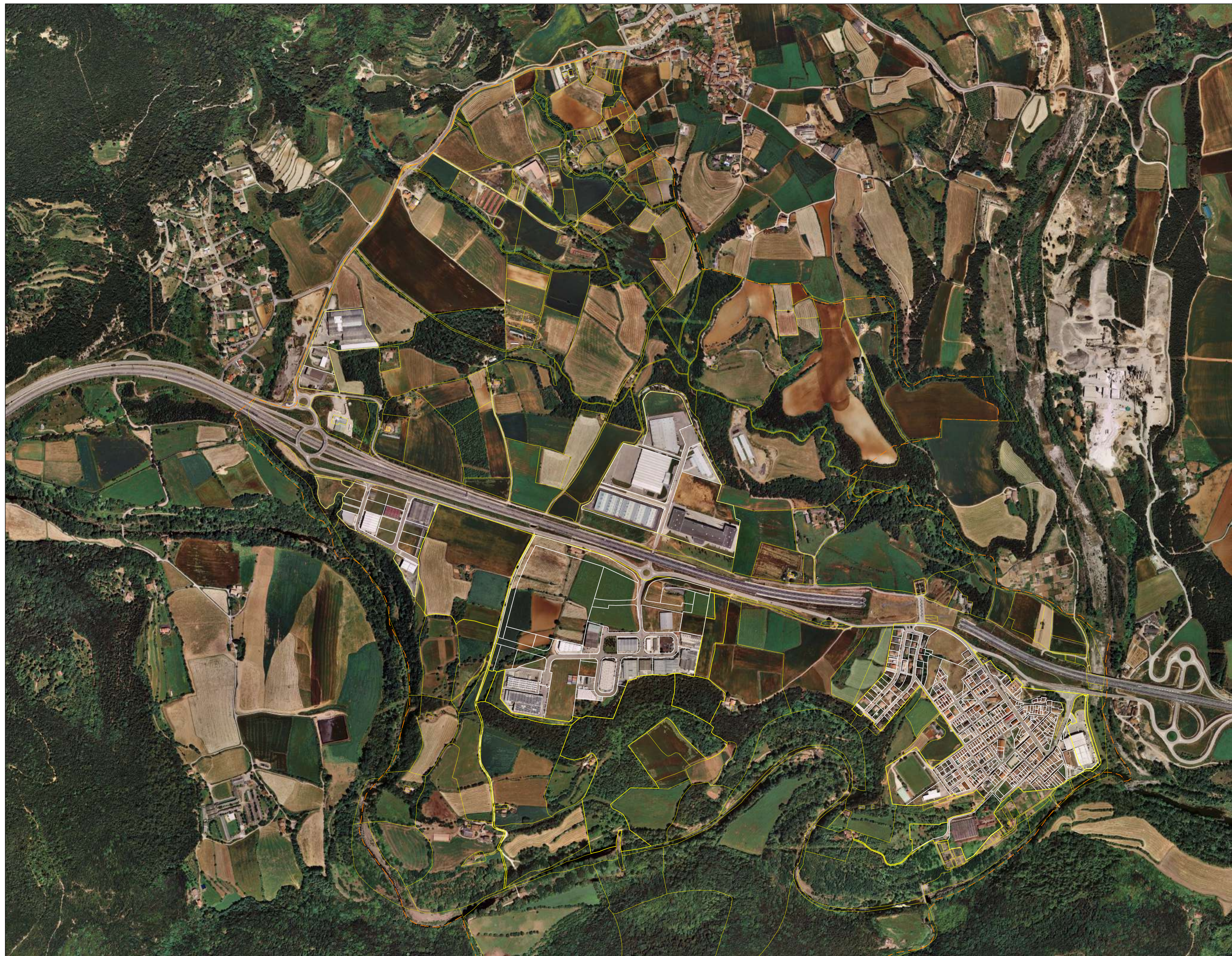
Escala
A1_1:2.000 A3_1:4.000

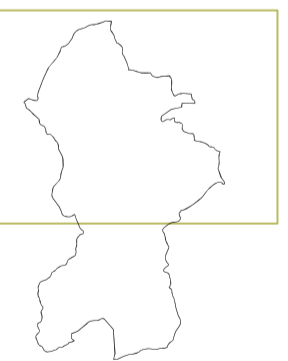
PLA D'ORDENACIO URBANISTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

TERRITORISXM

- LLEGENDA
- límit de terme municipal
  - parcel·la rústega
  - parcel·la urbana

ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT
3.1 Territorial

Escala
A1_1:5.000 A3_1:10.000

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

TERRITORSXM

4.2. Els espais lliures

D'acord amb el planejament vigent a l'actualitat existeixen un total de 73.508 qualificats com a sistema d'espais lliures i 37.869 com a reserves en sectors de desenvolupament. La superfície d'espais lliures existents significa una ràtio de 87 m² d'espais lliures per cada habitant. Segons dades del Mapa Urbanístic de Catalunya aquesta ràtio es situa molt per sobre de municipis de similar població.

Respecte els sostre residencial potencial segons planejament vigent, equivalent a 192.976 m², els sòls qualificats com a sistema d'espais lliures actualment equivalen a una ràtio de 38,10 m² de sòl d'espai lliure per cada 100 m² de sostre residencial, gairebé el doble de l'exigít legalment (20m² e.p./100m² st resd.)

Aquest escriu d'espais lliures es pot explicar pel pes que tenen les cessions obtingudes pel desenvolupament de sectors industrials que han aportat un total de 56.506 m² d'espais lliures.

No obstant l'anterior, cal aprofundir en l'estat d'urbanització i qualitat dels espais lliures del municipi. Si no consideréssim els espais lliures situats en l'àmbit industrial ja que per distància no són espais d'ús residencial la ràtio es reduiria a 20 m² d'espais lliures per habitants, xifra encara gens menyspreable. Però si només consideréssim els espais lliures que estan urbanitzats com a tals, i per tant presenten un nivell de funcionalitat adequat la ràtio es reduiria a 5m², xifra baixa si la comparem amb la ràtio de 10m² per hbtn que recomana l'OMS. De fet, existeixen únicament dos espais que compleixen aquestes funcions: la plaça del centre cívic i la plaça del mercat.

Tanmateix, cal ponderar les xifres anteriors tenint en compte el caràcter i dimensió del poble de Sant Jaume de Llierca i la proximitat i accessibilitat de l'àmbit urbà a espais oberts del territori que sense estar qualificats com a tals realitzen funcions d'espais lliures destinats al lleure de molt alta qualitat, com les Hortes de Sant Jaume, la Font Puda i en general la xarxa de camins propera al nucli urbà.

Sant Jaume de Llierca no presenta dèficits importants d'espais lliures si considerem el valor que aporta el territori. No obstant caldria ampliar i millorar els espais lliures d'ús urbà i vetllar per garantir l'accés i ús dels espais del territori que realitzen funcions d'espais lliures.

Espais lliures

	ràtio per		Dades MUC			
	superfície	habitant	municipi	població	espais lliures	ràtio
	m ²	m ² /hbtn		Idescat 2014	m ²	m ²
Sòl urbà residencial	17.002	20	Sant Jaume de Llierca	849	73.508	87
urbanitzat	3.941	5	Ventalló	815	58.762	72
no urbanitzat	13.062		Les Preses	1779	94.670	53
			Montesquiú	912	25.261	28
Sòl urbà industrial	56.506	67	Montagut i Oix	957	17.333	18
urbanitzat			Tortellà	774	5.938	8
no urbanitzat	56.506,13					
TOTAL	73.508	87				
Reserves en sectors	37.869	45				

4.3. Els equipaments i els serveis

Existeixen un total de 8 equipaments al municipi: Ajuntament, Escola Bressol El Petit Lledoner, CEIP Les Escomes, Centre Cívic, Centre de Joves, Camps esportius, Cementiri i Església Sant Jaume de Llierca.

Si considerem la superfície de sòl, existeixen un total de 41.448 m² de sòl destinats a equipaments, equivalents a una ràtio de 49m² de sòl per habitant. Es tracta d'un índex molt superior a d'altres municipis similars si ens fixem en els dades del Mapa Urbanístic de Catalunya. D'aquestes aproximadament 16,5 Ha responen a solars situats en l'àmbit industrial sense cap tipus d'ús assignat. La resta de sòls corresponen a equipaments situats en el nucli residencial i suposen una ràtio de 29 m² per habitant, una xifra molt significativa.

Per la seva dimensió i població, Sant Jaume de Llierca gaudeix de un elevat nivell de dotacions i serveis gràcies a la presència d'equipaments de primer ordre com l'escola i l'escola bressol, i no s'observa cap tipus de dèficit significatiu tant pel que fa als espais com als serveis bàsics d'acord amb la demanda existent. Tanmateix, es considera que el Centre Cívic presenta símptomes de congestió i que la seva ampliació permetria desenvolupar un major nombre d'activitats.

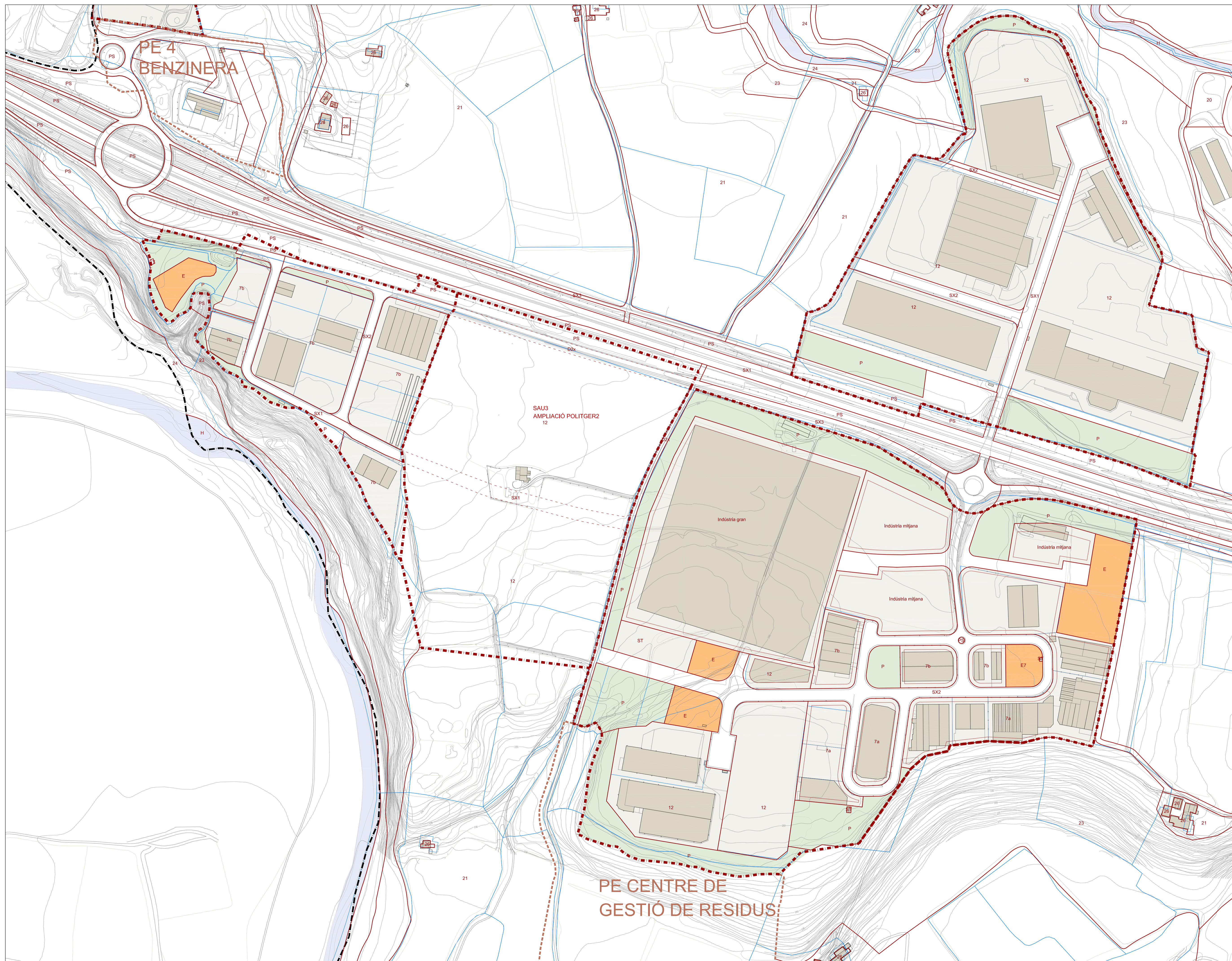
Malgrat no hi ha solars destinats equipaments disponibles en sòl urbà, existeixen peces d'equipament, com el recinte esportiu del camp de futbol, amb sòls disponibles per ubicar-hi noves instal·lacions esportives. No obstant, caldria trobar els mecanismes per obtenir alguna nova reserva de sòl destinada a equipament en l'àmbit urbà que garantis la possibilitat d'ampliar o millorar la qualitat d'alguns dels serveis que ja existeixen i alhora equilibrar la distribució dels equipaments en el conjunt de la trama urbana.

Exceptuant el cementiri, els equipaments es concentren en la part baixa del poble, on destaca la posició conjunta de les instal·lacions esportives i centres docents. En aquest sentit no es considera adient la reserva d'una gran peça de sòl destinada a equipaments contemplada en el planejament vigent en continuïtat amb les instal·lacions esmentades. En primer lloc per la innecessària dimensió de la peça i en segon per la conveniència de distribuir peces d'equipament en altres àmbits urbans de manera equilibrada.

En l'àmbit industrial el municipi disposa de gairebé 16,5Ha de sòl destinat a equipaments com a solars disponibles.

Equipaments

	ràtio per		MUC			
	superfície	habitant	municipi	població	Equipaments	ràtio
	m ²	m ² /hbtn		Idescat 2014	m ²	m ²
Sòl urbà residencial	24.952	29	Sant Jaume de Llierca	849	41.448	49
edificat	24.952	29	Ventalló	815	35.924	44
solar	-		Tortellà	774	28.808	37
			Les Preses	1779	43.988	25
Sòl urbà industrial	16.496	19	Montesquiú	912	19.680	22
urbanitzat	-		Montagut i Oix	957	14.874	16
no urbanitzat	16.496,13					
TOTAL	41.448	49				
Reserves en sectors	14.911					

SISTEMES I AFECTACIONS

LLEGENDA

--- límit de terme municipal

--- classificació del sòl

--- límit de sector

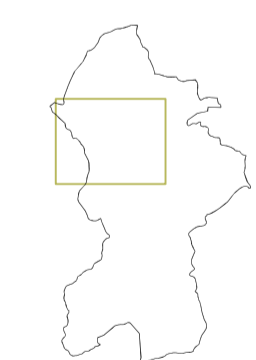
ESPAIS LLIURES en sòl industrial

- urbanitzats 0 m²
- no urbanitzats 56.056 m²
- reserva 0 m²

EQUIPAMENTS en sòl industrial

- actius 0 m²
- no construïts 16.496 m²
- reserva 0 m²

/// afectacions pendents

**PLANEJAMENT MUNICIPAL
LES NNSS DE 2001**

**2.10 Sistemes i afectacions
pendents en sòl industrial**

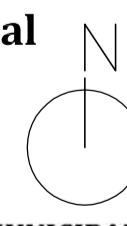
Escala
A1 1:2.000 A3 1:4.000

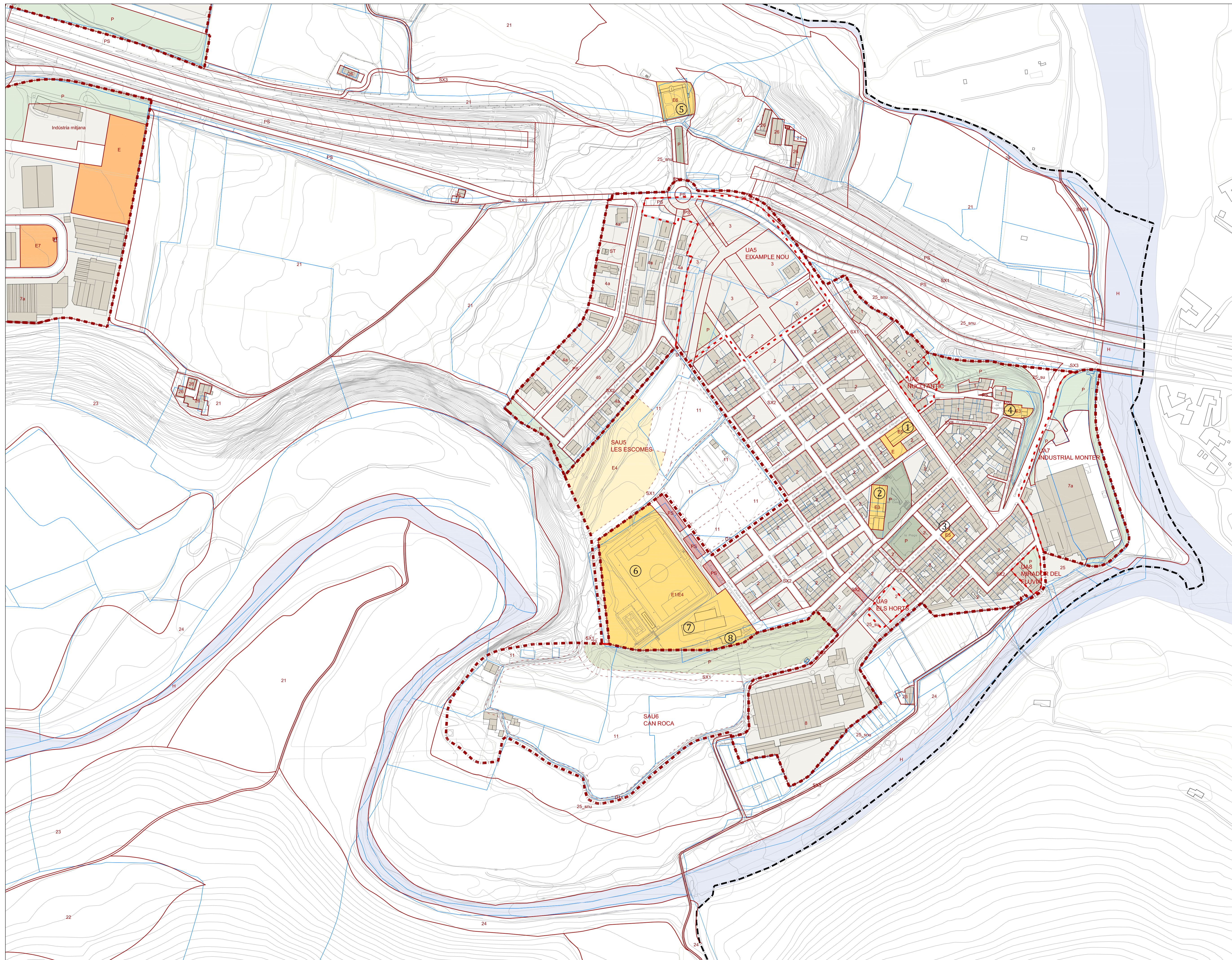
PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

TERRITORISXLM

SISTEMES I AFECTACIONS

LLEGENDA

- límit de terme municipal
- classificació del sòl
- límit de sector

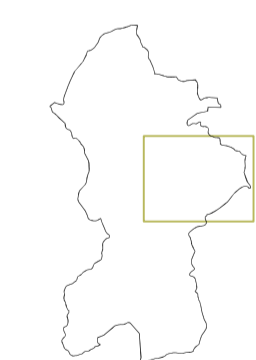
ESPAIS LLIURES en sòl residencial

- urbanitzats 3.941 m²
- no urbanitzats 13.062 m²
- reserva 10.899 m²

EQUIPAMENTS

- actius 24.952 m²
- 1. Ajuntament
- 2. Centre Cívic
- 3. Centre de Joves
- 4. Església Sant Jaume de Llierca
- 5. Cementiri
- 6. Camps esportius
- 7. CEIP Les Escomes
- 8. Escola Bressol El Petit Lledoner
- no construïts 0 m²
- reserva 10.520 m²

▨ afectacions pendents

**PLANEJAMENT MUNICIPAL
LES NNSS DE 2001
2.9 Sistemes i afectacions
pendents en sòl residencial**

Escala
A1_1:2.000 A3_1:4.000

PLA D'ORDENACIO URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

TERRITORISXLM

4.4. Les activitats econòmiques

Activitats en el nucli urbà residencial

En el nucli urbà de Sant Jaume de Llierca s'han identificat un total de 14 activitats econòmiques. D'aquestes 6 són petits comerços, 3 ofereixen servei de bar i/o restaurant i 1 és un hospedatge. Existeixen dos entitats bancàries i un taller de luthier i una activitat productiva de gran dimensió.

Respecte la localització i distribució de les activitats, aquestes s'agrupen majoritàriament a la part baixa del nucli a prop del carrer Major, que exerceix com l'únic carrer que aglutina un cert grup d'activitats comercials. Únicament dues activitats es situen en l'àmbit de l'exemple de manera isolada. Una activitat es troba localitzada en el nucli residencial proper a Montagut. Finalment cal destacar la fàbrica Monter, una activitat de caràcter industrial, ubicada al sud el nucli molt a prop de l'aiguabarreig dels rius Fluvià i Llierca.

Activitats econòmiques en el nucli residencial

	Nom	Activitat
1*	BBVA SA	811 -1 Banca
2*	Banco Popular SA	811 -1 Banca
3*	Monter Embutidos	4132 -1 Fabricació de productes c
4*	Vet-Nut	6521 -1 farmàcies 6122 -1 Comerç a l'engròs de cere
5**	Pa i Pastisseria	petiti comerç
6**	Farmacia	petiti comerç
7**	Quiosc	petiti comerç
8**	Tabacs	petiti comerç
9**	Café Bar Ca L'Anton	Bar
10**	En Ruta Girona	s
11**	Bar, SN - apartaments llierca	Bar
12**	El Collet	RESTAURANT
13**	Sans Luthier	Fabricantes de instrumentos
14**	Autoservei Villa	Hospedatge
15**	Carniseria Ca l'Agustí	

*font: IAE / **font: treball de camp

Activitats en el polígon

En sòl d'ús industrial s'han identificat un total de 24 activitats (En un total de 9 edificacions no s'ha pogut identificar l'activitat existent). Majoritàriament es tracta d'activitats productives de diversos sectors. Tot i que també existeixen tres activitats de caràcter comercial i un restaurant. S'ha identificat una nau sense cap activitat en aquests moments.

Respecte el total les sòls urbans industrials existents, les edificacions existents ocupen pràcticament el 75%, i una quarta part queda com a sòl industrial disponible repartit en 16 parcel·les.

Activitats conòmiques en Polígon Industrial

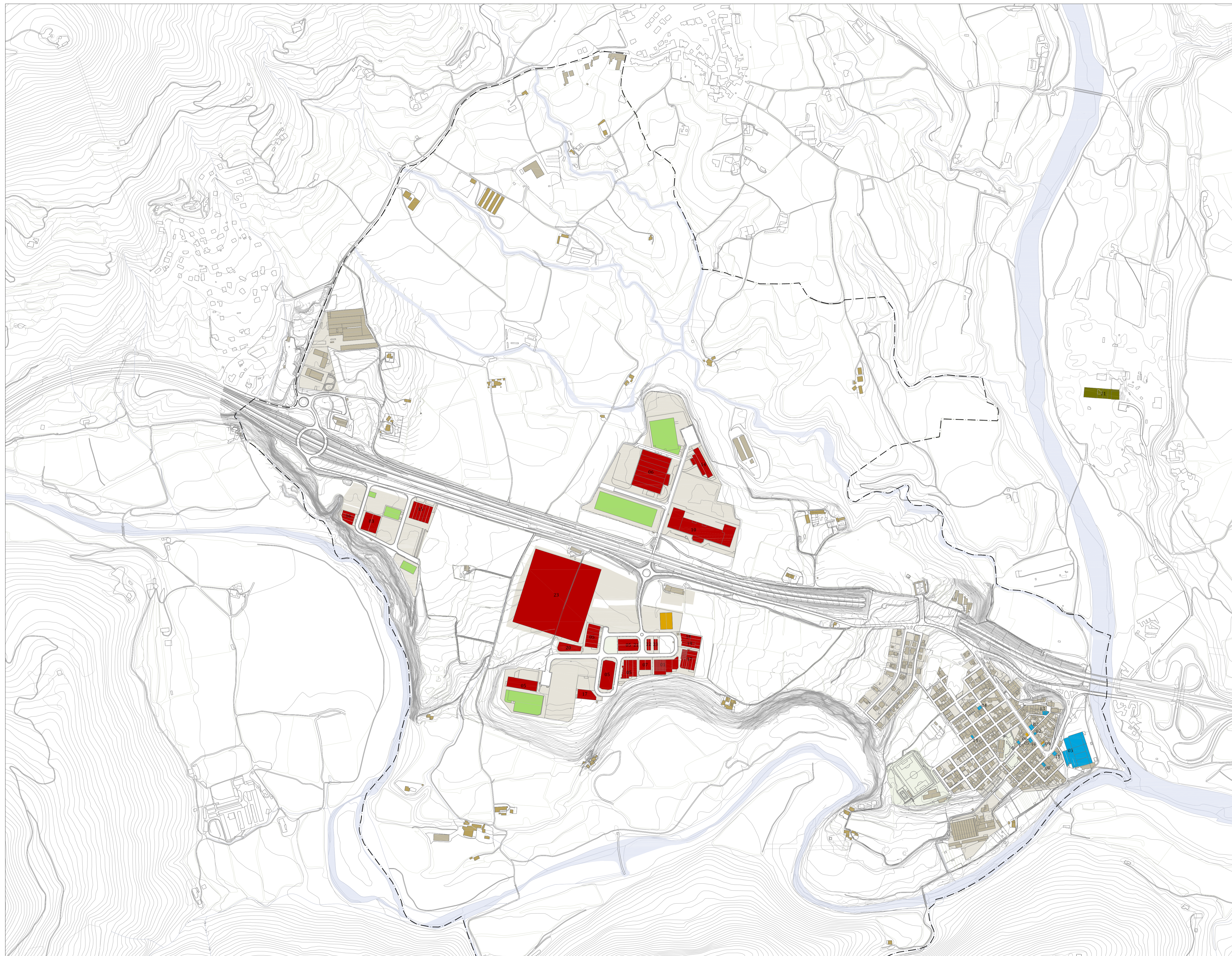
	Nom	Activitat
1*	Poltank SA	4822 -1 Fabricació d'articles aca
2*	Tritexsa (tritirados Textiles SA)	4393 -1 Fabricació de tèxtils amb
3*	Mecaniques Pujolas	3241 -1 Construcció de màquines a
4*	Star Quality SA	6553 -1 C. al detall de carburant 6464 -1 Comerç al detall de tabac 6622 -1 Comerç al detall de tot t
5*	SACOPA SA	4822 -1 Fabricació d'articles aca 346 -1 Fabricació de llums i mat 223 -1 Fabricació de tubs d'acer
6*	Metalurgica Ros SA	4732 -1 Fabricació d'altres artic
7*	Manipulats garrotxa sl	8331 -1 Promoció de terrenys
8*	Institut català del sol	1514 -1 Producció d'energia NCAA,
9*	Fruites el Ronquillo SL	641 -1 Comerç al detall de fruit
10*	Francisco Pages Valenti SA	4312 -1 Filatura i retorçament de
11*	Fontilva SL	4393 -1 Fabricació de tèxtils amb
12*	Copajo SL	1511 -1 Producció d'energia hidro
13*	Vilnat SL	4132 -1 Fabricació de productes c
14**	Indelma SA	Mobles per a gent gran
15**	Llongariu	Materiales de construcción
16**	Plastecca	Piezas de plástico por inyección
17**	Aplister SAU	Plásticos y filtros de piscina
18**	Pinturpox SL	Cromados y galvanizados
19**	Nicrocin SL	Galvanizados
20**	ESLO	Soluciones Químicas
21**	Exex Pool	Artículos de plástico para piscinas
22**	Restaurant "La Mongeta"	Restaurante
23**	Cedial SL	-
24**	Tavil	

*font: IAE / **font: treball de camp

Activitats en el territori

En l'àmbit del sòl no urbanitzable s'han identificat 4 tipus d'activitats:

- Agrícoles: s'han identificat un total de 100 parcel·les de caràcter agrícola en diferents estadis productius. En total suposen una superfície de 181 Ha equivalent al 30% del sòl no urbanitzable municipal.
- Ramaderes: existeixen 4 granges ubicades totes a nord de l'autovia. Altrament existeix un centre caní.
- Explotació recursos naturals: existeix una serralleria a la que s'accedeix des de la carretera de Montagut, una mini central hidràulica i una horta solar.

LLEGENDA

--- límit de terme municipal

ACTIVITATS ECONÒMIQUES SÒL INDUSTRIAL

- 01_Poltank
- 02_Tritexa
- 03_Mecaniques Pujolas
- 04_Star Quality
- 05_SACOPA
- 06_Metalúrgica Ros SA
- 07_Plastecca
- 08_Institut Català del Sol
- 09_Fruites el Ronquillo SL
- 10_Pagés Valenti SA
- 11_Fontilva SL
- 12_Copajo SL
- 13_Vilnat SL
- 14_Indelma SA
- 15_Llongariu
- 16_Plastecca
- 17_Aplister SAU
- 18_Pinturpox SL
- 19_Microcín SL
- 20_ESLO
- 21_Exex Pool
- 22_Restaurant "La Mongeta"
- 23_Cedial SL
- 24_Tavil INDEBE SAU

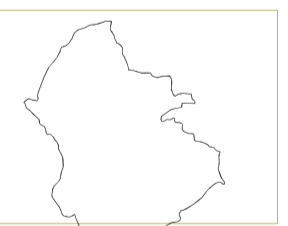
■ Naus industrials buides

■ Activitat desconeguda

ACTIVITATS ECONÒMIQUES NUCLI URBÀ

- 01_Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA
- 02_Banco Popular de España SA
- 03_Monter Embutidos SL
- 04_Vet-Nut
- 05_Quiosc
- 06_Tabacs
- 07_Cafe-Bar Ca L'Anton
- 08_En Ruta Girona
- 09_Pa i Pastisseria
- 10_Farmàcia
- 12_Restaurant El Collet
- 11_Bar
- 13_Sans Luthier
- 14_Autoservei Vila
- 15_Carnisseria Ca l'Agustí

■ Locals comercials buits

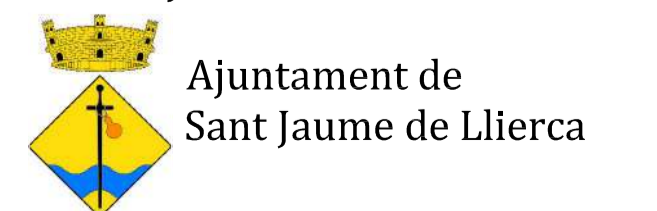

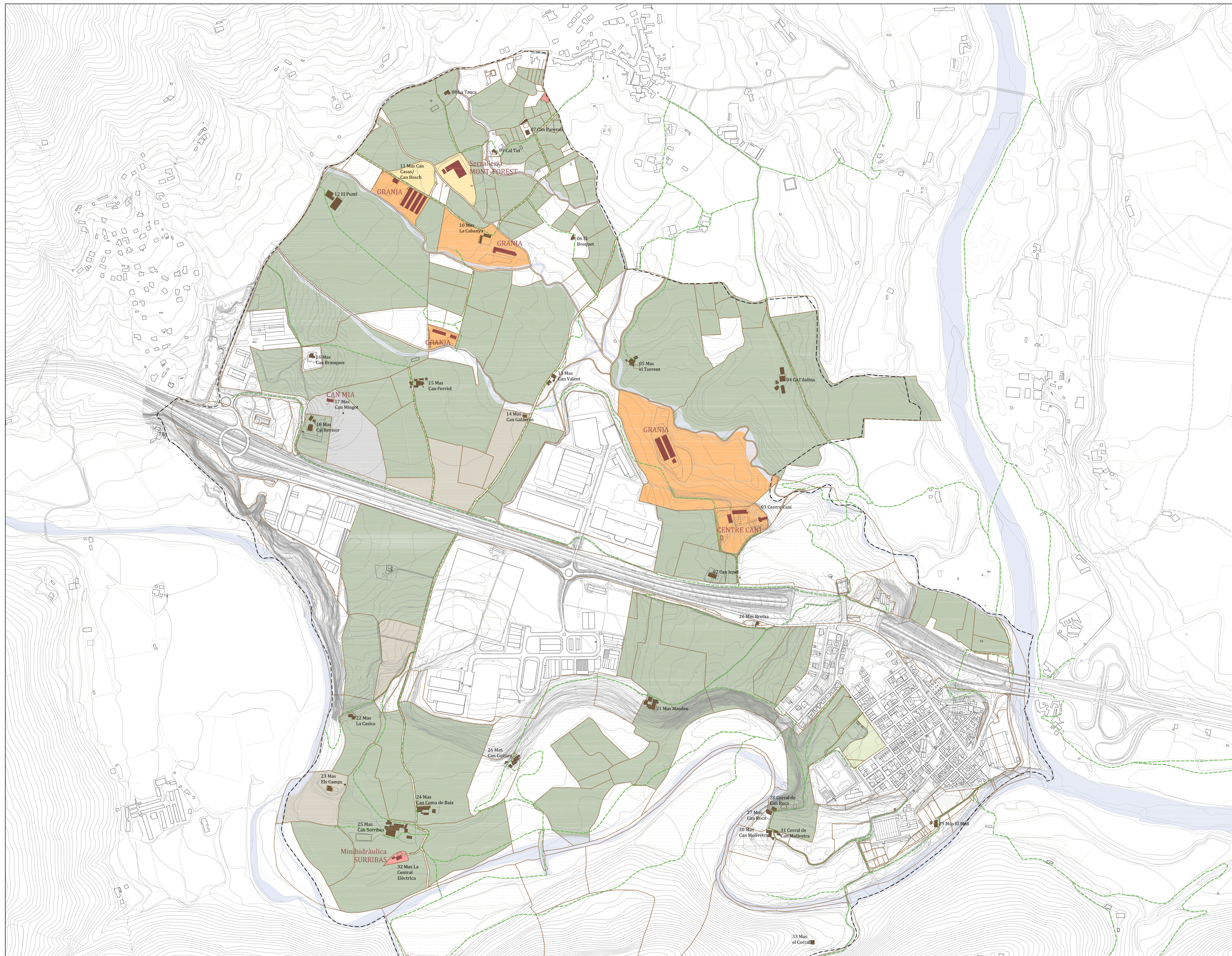
ACTIVITATS
4.1 Activitats econòmiques en sòl urbà

Escala
A1 1:5.000 A3 1:10.000

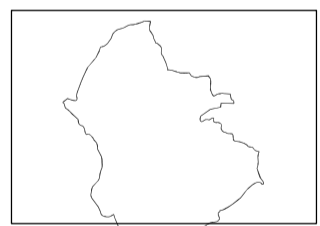
PLA D'ORDENACIO URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

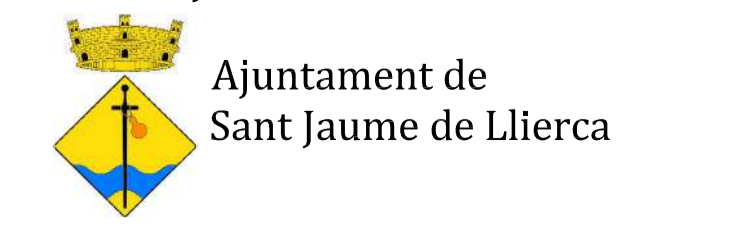
- ACTIVITATS EN SÒL NO URBANITZABLE** □
- USOS DEL SÒL**
- agrícola □
  - agrícola en guaret □
  - agrícola abandonada □
- altres activitats**
- ACTIVITATS RAMADERES** □
1. Granja
  2. Granja
  3. Granja
  4. Granja
  5. Centre Cani
- ACTIVITATS RECURSOS NATURALS**
6. Serralleria Mont-Forest □
- ACTIVITATS ENERGÈTIQUES** □
7. Minihidràulica Surribes
  8. Horta Solar
- ALTRES**
9. Can Mia □

ECONOMIA I ACTIVITATS PRODUCTIVES
4.2 Activitats en sòl no urbanitzable

Escala
A1 1:5.000 A3 1:10.000

PLA D'ORDENACIO URBANISTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA
AVANÇ DE PLA Novembre 2014

4.5. Els espais de la mobilitat

Accessibilitat territorial

Sant Jaume de Llierca s'accedeix des de l'eix viari de l'A26 que travessa el territori d'est a oest i divideix el municipi en dues parts. Es tracta d'una via segregada, connectada al sistema viari municipal en dos punts: accés en rotonda elevada situada a l'extrem oest i accés amb doble rotonda inferior situada a l'extrem est ja en municipi d'Argelaguer.

Els nuclis urbans de Sant Jaume de Llierca (poble i polígons) es situen a sud de l'eix A-26 i des dels nusos d'accés s'hi arriba a través de la carretera N-260 que discorre paral·lela a l'autovia entre els dos accessos.

A través de la carretera accedeixen tant els vehicles industrials com els que es dirigeixen al poble sense cap tipus de restricció. Aquesta situació provoca que vehicles pesants que accedeixen des de l'est o surten direcció oest circulin per davant del poble. El traçat de la variant desvia el trànsit de la carretera des de l'interior del poble cap a la façana nord. Tanmateix el pas de vehicles pesats té una incidència molt negativa en l'àmbit d'accés del poble i fa d'aquest un espai insegur i perillós. Altrament, el caràcter de la carretera significa una barrera física i psicològica entre el poble i l'àmbit nord del terme municipal. De fet separa dràsticament el nucli d'espais com el cementiri o les Hortes del Torrent de Castellar i converteix en absurd el fals túnel executat per sobre de l'autovia.

Xarxes de mobilitat i accessibilitat territorial.

Font: Equip redactor

Altrament cal considerar que la xarxa fonamental d'accessibilitat al territori és la xarxa de camins. Sant Jaume de Llierca i per extensió la plana del Llierca disposa d'una xarxa de camins associada a una estructura parcel·l·lària pròpia de les activitats agrícoles i forestals que s'han desenvolupat històricament.

El problema és que la implantació de les infraestructures viàries territorials sovint ha significat una greu afectació en els espais i les continuïtats de camins, generant importants impactes en les lògiques d'accés al territori agrícola fonamentalment.

Estructura viària del nucli urbà residencial

L'estructura viària del nucli residencial es caracteritza per la traça de la carretera i la seva variant i per la geometria regular de l'eixample.

Cal destacar però, que es tracta d'una estructura força isotropa, sense jerarquia i amb unes mides de secció força similars, si exceptuem els carrers del centre històric. En aquest sentit no es considera adequada la proposta de les NNSS de traçar una nova via diagonal entre l'eixample i el Bosc d'en Puig, contudent geomètricament i amb voluntat estructurant, però que resulta fóra d'escala per la mida prevista i insuficient per reconfigurar una nova lògica sistèmica. Altrament accentua el conflicte en l'àmbit d'accés incorporant un nou creuament, genera múltiples creuaments complexos en el contacte amb els vials de l'eixample i

La homogeneïtat dimensional es trasllada també a una homogeneïtzació de les característiques físiques dels vials, consistents en una secció amb vorers molt petites, sense vegetació i predomini de l'asfalt.

Com a espai singular cal remarcar, els conflictes existents en l'àmbit d'accés al nucli i la necessitat de reconfigurar-lo com un nou espai urbà.

Imatges de dos carrers de l'Eixample.

Font: Equip redactor

Estructura viària dels polígons industrials

L'estructura viària existent als polígons industrials del municipi reflexa la lògica individual i segregada de la seva aparició. A l'àmbit industrial Titexsa s'accedeix directament des de la carretera de Montagut. Respecte la resta d'àmbits industrials, com a element estructurant compartit únicament s'identifica l'eix de la N-260 que des de l'accés en rotonda elevada a l'oest del municipi permet accedir als polígons a sud i nord de l'autovia. Es tracta d'un sistema d'accés que presenta importants déficits infraestructurals: el ramal sud de la rotonda d'accés a l'A26 no té radi de gir suficient per al pas de vehicles industrials grans i el pas inferior a l'A26 que permet comunicar els polígons Politger 1 i 2 té un gàlib i amplada limitada per a vehicles industrials de grans dimensions.

El vials que distribueixen l'accés a les parcel·les dels polígons sud, responen a models en anell. No obstant, han aparegut nombrosos vials en cul-de-sac que defineixen una estructura sense possibilitats d'estendre's o connectar. En el polígon Politger nord l'estructura és arbòria i s'ha previst que un vial paral·lel a l'A26 pugui estendre's cap a l'oest.

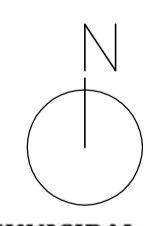
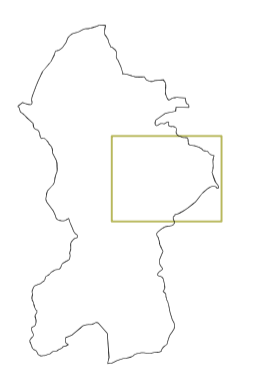

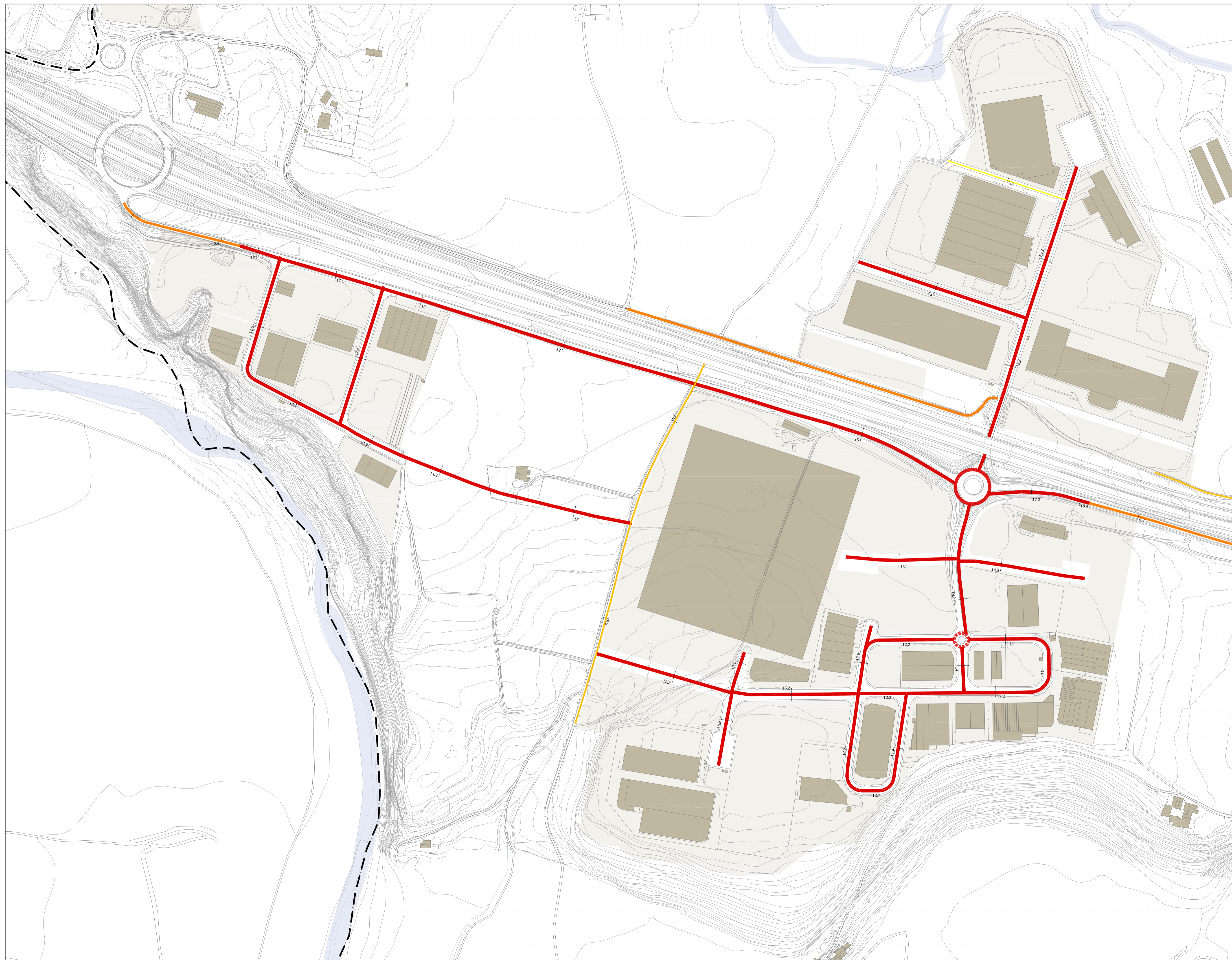
- LLEGENDA**
- límit de terme municipal
  - Vial menor de 6 m
  - Vial entre 6 i 7,5 m
  - - - Vial entre 6 i 7,5 m - no executat
  - Vial entre 7,5m i 10m
  - - - Vial entre 7,5m i 10m - no executat
  - Vial més gran de 10m
  - - - Vial més gran de 10m - no executat

ESTRUCTURA VIÀRIA
5.2. Jerarquia i dimensió.
Nucli urbà residencial

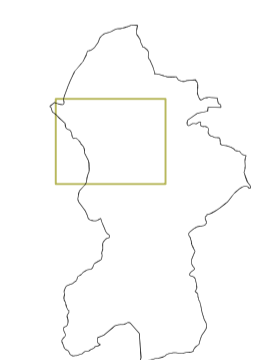
Escala
 A1_1:2.000 A3_1:4.000

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA
 AVANÇ DE PLA Novembre 2014

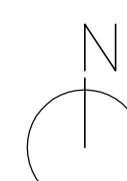

- LLEGENDA**
- límit de terme municipal
  - Vial menor de 6 m
  - Vial entre 6 i 7,5 m
  - Vial entre 7,5m i 10m
  - Vial més gran de 10m

ESTRUCTURA VIÀRIA
5.3. Jerarquia i dimensió.
Àmbit industrial

Escala
 A1_1:2.000 A3_1:4.000

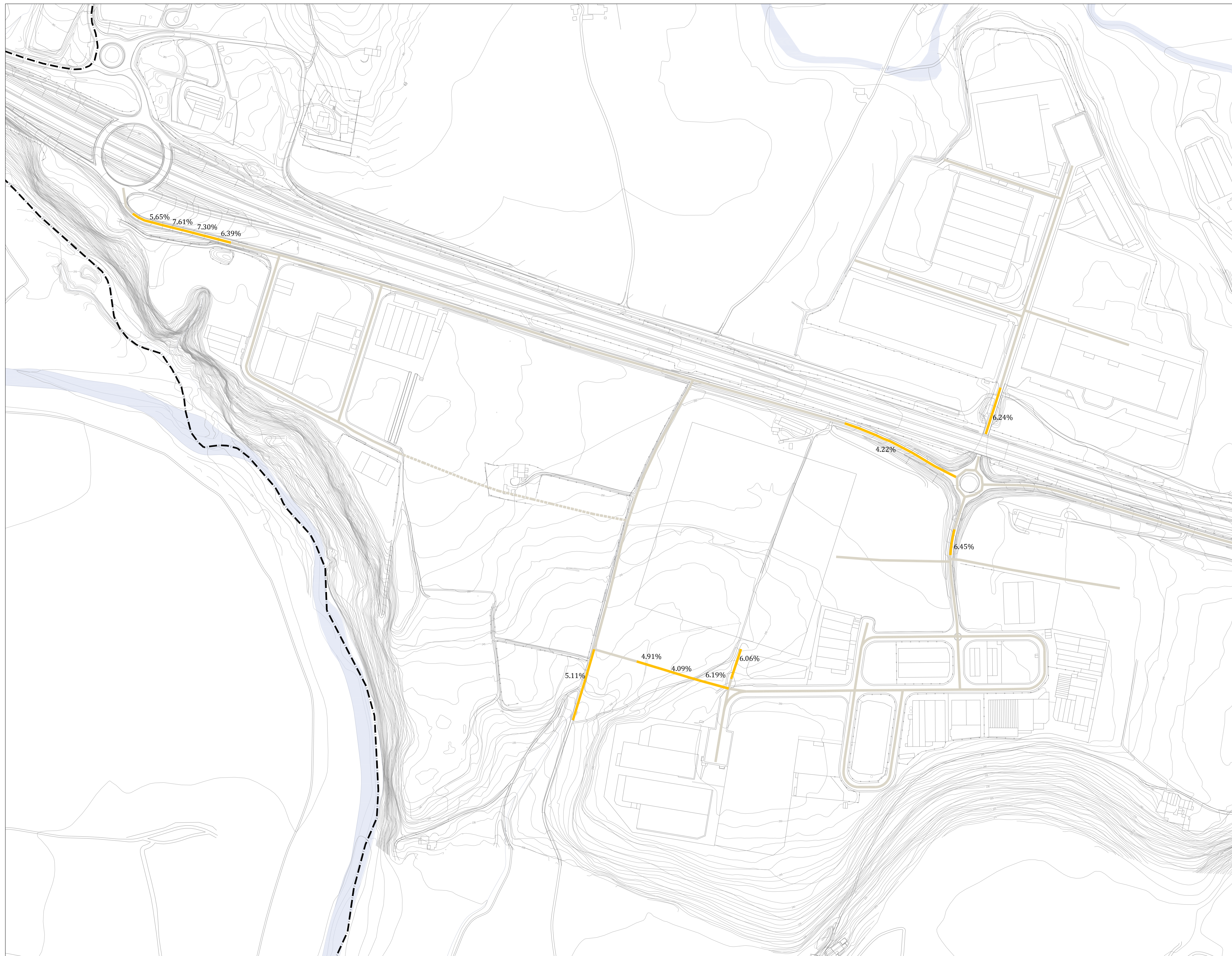

PLA D'ORDENACIO URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

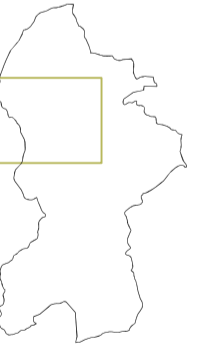

TERRITORISXLM

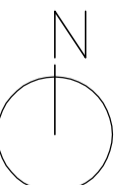
LLEGENDA

- límit de terme municipal
- Pendent 0% - 4%
- Pendent 0% - 4% - via no executada
- Pendent 4% - 8%
- Pendent 4% - 8% - via no executada
- Pendent 8% - 12%
- Pendent 8% - 12% - via no executada
- Pendent 12% - 20%
- Pendent 12% - 20% - via no executada
- Pendent més del 20%
- Pendent més del 20% - via no executada

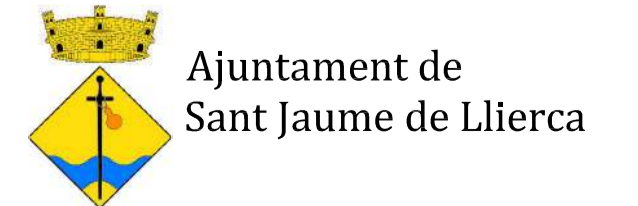
ESTRUCTURA VIÀRIA
5.5. Topografia i pendents.
Nucli urbà residencial

Escala
 A1 1:2.000 A3 1:4.000

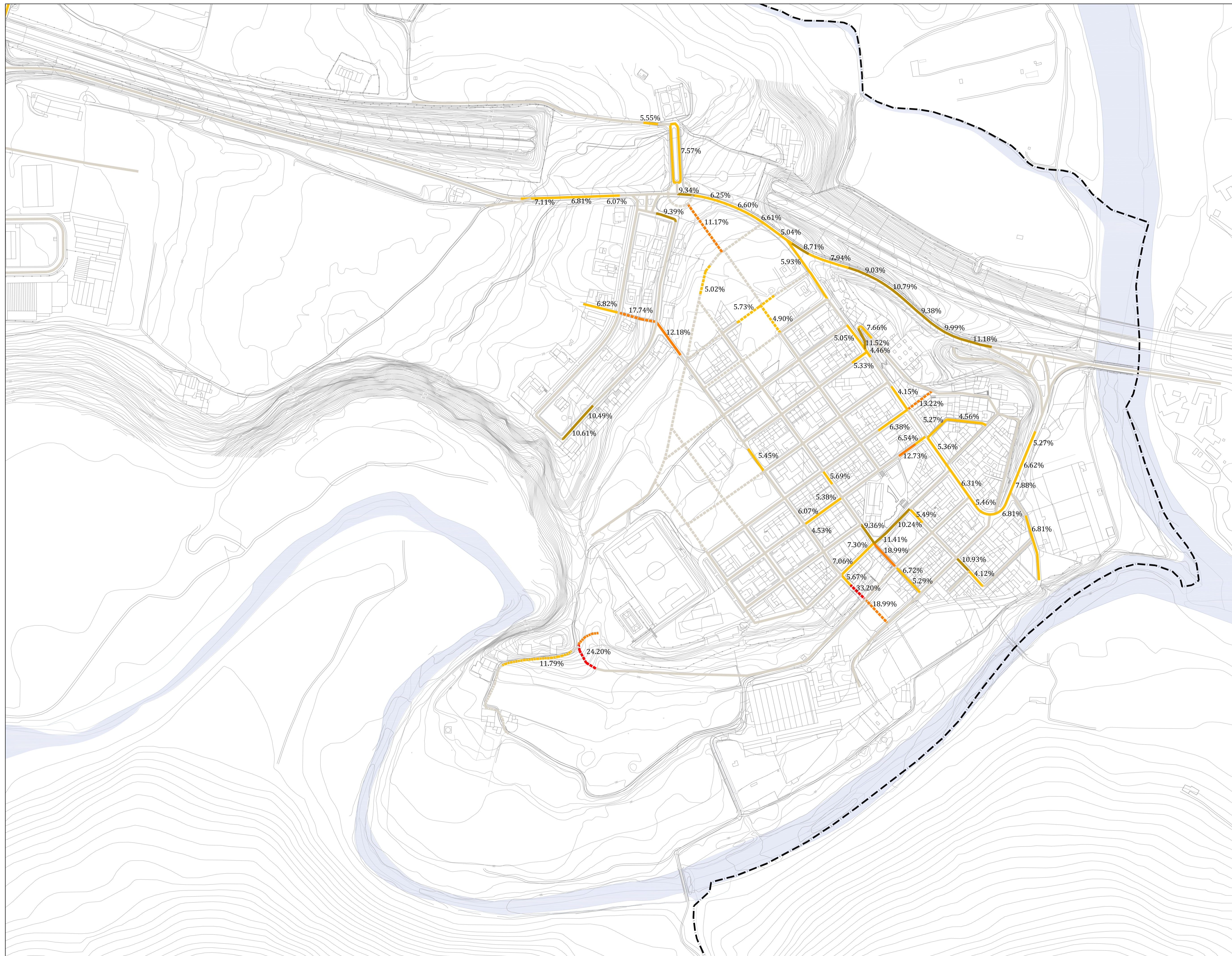

PLA D'ORDENACIO URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

TERRITORISXLM

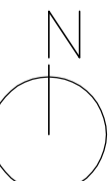
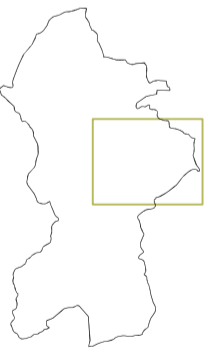
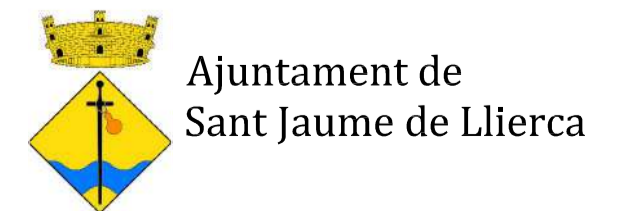

- Pendents de la xarxa viària**
LLEGENDA
- límit de terme municipal
  - Pendent 0% - 4%
  - - - - - Pendent 0% - 4% - via no executada
  - Pendent 4% - 8%
  - - - - - Pendent 4% - 8% - via no executada
  - Pendent 8% - 12%
  - - - - - Pendent 8% - 12% - via no executada
  - Pendent 12% - 20%
  - - - - - Pendent 12% - 20% - via no executada
  - Pendent més del 20%
  - - - - - Pendent més del 20% - via no executada

ESTRUCTURA VIÀRIA
5.4 Topografia i pendents.
Nucli urbà residencial

Escala
 A1_1:2.000 A3_1:4.000

PLA D'ORDENACIO URBANÍSTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA
 AVANÇ DE PLA Novembre 2014

5. Diagnòstic urbanístic

El conjunt d'aspectes analitzats permeten definir les següents conclusions que ha de servir per establir els objectius i les propostes del Pla:

Dues fases històriques en l'evolució urbana de Sant Jaume de Llierca

Des del seu origen fins aproximadament els anys 70 Sant Jaume de Llierca va créixer segons una lògica de continuïtat. En primer lloc al voltant de la parròquia conformant l'actual centre històric. Posteriorment, amb l'aparició de la Fàbrica Brutau mitjançant el traçat de l'eixample.

En canvi, dos creixements urbans separats del nucli urbà existent canviaren aquesta lògica. En primer lloc l'aparició d'activitats industrials en el Pla de Politger i posteriorment la creació de la urbanització de Bosc d'en Puig a nord del nucli urbà. El primer va suposar l'inici d'un nou procés amb dinàmiques diferents i segregades, i l'aparició de buits entre els dos àmbits residencials. El segon ha generat una estructura discontinua i una important diferenciació tipològica entre zones.

Les vies de comunicació han condicionat la relació del poble amb el territori

L'evolució de l'antiga carretera N-260 cap a una via de connexió territorial de major capacitat ha condicionat de manera decisiva la relació del municipi amb el territori.

Des d'un punt de vista ambiental i natural, l'aparició de l'eix A-26 no només va modificar irremediament elements de la matriu biofísica com el Torrent de Castellà sinó que va generar una situació de fractura territorial entre el nord i el sud del municipi. En l'àmbit del poble ha significat que la façana nord d'aquest hagi restat com un espai de caràcter residual. Altrament, la construcció d'un fals túnel en l'àmbit del cementiri tot i ser una connexió física real no disposa del tractament adequat per exercir com un veritable connector natural i ambiental entre espais oberts del territori.

Tanmateix, gràcies a l'A-26 el municipi gaudeix d'un nivell d'accessibilitat territorial important. Aquest fet atorga al territori un valor estratègic important vinculat al desenvolupament de nous sòls d'activitats econòmiques que cal contemplar i preveure.

Accessibilitat al municipi indefinida.

Contradictòriament al que hauria d'haver suposat l'aparició de l'A-26, la traça de l'antiga carretera continua sent un element molt condicionat a la funció de pas de vehicles, sobretot industrials.

En aquest sentit, no s'ha diferenciat i gestionat de manera separada l'accessibilitat al polígon de l'accessibilitat al nucli residencial. Aquest fet condiciona en gran mesura els nivells de seguretat i qualitat urbana dels espais d'accés al nucli així com afecta negativament a la continuïtat física i funcional entre el poble i l'àmbit a nord del municipi.

Pèrdua progressiva de relacions entre vila i territori

Històricament, la població de Sant Jaume de Llierca havia establert importants relacions funcionals i afectives amb el territori: la fàbrica, els horts, les masies. Aquesta visió ha restat en la gent gran de la vila però progressivament s'ha anat perdent en l'imaginari col·lectiu de les noves generacions. Ha anat creixent la desconexió entre vila i territori: s'han abandonat espais d'activitat agrícola periurbana, existeixen dificultats per al manteniment camins i existeix incertesa respecte el valor i funció de les masies.

Altrament, el caràcter de l'espai urbà del poble, en el que domina l'existència d'uns espais viaris de poca qualitat i confort provoca una important percepció de contrast i fins i tot de ruptura entre la qualitat del paisatge del territori amb la baixa qualitat i grisor del paisatge urbà.

Dues tendències diferenciades en el desenvolupament urbà recent

El desenvolupament i execució de les previsions de les NNSS 2001 ha tingut dues dinàmiques molt diferenciades:

- Ha existit un fort creixement industrial, s'han desenvolupat 36 Ha de les 42 previstes com a sòls urbanitzables industrials. El 75% del sòl urbà industrial està edificat i actiu.

- en canvi, el desenvolupament urbanístic residencial ha estat pràcticament nul. No s'ha desenvolupat cap sector urbanitzable i únicament s'ha executat un PA, que ha significat únicament 12 parcel·les destinades a habitatges unifamiliars. Durant els darrers 3 anys no s'ha concedit cap llicència per a nous habitatges.

Aquestes dues lògiques tant diferents ens explica d'alguna manera que les lògiques i les escales vinculades a la demanda i expectatives de desenvolupament del "polígon" i el poble no mantenen cap tipus de relació directa. És a dir, l'increment d'activitats i llocs de treball en el polígon no significa que els nous treballadors s'incorporin com a nova població del municipi.

Altrament, la possible millora de l'accessibilitat territorial des de l'A26 amb la construcció de la variant nord d'Olot pot encara accentuar més el potencial de demanda i creixement de sòl industrial.

Per tant, cal definir estratègies i propostes adequades a cada situació. Per una banda, que considerin les activitats econòmiques com un actiu molt important del municipi però vinculat a una escala de referència molt més gran. I per l'altre, que identifiquin els ritmes i mecanismes adequats per al desenvolupament residencial de la vila, que continuï considerant el desenvolupament d'activitats industrials com un possible atractiu per a nous residents però que alhora reforci els seus propis atributs.

Model urbanístic industrial fragmentat.

El creixement de sòls industrials en l'àmbit del Pla de Politger s'ha produït per agregació o extensió de petits polígons sense cap tipus de planificació conjunta. Podríem dir que es una suma de quatre polígons. Aquest fet ha generat els següents defectes:

- model viari desestructurat, sense cap previsió de funcionament conjunt, amb l'existència de nombrosos cul-de-sac, sense cap lògica jeràrquica que permeti assolir un sistema d'accessibilitat més eficient i millor gestionable.
- aparició de sòls de cessió destinats a espais lliures sense cap tipus d'estratègia conjunta, incapaces de conformar espais d'una dimensió i escala apropiada per a l'enclau territorial en el que es situen.
- aparició de sòls de cessió destinats a equipaments, fragmentats, sense cap tipus d'ús i en localitzacions inapropiades.

Cal doncs, establir una reflexió i projecte conjunt dels sòls industrials existents i els nous potencials que es considerin per tal de millorar l'eficiència i les prestacions del conjunt, d'acord amb el potencial estratègic territorial que representen.

Estancament poblacional.

L'evolució de la població de Sant Jaume de Llierca ha presentat clars símptomes d'estancament sobretot durant el període 1991-2011 en el que la població s'ha mantingut en la mateixa xifra segons dades censals. Altrament de l'estructura d'edats de població es preveu un procés d'envelliment molt important i dificultats per al manteniment del nombre d'habitants actual.

Els instruments de desenvolupament urbà vigents són inadequats

Les previsions de desenvolupament residencial de les NNSS feien ús de dos tipus de sector com instrument: en sòl urbanitzables (SAU) i en sòl urbà (UA). La consideració de la seva inadequació parteix de dos fets:.

- delimitació de UAs en sòls que no eren urbans. D'aquesta manera s'facilita l'execució d'actuacions petites (com ampliació Bosc d'en Puig) però no es garanteix l'aportació de criteris estructurals o dotacions.
- delimitació de sectors urbanitzables que per la seva dimensió i lògica no sincronitzen amb les necessitats del municipi i per tant no disposen de promotors interessats.

Aquesta situació requereix la reflexió sobre la pertinència d'utilitzar instruments vinculats a la lògica de sector i per tant a la necessitat de que promotors urbanístics prenguin la iniciativa, en un municipi que requerirà com a molt desenvolupar 5 habitatges cada any. O, si alternativament cal proposar nou mecanismes i instruments per habilitar nou sòl urbà.

6. La definició d'un nou model de desenvolupament urbà i territorial.

El model de desenvolupament urbà que se'n deriva del planejament vigent i la seva execució es caracteritza per ser fonamentalment expansionista. És un model en el que la visió dominant és la urbana i en el que l'objectiu principal ha estat definir nous sòls de d'extensió, tan residencials com industrials, sense preocupar-se per la definició de com han de ser els límits urbans així com les relacions entre la vila i el territori. L'aplicació d'aquesta lògica engendra el risc de malmetre el territori i perdre el que aquest pot aportar quan s'estableix una bona relació d'equilibri amb els sòls urbans.

En aquest sentit, ha quedat sobradament palès en els diferents espais de participació que el sentiment de pertinença i la percepció de qualitat de vida al municipi per part dels seus habitants estan sempre vinculats al valor que se li atorga al territori.

Altament, cal tenir present que l'aplicació mimètica del mateix model de desenvolupament en sòls industrials i residencials ha tingut un procés de desenvolupament molt desigual.

Per tant, es creu oportú definir un nou model de desenvolupament urbanístic alternatiu al model anterior, que s'adapti a les diferents dinàmiques de desenvolupament existents i que alhora posi en valor els atributs del territori com a mecanisme d'activació. Aquest avanç de POUM estableix les bases programàtiques i les estratègies projectuals que defineixen aquest nou model.

6.1. Bases programàtiques

Les bases programàtiques estableixen els objectius fonamentals del Pla i estructuren el que ha de ser el nou model de desenvolupament. Són les següents:

- El nou model de desenvolupament urbanístic del municipi s'ha de fonamentar en **la revalorització del territori com a mecanisme activador del desenvolupament urbà**. De manera que les necessitats de desenvolupament urbà, ja sigui residencial o industrial, siguin sensibles a les qualitats que aquest pot aportar.
- Cal **planificar de manera preventiva el potencial de desenvolupament dels sòls industrials**. És necessari planificar conjuntament un àmbit màxim de creixement de manera que es puguin definir clarament els límits així com els criteris d'integració i preservació dels valor territorials.
- Les activitats industrials del Pla de Politger i el nucli residencial de Sant Jaume responen a lògiques de funcionament i escales territorials d'ordre diferent i cada cop menys vinculades. El desenvolupament de les activitats industrials no pot significar cap tipus d'impacte negatiu en l'habitabilitat del municipi. Ans al contrari, s'han **d'establir el mecanisme per què l'activitat industrial repercuteixi positivament en la qualitat de vida dels habitants de Sant Jaume**.
- Els potencials residencials vigents són suficients per a les necessitats internes del municipi. Tanmateix cal definir les estratègies i els instruments que permetin **adaptar i activar els potencials residencials existents** i els facin accessibles.
- Cal planificar i **intervenir de manera pro-activa en els sòls residencials per què esdevinguin en un espai de major qualitat de vida per als seus habitants i alhora siguin més atractius per a nous residents** que equilibrin l'evolució i estructura demogràfica actual.
- S'han de **reduir i limitar els nous àmbits d'extensió urbana a aquells sòls que permetin completar, reforçar i millorar l'estructura urbana existent**. Aquesta afirmació significa la necessitat de **definir i projectar els límits del creixement urbà**.

6.2. Estratègies projectuals

El conjunt de bases programàtiques exposades anteriorment s'apliquen a partir de les següents estratègies projectuals que constitueixen la base tècnica de la proposta del Pla:

1. Definir un nou Sector d'Activitats Econòmiques

El futur projecte de la variant nord d'Olot com a connector entre l'actual eix A-26 i el túnel de Bracons, en estudi segons el PTPCG, conferirà un alt valor d'accessibilitat i connexió territorial al municipi de Sant Jaume de Llierca. Aquest nou escenari pot suposar una nova perspectiva i un important atractiu per a la localització de noves activitats econòmiques i industrials en el Pla de Politger.

Conscient d'aquest possible escenari el Pla proposa anticipar-se, definint un nou gran Sector d'Activitats Econòmiques, com una acció estratègica i preventiva que ha de permetre les següents accions:

- definir quins són els límits del possible creixement industrial en aquest àmbit.
- identificar els espais que han de garantir la connexió entre els sistemes d'espais oberts del territori.
- establir els criteris programàtics i projectuals de manera conjunta per a tot l'àmbit de manera que es corregeixi la tendència actual a desenvolupar àmbits industrials de manera autònoma i inconnexa i es tendeixi a optimitzar els sistemes i els serveis comuns.
- definir un model d'accés de vehicles que no interfereixi en els espais d'accés al poble.

2. Re-connectar els sistemes d'espais oberts del territori

Es defineixen dues accions amb l'objectiu d'afavorir la re-connexió dels espais oberts del territori actualment segregats per la implantació de l'eix A-26:

- identificar la franja de sòl que ha de garantir la connexió entre el sistema d'espais oberts de l'Alta Garrotxa, situat al nord del polígon, i les àrees del corredor del Fluvià i del PNZVG.
- definir un nou àmbit de connexió ambiental i natural a través del fals túnel existent. Aquest nou eix connector permetrà:
  - delimitar definitivament el creixement de la urbanització del Bosc d'en Puig
  - generar un nou filtre natural entre l'àmbit residencial i l'industrial
  - configurar un nou paisatge a l'espai d'accés al poble

3. Definir un nou sistema d'accessibilitat viària dual.

Alternativament al model d'accessibilitat de vehicles des de l'A26 actual es proposa un nou model que acoti la circulació de vehicles pesats (vinculats a l'activitat industrial) entre la rotonda d'accés a l'autovia situada a l'oest i la rotonda situada a est que permet accedir a l'àmbit de Politger nord.

La perspectiva de definir un nou SAE que agrupi els sòls industrials existents i els que es puguin desenvolupar de nou ha de permetre en primera instància justificar i efectuar les milliores que els espais viaris existents requereixen en aquests moments i en segona, projectar un nou sistema viari que estructurari, racionalitzi i optimitzi la vitalitat existent.

Alliberar el tram de carretera N-260 entre el polígon i el poble del pas de vehicles industrials permetrà iniciar un procés de reconversió dels actuals espais de carretera propers al poble en espais de caràcter més amable i permeable, capaços d'integrar noves lògiques de mobilitat així com espais segurs i confortables per a les persones.

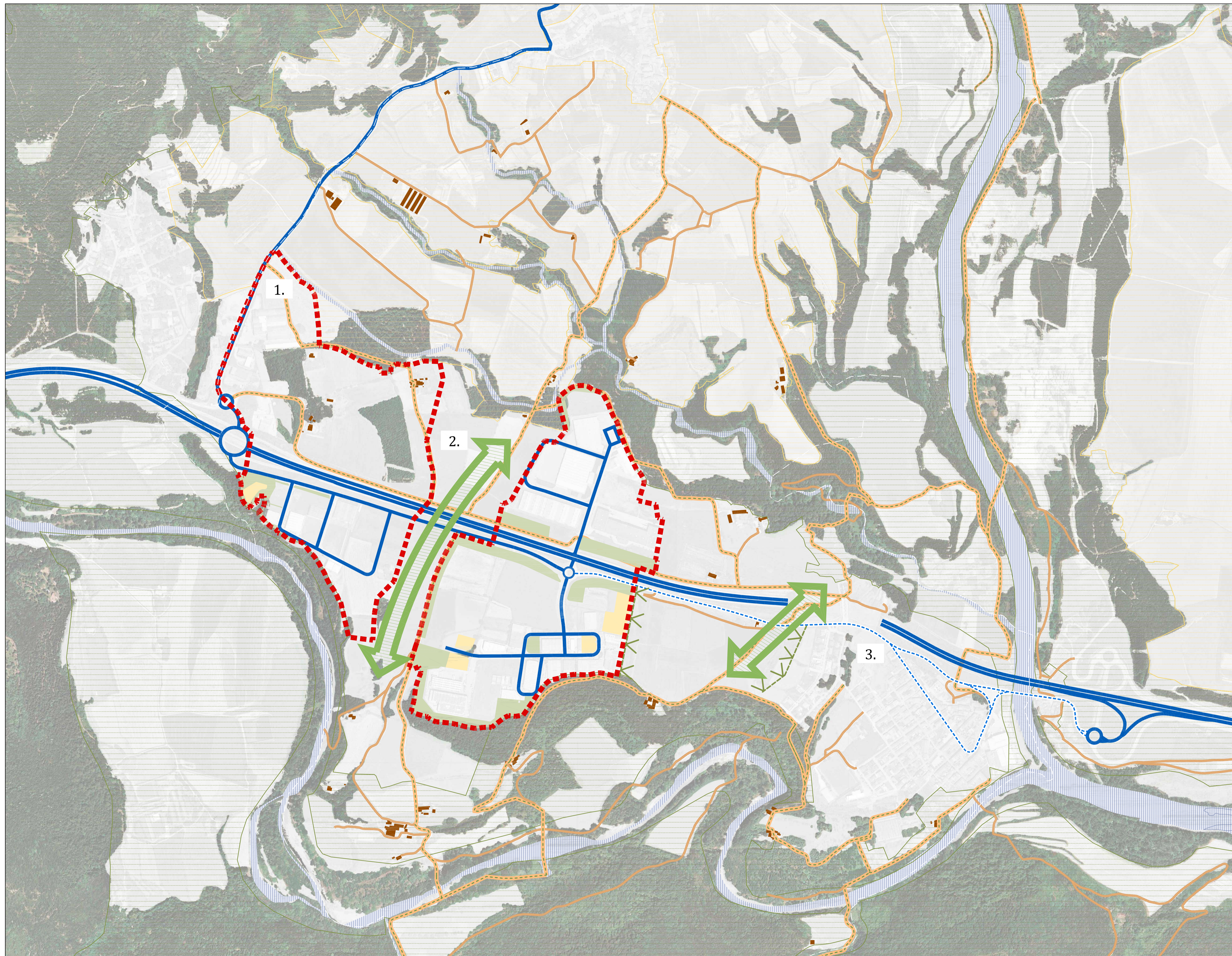
4. Projectar un nou accés al poble que sigui alhora porta al territori.

El procés de reconversió de la carretera a carrer tindrà una conseqüència positiva immediata en la configuració física de l'accés al poble.

Conceptualment, es proposa que l'espai que considerem com a poble integri els sòls de la cobertura de l'autovia, i que per tant, el punt d'accés a l'àmbit urbà es situï a l'inici de la urbanització de Bosc d'en Puig enlloc de la cruïlla amb el carrer Major.

D'aquesta manera es pretén configurar un nou espai d'accés caracteritzat pels espais verds i per un valor de paisatge i connectivitat vers el territori. Es proposa que aquest mateix espai actui com espai articulador entre els espais oberts del territori:

- recuperant connexions perdudes, com la de l'àmbit del Fluvià i les Hortes de Sant Jaume amb el Torrent de Castellà, a través d'un nou espai corredor que permeti restituir i reforçar el Bosc d'en Puig i que alhora faci funcions de transició entre els habitatges de la urbanització existents i els nous espais residencials proposats.
- generant un nou corredor verd com a definició de límit nord de la urbanització d'en Bosc d'en Puig que alhora permeti activar el fals túnel de l'autovia com un veritable connector natural entre l'àmbit del Fluvià i el torrent de Castellà.

7 Estratègies per posar en valor el territori

1. Definir un nou Sector d'Activitats Econòmiques

2. Re-connectar els sistemes d'espais oberts del territori

3. Definir un nou sistema d'accessibilitat viària dual

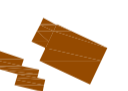

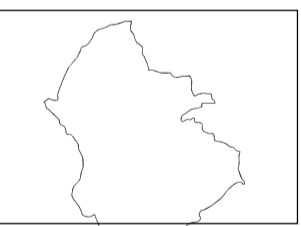
4. Projectar un nou accés al poble que sigui alhora porta al territori

5. Introduir el territori en el poble

6. Ordenar una nova habitabilitat

7. Recuperar les hortes de Sant Jaume

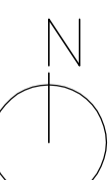
- Sòl de protecció especial PTPCG
- Sòl d'interès agrari i/o pasagiàstic PTPCG
- Xarxa de camins principals
- Xarxa de camins secundaris
- Edificacions llistades al catàleg de masies i cases rurals

PROPOSTA GENERAL DEL PLA

1. Estratègies projectuals territorials

Escala A1_1:5.000 A3_1:10.000

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL

SANT JAUME DE LLIERCA

AVANÇ DE PLA Novembre 2014

 Ajuntament de Sant Jaume de Llierca

TERRITORISXLM

5. Introduir el territori en el poble

Es proposa iniciar un procés de millora dels espais públics del poble, específicament dels carrers, amb l'objectiu de definir una nova estructura, millorar les seves condicions de confort i la seva condició de paisatge molt vinculat a un territori d'alta qualitat paisatgística.

Conceptualment es proposa millorar la permeabilitat del poble vers el territori generant els mecanismes projectuals que generin una transició amable entre els espais. D'aquesta manera es proposa que els camins que arriben al poble tinguin continuïtat a través de carrers que reconfigurin el seu caràcter i incorporin nous atributs: accessibilitat, seguretat i confort, vegetació.

Aquesta visió d'itinerari continu entre camins i carrers, permet definir una nova lògica estructural que incorpora una nova categoria de carrers que podríem considerar més amables i confortables. Altrament permet establir un criteri bàsic de prioritització en el procés de millorar dels carrers.

6. Ordenar una nova habitabilitat

El futur residencial de Sant Jaume no pot passar per un procés d'extensió productiva de l'eixample actual. Front al model uniformitzador i monòton de l'eixample actual es proposa establir els principis per a la definició i ordenació d'un nou model d'habitabilitat per a futurs projectes residencials en el municipi ubicats als espais de completament urbà situats entre l'actual eixample i la urbanització del Bosc d'en Puig. Altrament, la definició d'un nou model d'habitabilitat no pot deslliurar-se del repte d'assolir un adequat nivell d'atractivitat dirigida a potencials nous residents del municipi.

El nou model d'habitabilitat per als nous àmbits residencials s'ha de fonamentar en els següents principis:

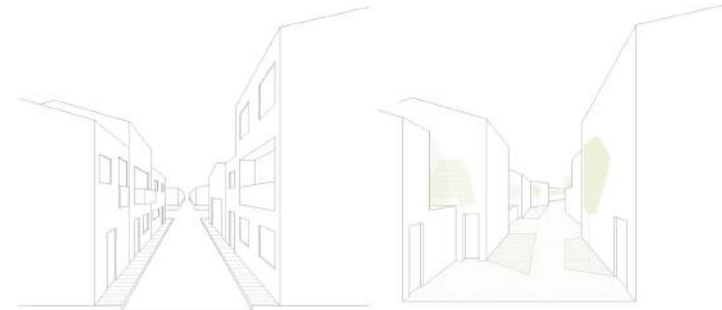
- una estructura que no sigui la imposició d'un ordre racional sinó que reconegui i integri els condicionants i pre-existències del territori: camins, traces, vegetació i topografia.
- una parcel·lació que permeti l'ordenació de teixits compactes però alhora suficientment porosos, en el que l'espai lliure no edificat adquireixi un paper protagonista com espai generador de múltiples usos, qualitat i confort.
- una ordenació de l'arquitectura residencial que afavoreixi la diversificació de tipologies i reverteixi en la qualitat de l'espai públic, evitant la fronterització excessiva entre domini públic i privat.
- una regulació de l'ús residencial plurifamiliar que adequi la seva localització i volumetria atenent criteris d'integració a l'escala del poble i al conjunt d'estratègies exposades.

Finalment, cal tenir present que tot i que actualment existeix un alt nivell de dotacions públiques al municipi, en el desenvolupament dels nous àmbits residencials caldrà ubicar nous sòls destinats a equipaments que permetin completar i/o millorar els serveis i prestacions actuals.

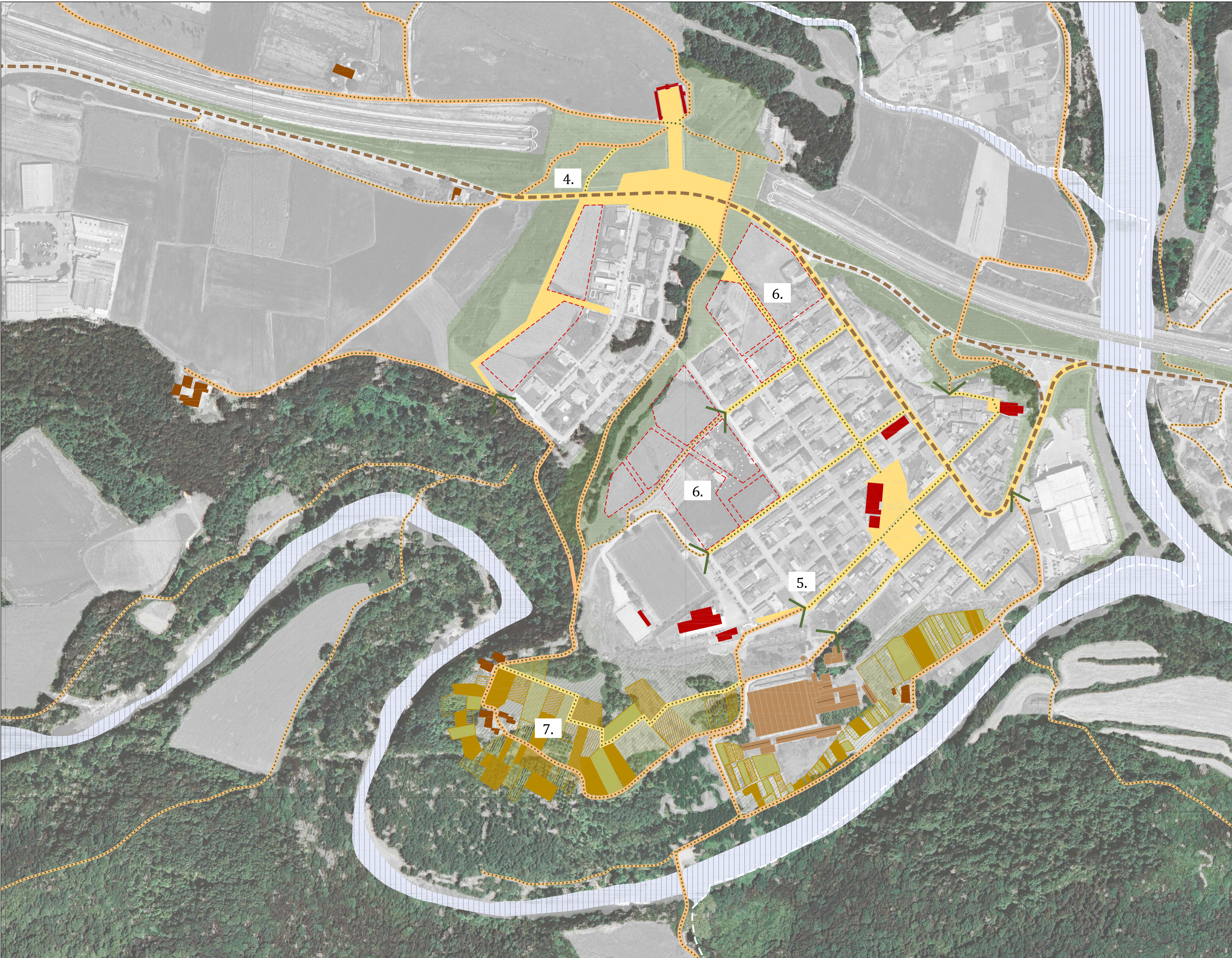
7. Recuperar les Hortes de Sant Jaume.

L'espai de les Hortes de Sant Jaume és un àmbit cabdal en l'objectiu de restablir les relacions funcionals entre vila i territori. La seva recuperació i activació es fonamenta en els següents aspectes:

- Les Hortes de Sant Jaume s'han d'abordar integrant en la mateixa reflexió el recinte de la fàbrica Brutau i els sòls que l'envolten. D'aquesta manera es pot aconseguir sumar diversos valors existents (patrimoniais, naturals, funcionals, etc.) en favor d'un mateix projecte.
- es tracta d'un sòls amb evidents aptituds i valors naturals i una clara vocació per conservar el seu caràcter rústic, és dir, no urbà.
- cal identificar, des del seu propi caràcter, quines poden ser les seves funcions productives (econòmiques) vinculades als seus valors agrícoles..

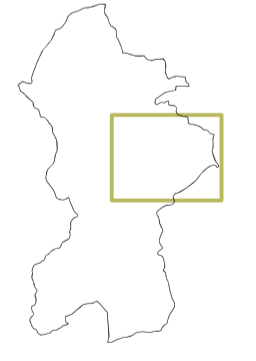
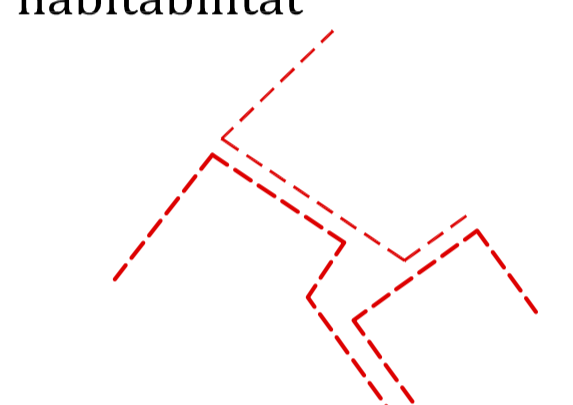
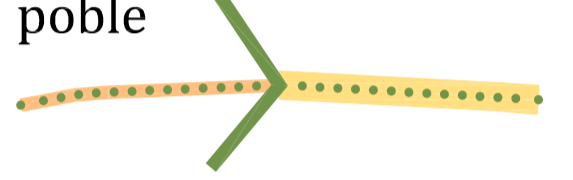

Comparació indicativa entre configuració viària actual i proposada per als nous àmbits residencials
Font: Equip redactor

7 Estratègies per posar en valor el territori

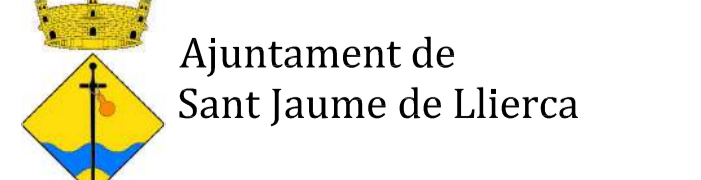
1. Definir un nou Sector d'Activitats Econòmiques
2. Re-connectar els sistemes d'espais oberts del territori
3. Definir un nou sistema d'accessibilitat viària dual
4. Projectar un nou accés al poble que sigui alhora porta al territori
5. Introduir el territori en el poble
6. Ordenar una nova habitabilitat
7. Recuperar les hortes de Sant Jaume

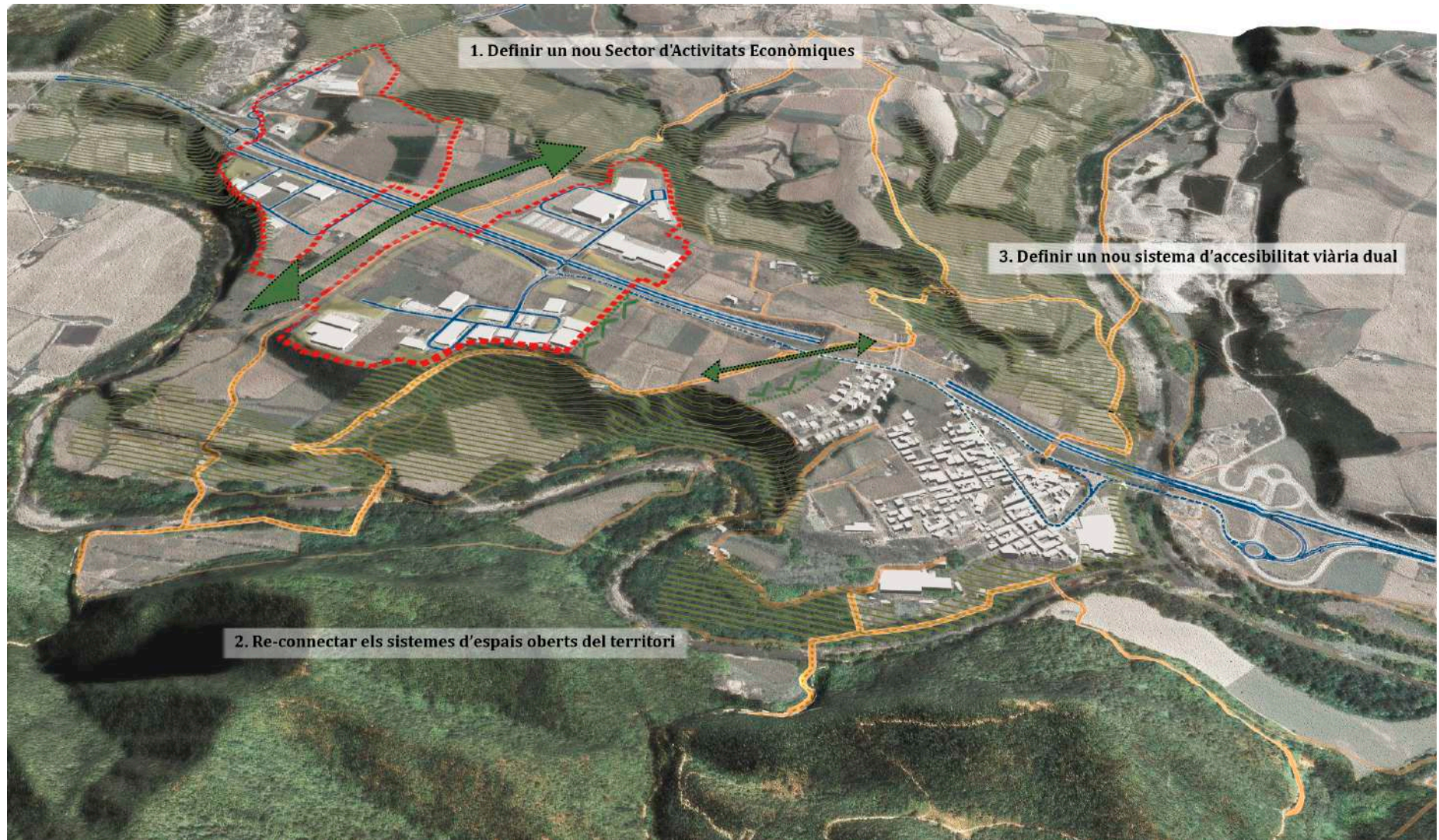

PROPOSTA GENERAL DEL PLA
2. Estratègies projectuals urbanes

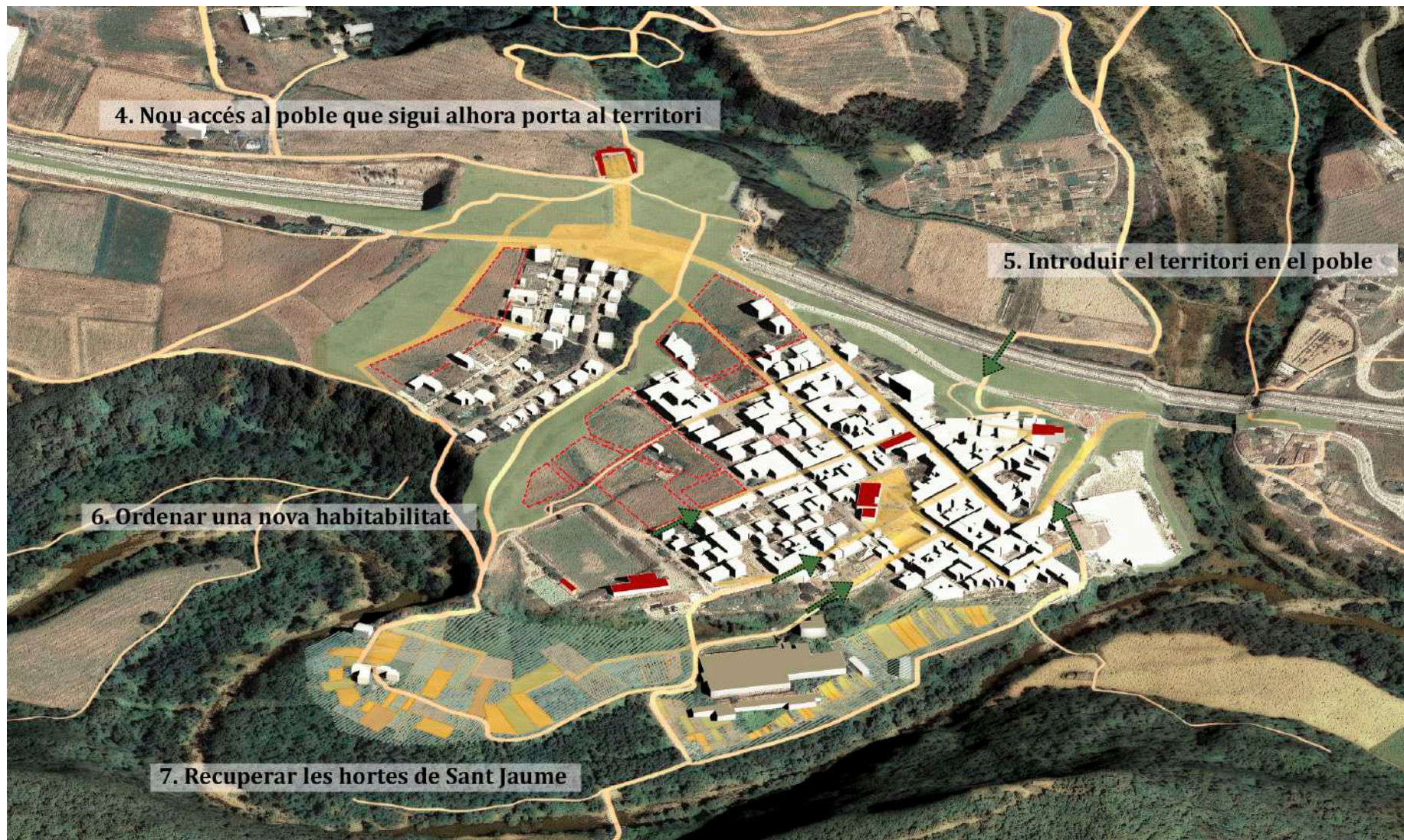
Escala
A1_1:2.000 A3_1:4.000

PLA D'ORDENACIO URBANISTICA MUNICIPAL
SANT JAUME DE LLIERCA
AVANÇ DE PLA Novembre 2014

Proposta del Pla. Estratègies projectuals territorials.
Font: Equip redactor

Proposta del Pla. Estratègies projectuals urbanes.
Font: Equip redactor

7. Criteris per a una nova regulació normativa

Des del punt de vista instrumental, un dels principals objectius del POUM i específicament de la seva normativa és reafirmar el planejament tramitat i adequar els seus continguts i determinacions al nou marc legal vigent.

De les disposicions normatives i determinacions gràfiques dels planejaments aprovats llarg de la vigència de les Normes Subsidiàries del 2001, s'elaborarà un document normatiu, que integri les noves determinacions, així com les determinacions homogeneïtzades de la totalitat de la ciutat consolidada.

Aquesta refosa normativa del pla comporta la definició d'una nova organització de les qualificacions del sòl, estructurada en base a la morfologia pròpia de cada teixit i les diferents maneres de regular l'establiment de les condicions i característiques de cada qualificació en les que es divideix el sòl a l'interior de la ciutat.

En aquest sentit, es proposa redactar la nova normativa en base al document "Guia de referència per a l'elaboració de les normes urbanístiques del POUM" redactat per Àngels Gil-Vernet, advocada i Montserrat Hosta, arquitecte, al capdavant d'un extens l'equip de treball i promogut per diverses administracions i institucions.

No obstant, la redacció de la nova normativa urbanística del POUM de San Jaume de Llierca no es limitarà únicament a la confecció d'un nou ordre normatiu sinó que incorporà els següents criteris projectuals amb l'objectiu d'habilitar i incentivar els processos de desenvolupament urbà.

La protecció, regulació i revalorització del sòl no urbanitzable

Actualment, els sòls no urbanitzables amb una superfície aproximada de 591 Ha suposen el 86% la superfície del municipi de Sant Jaume Llierca. La regulació del sòl no urbanitzable atindrà a criteris de protecció i conservació dels valors naturals, agrícoles i forestals que li són propis. Revaloritzarà el sòl rural, com a espai productiu, de valor cultural, com a patrimoni i identitat. Les normes hauran d'integrar i actualitzar, si s'escau, les determinacions del Pla especial de catàleg de masies, cases rurals i altres edificacions aprovat al desembre de 2009

Es proposa posar especial atenció a la regulació d'aquells sòls ubicats en l'entorn periurbà, en que hi ha o hi pot haver demanda d'ús vinculada a activitats de lleure relacionades amb la natura i l'agricultura. La normativa incorporarà les determinacions que habilitin espais i els recorreguts en els que poder desenvolupar aquestes sempre preservant les activitats vinculades estrictament amb el sòl rural.

La pertinença i factibilitat dels sectors de desenvolupament.

La factibilitat dels sectors no depèn únicament de la seva viabilitat econòmica sinó també de la lectura dels atributs del lloc, i la seva capacitat d'adaptar-se adequadament a la realitat existent. El Pla fonamentarà la factibilitat dels àmbits d'actuació que es proposin d'acord els següents criteris:

- la dimensió dels nous sectors respondrà a l'objectiu de produir ciutat d'acord amb els ritmes i les capacitats reals del municipi per integrar adequadament els nous àmbits. S'evitarà la generació de ciutat a partir de grans peces, de gran impacte, desproporcionades en el seu entorn i de dubtosa viabilitat econòmica en aquest moments.

- la delimitació de nous sectors d'actuació evitarà, en la mesura de lo possible, les afectacions a aquelles activitats existents que siguin legals i coherents amb el lloc. Els projectes d'ordenació vetllaran per integrar-se adequadament tenint en compte que les edificacions i activitats existents son un valor a considerar.

La regulació flexible de la forma

La creença que el planejament ha de mostrar la màxima flexibilitat per mantenir la seva utilitat i vigència al llarg del temps comporta la optimització dels marges normatius i de gestió urbanístiques per aconseguir-ho. Sovint, per voler evitar qüestions interpretatives es condueix a simplificacions no desitjades dels models urbans. L'equip de treball som partidaris del planejament obert en referència a la seva formalització. Un excés de cel formal o normatiu, porta sovint a la prematura obsolescència del planejament.

Mitjançant una normativa de regulació flexible i dinàmica. Les recents regulacions dins del camp de l'urbanisme, pel que fa a les activitats industrials demostren l'encert de la redacció d'una normativa oberta i flexible, que garanteixi els elements bàsics de l'ordenació inicialment prevista, però que pugui adaptar-se a

les modificacions o els canvis que es puguin derivar de sol·licitacions futures, en un mercat canviant i que precisa un nivell d'agilitat temporal en el que les inversions no poden esperar tots els terminis que requereixen les dilatades modificacions puntuals del planejament.

Seguint els principis de compacitat i complexitat urbana, es prioritzarà el planejament que eviti la zonificació rígida per usos i activitats. Aquesta actitud es projectarà sobre actuacions en teixits existents i en noves actuacions urbanes.

La regulació orientada dels usos

La determinació dels diferents nivells de permissivitat dels usos així com l'establiment de criteris de compatibilitat són un factor clau en la programació i activació de les funcions urbans.

- > Aprofundir en les estratègies de compatibilització d'activitat productiva i residència com a mecanisme per incentivar la mobilització d'emprenedors i activitats vinculades a la manufactura i la innovació, amb capacitat per revitalitzar determinades àrees, com a factor fonamental de la definició d'una ciutat diversa i complexa.

L'avaluació i regulació ambiental

El POUM incorporarà normativament aquells aspectes que permetin millorar comportament ambiental del municipi, incrementant la seva eficiència i millora respecte el consum d'energia i recursos naturals, la gestió del cicle de l'aigua i la qualitat atmosfèrica.

Millorar la qualitat tipològica i l'eficiència energètica de les edificacions

Dins dels criteris de l'urbanisme sostenible resulta inexcusable referir-se als models dels habitatges, l'ordenació i l'edificació, ja que no seria possible realitzar propostes sobre el metabolisme urbà sense descendir al detall que aquestes exigeixen. De cara a minimitzar la demanda energètica dels edificis s'haurà d'incidir en la regulació municipal de l'habitatge. El POUM proposarà una regulació específica pels habitatges de Sant Jaume de Llierca per tal de definir criteris de sostenibilitat i estalvi energètic en relació a les tipologies edificatòries. Aquests criteris parteixen del mateix concepte arquitectònic del conjunt i dels habitatges, principalment de la seva relació amb l'exterior i de la consideració del control climàtic a partir de mitjans naturals (sistemes passius de captació solar, protecció solar i la seva adequació a les estacions climàtiques, l'agressió exterior i els espais intermedis, la ventilació creuada natural, etc.).

8. Presentació programa de participació

El programa de participació ciutadana s'emmarca en el context dels treballs de redacció del nou Pla d'Ordenació Urbanística Municipal a càrrec de l'equip redactor Territoris XLM. Per aquesta raó, el programa de participació ciutadana s'ha de contemplar com un instrument que té per a objectiu enriquir aquests treballs. Per tant, es tracta d'un procés que s'ha iniciat de manera paral·lela als treballs tècnics previs a l'Avanç.

Objectius generals del programa

- Fer possible l'enriquiment dels treballs tècnics de l'equip redactor.
- Obrir una reflexió sobre el model territorial del municipi a partir de la reflexió ciutadana però també tècnica i política.
- Identificació de necessitats i demandes en torn als reptes del territori de Sant Jaume de Llierca.
- Fer entendre les complexitats territorials i emprendre una reflexió conjunta i pluridisciplinària que afavoreixi l'interès general.

El programa s'ha estructurat en dues parts: una primera de diagnòstic i una segona de formulació de propostes. Els objectius específics d'aquests dos moments han estat:

Obrir una reflexió col·lectiva sobre el territori a partir de la identificació de punts forts i febles, mancances i també els seus elements potencials.

A partir de la diagnòstic plantejar i proposar diferents escenaris pel futur urbanístic del poble.

Metodologia emprada

Per la realització del programa de participació s'han fet servir diferents instruments per abordar la diversitat de la realitat del territori i també per permetre treballar des d'un prisma ampli.

En primer lloc, s'ha efectuat una recopilació i anàlisi de documentació bàsica sobre la realitat sociodemogràfica del municipi, que ens ha permès obtenir dades poblacionals. D'aquesta manera, es disposava d'unes primeres nocions sobre la realitat sociodemogràfica de Sant Jaume.

En segon lloc, es van organitzar dues passejades obertes a tota la ciutadania. Aquestes varen ser precedides per una trobada informativa sobre l'inici dels treballs d'elaboració del nou POUM i el començament de la execució del programa de participació. La primera passejada es va realitzar el 14 de juny de 2014 seguint un recorregut pel territori més rural de Sant Jaume amb l'objectiu d'iniciar la reflexió sobre l'entorn més verd del municipi. Concretament, es varen tractar els següents temes: l'aigua, el riu i les fonts, els camins, les masies i el seu patrimoni, els límits entre el nucli urbà i l'entorn no urbà, la transició entre el nucli i el polígon i possibles creixements i corredors ecològics, i finalment la façana exterior del municipi.

Pel que fa a la segona passejada que va tenir lloc el 26 de juny de 2014, es va dur a terme en el nucli urbà del municipi, fent un recorregut per les diferents formes de creixement que s'han produït al municipi: des del nucli antic fins a la zona residencial del bosc d'en Puig, passant pels eixamples del s. XX. Al llarg del recorregut es varen tractar assumptes relacionats amb la qualitat de vida, l'espai públic, la mobilitat interna i externa, els equipaments, el model residencial i l'habitatge.

Així mateix, s'han realitzat entrevistes a habitants i actors claus del municipi amb l'objectiu d'aprofundir alguns aspectes sorgits durant les passejades com és el recorregut històric, l'activitat del polígon, i la qualitat de vida en general.

Fruit d'aquests primers espais de trobada, s'ha elaborat un document de diagnòstic que ha servit per treballar la segona fase del procés. Aquest segon moment ha consistit en la obertura d'una enquesta a tot el municipi (habitants però també persones que treballen a Sant Jaume). Aquesta enquesta ha estat disponible en dos formats: paper (mitjançant bustiada a totes les llars) i digital (enllaç a la pàgina web de l'ajuntament i difusió per les xarxes socials) i oberta durant un període de dues setmanes (format paper) i tres setmanes (format digital). L'enquesta va estar disponible del 8 al 24 d'octubre de 2014.

Finalment, s'ha realitzat una darrera trobada de treball organitzant un taller de propostes obert a tota la ciutadania. Aquest taller es va acompanyar d'una sessió de presentació de resultats de la diagnòstic participativa i urbanística.

A continuació, es presenta una descripció dels perfils que han participat al llarg del procés participatiu.

Espai de participació/ fase diagnòstic	Recomptes
Entrevistes	8 persones contactades, 6 entrevistes realitzades (Alcalde, Arquitecte municipal, 2 persones amb perspectiva històrica del municipi, representant del polígon, representant del moviment polític)
Passejada rural	21 persones (14 ciutadania, 8 membres Territori XLM)
Passejada urbana	24 persones (19 ciutadania, 5 membres Territori XLM)
Enquesta	47 persones
Taller de propostes	persones i membres de Territoris XLM

8.1. Resultats procés participatiu

Resultats de la diagnòstic (primera fase del procés participatiu)

UN FORT SENTIMENT DE PERTINÈNCIA I PERCEPCIÓ POSITIVA DE LA QUALITAT DE VIDA.

Un primer element que destaca de la diagnòstic realitzada conjuntament amb els veïns i les veïnes de Sant Jaume és el fort sentiment de pertinença que predomina entre la majoria d'habitants. En efecte, de manera general, les persones que viuen en el municipi se'n senten part i sobretot orgulloses de ser de Sant Jaume. Això s'explica en part, per la percepció positiva que hi ha respecte a la qualitat de vida del Sant Jaume: "s'hi viu bé". Com veurem més endavant els elements que formen part d'aquesta percepció positiva són el model residencial que segueix el model de casa amb jardí, però també la posició estratègica a la comarca i la proximitat a Olot (alguns Santjaumins treballen a Olot però resideixen a Sant Jaume per la tranquil·litat i l'oferta residencial), la qualitat de l'espai públic, i la qualitat de l'entorn verd (riu, camins, fonts) entre altres.

Aquest sentiment de pertinença presenta forts arrels històriques vinculat a la colònia fabril de la Fàbrica Brutau però també voluntat de diferenciar-se del municipi veí (Montagut). No obstant, la intensitat d'aquest sentiment no és la mateixa per aquells habitants de tota la vida -i amb memòria històrica- que persones arribades més recentment. Per exemple, s'identifica una manca de relació amb les persones que viuen als blocs de pisos que s'han construït recentment, o una manca de connexió amb les persones que viuen a algunes de les masies (aquelles afectades pel fenòmen neorural).

Malgrat aquest fort sentiment de pertinença, també s'han recollit elements que fan referència a certs aspectes més negatius i que s'han d'entendre com elements a potenciar. La primera qüestió fa referència a l'aspecte estètic del poble que més d'un participant considera "lleig", "gris", "sense harmonia". En efecte, tant les entrevistes com les dues passejades posen de manifest com els Santjaumins no troben que el seu poble sigui maco, sinó que el veuen "poc atractiu". Concretament, la façana exterior del poble és un element

fortament criticat conjuntament amb la falta d'harmonia i homogeneïtat interna pel que fa a les edificacions.

ESTRUCTURA TERRITORIAL DEL MUNICIPI: LÍMITS, NUCLIS

Pel que fa a les percepcions sobre el territori, les passejades han mostrat com hi ha un límit clar entre el nucli més urbà i l'entorn rural. D'una banda, el nucli urbà queda delimitat al nord per la Nacional 260 i al sud pel límit natural del riu. El límit més a l'oest apareix com el més diluït de tots per la combinació entre els diferents equipaments (el camp de futbol i la zona escolar). Tot i així, aquesta transició més diluïda d'un estat a l'altre és valorada positivament pels participants. D'altra banda, la zona residencial del bosc d'en Puig també apareix com a frontera entre el municipi i el polígon que, tot i formar part del municipi, apareix com un element més llunyà amb el qual s'ha de mantenir certa distància.

Quan es tracta d'entendre la concepció sobre l'estructura territorial del municipi, inicialment, els Santjaumins no entenen de barris, o de distinció entre centre i perifèria. No obstant, aprofundint en l'anàlisi de les aportacions rebudes, sí que existeixen diferències respecte el nucli antic, l'exemple, la zona del Bosc d'En Puig i les masies. El nucli antic s'entén com la zona més a prop de l'església i de la fàbrica Monter, mentre que l'exemple està constituïda per les parcel·les més grans i les cases amb una estructura de garatge amb planta. La zona del Bosc d'En Puig és considerada la zona més benestant del municipi degut a la presència de cases individuals (xalets) amb jardins. Per últim, de manera més allunyada del nucli apareixen aquelles masies o cases que es troben més aïllades. D'una banda, les masies més properes a la vora del riu i d'altra, aquelles masies properes al terme municipal de Montagut.

HABITATGE: CONVIVÈNCIA DE DIFERENTS MODELS RESIDENCIALS

Quan els habitants pensen el municipi des de la perspectiva de l'habitatge ho fan distingint entre diferents formes de residència que corresponen a les existents actualment i les possibles desigualtats que això genera en quant a qui ve a viure al poble.

Per una banda, hi hauria els pisos del nucli antic que presenten la densitat més alta del municipi i que es situen a la zona propera a l'església, i els voltants de la fàbrica Monter. En segon lloc, les vivendes que es situen a la zona que equivaldria als exemples del principi del segle XX on es troben cases més àmplies amb garatge i una planta. Aquestes cases es troben adossades les unes a les altres i algunes tenen algun terreny al darrere i reben valoracions positives tot i que també son criticades per no tenir homogeneïtat les unes amb les altres. En tercer lloc, el format del Bosc d'en Puig, de casa (xalet) amb jardí on les parcel·les són més àmplies. Aquest és el format que rep més valoracions positives i el més desitjat en certa manera.

No obstant, Sant Jaume també compta amb dos formats més. El primer és el que correspon al bloc de pisos de la Caixa, que segons els Santjaumins, no acaba d'encaixar amb la manera de ser del poble pels habitants que hi viuen i el rebuig que genera. De fet, hi ha certa sensació de gueto i deixadesa dels entorns d'aquest bloc de pisos.

Finalment, trobem les masies com a darrer model residencial, menys present però no menys important. Algunes es troben abandonades, d'altres han estat recuperades per nous propietaris i d'altres han estat ocupades per neorurals, com ha passat també a altres llocs de la comarca. En general, les masies que es troben cuidades reben valoracions positives mentre que es percep certa nostàlgia del patrimoni passat i de la pèrdua de certes cases (i els seus molins).

En resum, i segons els diferents espais de reflexió creats, els Santjaumins valoren molt positivament el model residencial del Bosc d'en Puig. De fet, donada la diversitat de les diferents formes d'habitatge, també hi ha consens en que un repte del futur del municipi és generar un equilibri entre els diferents models i evitar desigualtats. Cal trobar un equilibri entre la casa amb jardí i els pisos socials. Un possible model serien: cases mitgeres o aparellades, o en filera de quatre en quatre.

En quant als possibles futurs creixements, hem trobat consens en ubicar-los entre el centre i el bosc d'en Puig per una banda; i per l'altra entre el centre, el bosc d'en Puig i la zona esportiva. També, s'han esmentats solars sense edificar a la part urbana del municipi, per tant el possible creixement present a l'imaginari col·lectiu també passa per omplir els buits actuals.

ESPAI PÚBLIC: UN ESPAI DE TROBADA

L'espai públic de Sant Jaume és un dels elements que rep les valoracions més positives dels seus habitants. Tot i la poca dimensió del municipi aquest compta amb dues places i altres indrets de trobada (com els bancs o el bar de ca l'Anton). La Plaça del mercat apareix com un dels principals espais de trobada del municipi conjuntament amb la Plaça del Centre Cívic.

Tal i com va quedar reflectit a la passejada urbana, aquestes dues places tenen diferents usos i usuaris. La primera, que la gent anomena plaça del poble o plaça del mercat, acull setmanalment (els dissabtes) la parada de verdures. Es tracta d'una plaça asfaltada, amb dues porteries per a jugar a futbol i és freqüentada pels adolescents del poble. La plaça disposa d'una jardinera que té també una funció de banc per seure i es fa servir majoritàriament per la gent gran del poble.

En quant a la Plaça de davant el Centre Cívic, aquesta té jocs infantils, gespa i sorra, arbres, i unes instal·lacions per promocionar la salut i la pràctica esportiva. Es considera un espai molt viu del poble, amb un ús pràcticament de tots els col·lectius (des de mares amb els seus fills/es, a nens/es i joves, o fins i tot persones grans que seuen als bancs).

Un altra element de l'espai públic que s'ha considerat important són els bancs, entesos no només com un lloc on seure i descansar per la gent gran, sinó també com un lloc de trobada.

En la reflexió sobre la qualitat de l'espai públic, i en relació amb la valoració estètica negativa que hi ha del municipi, les persones presents en els diferents espais de diagnosi han posat de manifest la necessitat d'embellir els carrers. Una acció seria homogeneïtzar les rasants i mitgeres dels edificis i un altre seria cuidar elements com les voreres (sovint desiguals i amb problemes d'accessibilitat). Finalment, una demanda generalitzada respecte a aquest espai públic és que s'hi aportí més verdor.

EQUIPAMENTS: ESTRATÈGIA PER LA POBLACIÓ FUTURA

La dotació actual d'equipaments és, en general satisfactòria. Sant Jaume compta amb un centre cívic, una pista esportiva, un CEIP (Les Escomes-ZER El Llierca) i una llar d'infants (El petit Lledoner), un centre de salut (CAP), una sala de lectura, i un servei de joventut (i l'espai Wiki Jove). De fet, el Centre Cívic apareix com el principal punt de trobada i d'activitats i representa un dels principals espais de trobada del poble.

Durant la reflexió sobre els punts forts i febles dels equipaments, s'ha recollit la necessitat d'ajustar la dotació i els serveis a les demandes de la futura població Santjaumina. En efecte, s'han de contemplar dues dimensions poblacionals: l'envelliment de la població i la possibilitat de creixement poblacional amb l'arribada de nouvinguts. Per tant, de cara a plantejar el futur en quant als equipaments, no es tracta tant d'augmentar la dotació com pensar en el serveis públics que caldran oferir.

Hi ha una bona percepció sobre la capacitat dels equipaments per jugar un paper transitori en la delimitació del nucli urbà amb el territori. En efecte, la posició del camp de futbol i de la zona escolar es valora positivament i s'entén com una peça que funciona tot i que també es recull certa inquietud per ubicar equipaments o activitats en zones massa aïllades del municipi.

Finalment, tot i la valoració global positiva, en aquesta fase de diagnosi també sorgeix la demanda històrica en referència a la instal·lació d'una piscina municipal. Aquesta és una demanda de fa molt temps enrere i que es relaciona amb el fet de que els altres municipis veïns sí que compten d'aquesta instal·lació esportiva. De fet, fruit d'aquesta demanda, també s'ha reflexionat sobre la dimensió territorial dels equipaments i de la necessitat de dissenyar una estratègia territorial en quant a la futura oferta d'equipaments, serveis i activitats.

Per tant, el futur dels equipaments ha de passar d'una banda per integrar la previsió de l'envelliment de la població i de la possible arribada de nous habitants així com per integrar una perspectiva territorial comarcal.

MOBILITAT: MAJORITÀRIAMENT EN COTXE

Durant la diagnosi realitzada hem identificat diverses maneres de moure's. Internament, sembla predominar l'ús del cotxe per trajectes curts tot i que aquest fet no inclou a la gent gran que sembla desplaçar-se més aviat a peu. En aquest sentit, la mobilitat a peu no és un aspecte que es trobi afavorit en el nucli urbà de Sant Jaume donades les estretes voreres, la pendent d'algun carrer, la presència d'escaleres i la manca de rampes. Per tant, lo anterior mostra com Sant Jaume no compta amb un disseny de la mobilitat interna a peu (o no la afavoreix).

De fet, durant les passejades, els participants no van semblar reconèixer itineraris formals de mobilitat a peu per anar d'un lloc a l'altre. La mobilitat a peu s'associa més aviat a una activitat de lleure com es veurà més endavant.

D'altra banda, pel que fa a la mobilitat rodada, aquests semblen ser els principals eixos utilitzats: A-26; N260; C/ Major; camí de l'Amiana (mitja recorregut, per anar a la font); Sobre el camí de l'Amiana, el carrer que fa pujada fins al Centre Cívic i segueix fins la Llar d'Infants i comunica amb l'escola; El carrer de l'Ajuntament que va fins la zona esportiva i fins l'escola; C/ Santiago Russinyol fins C/ Àngela Brutau

La mobilitat interna presenta també alguns dèficits de connexió entre alguns nuclis, concretament l'accés al Bosc d'en Puig però també la connexió entre aquest, el cementiri i el carrer major. Per molts aquest és un aspecte urbanístic a resoldre.

En quant a la mobilitat externa, Sant Jaume ha viscut la construcció del fals túnel de l'autovia i el desviament del carrer major cap a la Nacional 260; per tant, es pot dir que internament ja no passen camions però la proximitat amb el polígon fa que existeixi la necessitat d'endreçar els vials de la façana exterior del municipi sobre tot si es pensa en clau de posició estratègica a nivell comarcal i transnacional. Complementàriament, la diagnosi posa de manifest la necessitat de connectar millor els diferents polígons, però sobretot ajustar els passos entre el polígon nord i el polígon sud pel trànsit de camions -que actualment mostren certa dificultat de pas degut a l'existència de corbes molt estretes.

Pel que fa a la mobilitat vinculada al lleure i a l'entorn rural, s'ha identificat com els camins rurals són transitats per persones que hi passen i desenvolupen alguna activitat esportiva (running, bicicleta, etc). No obstant, no tots els camins es troben en les mateixes condicions i la qüestió del seu manteniment és un element important de reflexió vinculada també al règim privat o públic d'aquests.

Entre els diferents camins existents (rutes a peu) s'ha identificat com els més transitats són:

Al Sud de l'autovia:

Camí de l'Amiana (fins a Sta Madalena).

"Camí de la central". (Baixa per la zona esportiva, ressegueix el riu per la part de baix i torna al poble per la N-260)

Al Nord de l'autovia:

Baixant per sota Monter, als horts d'en Sorribes. A través del túnel que travessa l'autovia (sota els pisos de La Caixa) i va cap a Montagut.

Anant fins al cementiri, passant pel costat Nord de l'autovia, resseguint un camí que ja existeix, fins la zona de la l'antiga benzinera, agafant el bici-carril (terme municipal de Montagut) i fins a Montagut.

Entre les fàbriques del Polígon Nord i la benzinera, hi ha un camí que va fins a Can Valent i també arriba a Montagut. S'ubica, a prop d'un altre camí que indica "Can Galzeran" i "Can Valent", direcció Montagut.

ACTIVITAT ECONÒMICA: EL POLÍGON DEL PLA DE POLITGER I LA FÀBRICA MONTER

En general, Sant Jaume apareix més aviat com un municipi residencial però la presència del polígon, o millor dit "polígons", li atribueix un gran potencial de desenvolupament en un futur. Sant Jaume compta amb 4 polígons: 1. el polígon Nord, 2. la zona que es situa a prop de la carretera de Montagut i de l'antiga benzinera, 3. la zona situada al voltant de Llongarriu (per la rotonda de l'autovia) i finalment, 4. la part més gran que és el polígon Sud. Tot plegat conforma el Pla de Politger.

El polígon del Pla de Politger és valorat positivament per la seva importància a nivell comarcal. Malgrat només dona feina a una proporció petita de la població de Sant Jaume, es considera un pol d'atracció de l'activitat econòmica i industrial de la comarca. El polígon està pensat per a la instal·lació de grans indústries, fet que també beneficia les arques públiques a través del pagament de l'IAE. La seva situació estratègica i bona comunicació fa que sigui un polígon amb molt potencial de creixement. N'és un clar exemple la instal·lació de la futura fàbrica de Tavail amb 50.000 metres de superfície, la qual preveu iniciar el seu funcionament la primavera de l'any vinent.

D'altra banda, la fàbrica d'embotits Monter també apareix com a element significatiu de l'activitat econòmica del municipi. Mentre que amb el polígon del Pla de Politger la relació sembla ser únicament administrativa, amb la fàbrica Monter s'identifica una molt bona relació de col·laboració amb el consistori. Aquest fet es pot explicar per la major proximitat amb el nucli urbà i possible font de tensions (com per exemple problemes d'aparcament a la zona degut als seus treballadors). També s'identifica un possible

trasllat de l'activitat de la fàbrica degut a la limitació del seu terreny, el qual actualment se'ls està quedant petit.

Pel que fa a l'agricultura i la ramaderia, no podem dir que siguin sectors importants. Existeixen certes activitats agrícoles que funcionen i un parell d'estacions ramaderes, però no són importants ni amb potencial de creixement.

Un element clau de l'activitat econòmica del municipi, que es valora molt positivament és la seva posició estratègica a la comarca de la Garrotxa. Alguns de participants arriben a parlar fins i tot de Sant Jaume com a porta de la Garrotxa donada la proximitat a Olot, i l'eix transversal.

2.2 Resultats segona fase: síntesi propostes

RESULTATS DE L'ENQUESTA

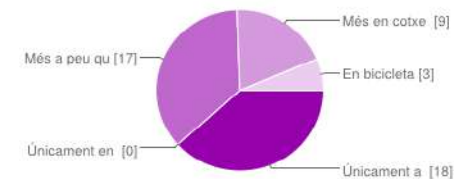
Per tal de complementar el treball de diagnosi fets a la primera fase del procés participatiu i recollir propostes de millora de cara al futur de Sant Jaume de Llierca, es va obrir la participació de la ciutadania a través d'una enquesta penjada a la web de l'Ajuntament i disponible també en paper a la seu del consistori.

Es van recollir un total de 47 respostes, 24 contestades per dones i 23 per homes. L'edat mitjana de les persones que van respondre va ser de 46 anys. La majoria (68%) són persones que només viuen a Sant Jaume (no hi treballen), mentre que un 23% del total són persones que viuen i també treballen a Sant Jaume. El 38% viuen a l'Eixample del municipi, el 26% al casc antic i el 17% al Bosc d'en Puig. Més del 80% de les persones que van respondre a l'enquesta són persones que tenen relació amb el municipi des de fa més de 10 anys (en cap dels 47 casos recollits tenen una relació amb el municipi inferior a un any).

USOS: MOBILITAT I ENTORN TERRITORIAL.

Pel que fa a la mobilitat interna, dins del municipi, es va preguntar si majoritàriament es feia a peu o en cotxe. Els resultats són àmpliament favorables a la mobilitat a peu, amb un 38% de les respostes que únicament es mouen a peu, i un altre 36% que ho fan més a peu que no en cotxe. Només el 19% del total respon que es mou més en cotxe que a peu, i un 6% ho fa en bicicleta.

P9. Com es mou habitualment dins del poble?

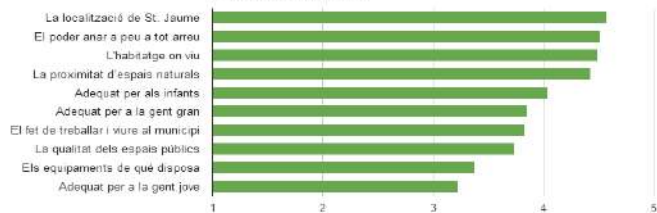
Pel que fa a l'entorn territorial, es preguntava la freqüència d'ús d'aquest. El 68% de les respostes són "esporàdicament". Un 30% l'utilitza "cada dia", i només una persona respon que mai en fa ús. Aquest ús és, pràcticament en tots els casos, associat al lleure (passejar, córrer, bicicleta, badar, etc.)

PERCEPCIÓ DE LA QUALITAT DE VIDA.

Pel que fa a la qualitat de vida al poble, pràcticament totes les respostes recollides (98%) opinen que a Sant Jaume de Llierca s'hi viu bé.

Entre els aspectes avaluats, el valorat més positivament ha sigut la localització del municipi (proper a Olot i a l'autovia). Amb molt poca diferència, els segueixen el fet de poder anar a peu a tot arreu, l'habitatge on viu l'enquetat/ada i la proximitat d'espais naturals (camins, bosc, riu, etc.). Per altra banda, els valorats més negativament han sigut el fet de que és un municipi poc adequat per a la gent jove, i en segon lloc els equipaments dels que disposa.

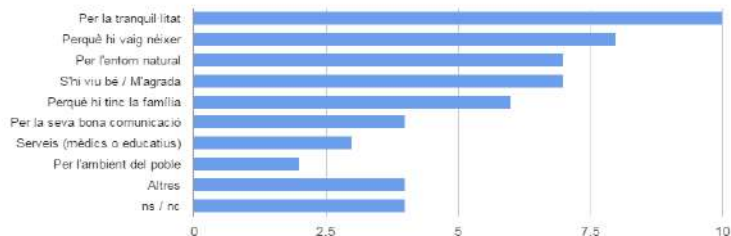
P6. Especifiqui en quin grau està satisfet/a amb els aspectes del municipi següents

MODEL DE FUTUR

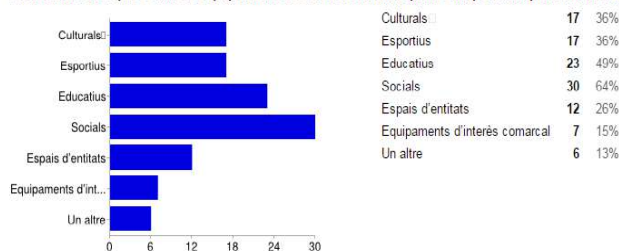
El 83% de les persones que han contestat l'enquesta s'imaginen vivint a Sant Jaume en el futur. Les raons per les quals s'imaginen aquest escenari són principalment: per la tranquil·litat, perquè hi van néixer, per l'entorn natural, perquè s'hi viu bé i perquè hi tenen la família.

P. 13.1. Per què s'imagina vivint a Sant Jaume en el futur?

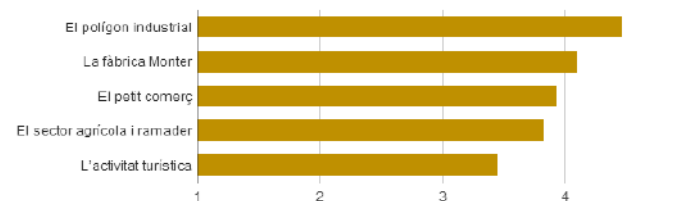
Pel que fa als equipaments futurs, un 64% de les persones que van respondre l'enquesta creuen que els equipaments de caire social haurien de ser els més importants en un futur. També destaquen els de tipus educatiu (49%), de tipus esportiu (36%) i els culturals (36%).

P10. Quins creu que seran els equipaments i serveis del municipi més importants pel futur municipi de Sant Jaume de Llierca?

Pel que fa a l'activitat econòmica del municipi, el tipus d'activitat que es considera que serà més important en el futur és l'activitat del polígon industrial (el 60% creuen que serà molt important per al municipi). En segon lloc, la Fàbrica Monter, amb un 43% de les respostes que la qualifiquen com a "bastant important". Entre les valoracions menys importants es situen l'activitat turística, el petit comerç i el sector agrícola i ramader; amb un 21%, 15% i 13% de les respostes que la consideren "poc" o "gens" important respectivament.

P11. Pensant en l'activitat econòmica de Sant Jaume, quina importància haurien de tenir els següents àmbits?

En un futur, es creu que el projecte de desenvolupament del poble s'haurà d'orientar cap a les persones que ja viuen actualment al municipi (pràcticament el 100% de les persones que han contestat l'enquesta han assenyalat aquesta opció). En segon terme, un 23% de les respostes han contestat que també caldria orientar el projecte de desenvolupament cap a les persones que treballen al polígon o a la Monter.

Aportacions taller de propostes

El taller es fa realitzar el 16 d'octubre de 2014. Durant aquest es va estructurar la sessió i la reflexió àmbits temàtics a partir del plantejament de les preguntes següents:

Espai públic i Equipaments: Quines propostes de millora de l'espai públic es formulen? Propostes de millora de la mobilitat? Quins futurs equipaments i serveis? On es podrien situar?

Qualitat de vida, habitatge, i creixement urbà: Quins elements poden millorar la qualitat de vida a Sant Jaume. Concretament, respecte l'habitatge, quin model residencial es vol? On ubicar possibles nous habitatges? Possibles llocs de creixement del municipi?

Motor econòmic: Quin és el futur del polígon? Quines activitats s'hi poden destinar? Quin potencial té el territori: futur de la ramaderia i de l'agricultura. Pot haver un desenvolupament turístic? Volem esdevenir un pol d'atracció?

Entorn territorial: Com s'imaginen l'entorn territorial en els propers 15-20 anys? Cal preservar, protegir, ampliar, millorar els camins? I el riu? Quin paper podria jugar la fàbrica Brutau? És factible la recuperació dels horts?

Aquestes varen ser les principals aportacions recollides:

Espai públic i Equipaments

Quines propostes de millora de l'espai públic es formulen? Propostes de millora de la mobilitat? Quins futurs equipaments i serveis? On es podrien situar?

Fruit de la primera qüestió "Com t'imagines Sant Jaume d'aquí 15-20 anys?" sorgeixen les primeres idees que tenen a veure amb l'estructura dels carrers. L'ideal del futur de Sant Jaume és una carretera transformada amb arbres i voreres més amples. També s'assenyala el nucli antic com a àrea amb un potencial estètic que caldria millorar en un futur per a facilitar-hi l'accés i el passeig.

També es parla de la qualitat de vida del poble, i un dels aspectes associats a aquesta qualitat de vida és el fet de poder aparcar "davant de casa". S'imagina un Sant Jaume sense problemes d'aparcament, i concretament es fa referència a la zona del cementiri, que actualment és un aspecte que caldria resoldre.

Més avançat el debat sorgeix la demanda de la piscina, com equipament que milloraria la qualitat de vida ja que evitaria desplaçaments a piscines dels pobles veïns. Tot i així, és un equipament davant del qual no hi ha un consens clar ni una forta necessitat per part de totes les persones assistents.

L'espai de la Fàbrica Brutau sorgeix com un espai potencial a l'hora de situar un o varis equipaments. Es veu com un edifici amb molt potencial i moltes possibilitats, però alhora es creu que s'hi hauria de fer una forta inversió i a més és un terreny que actualment no està a mans de l'Ajuntament.

Pel que fa a la localització dels equipaments, es produeix un debat respecte si es considera més adient agrupar-los en una mateixa localització o diversificar les localitzacions dels equipaments. El debat no sembla arribar a un consens. Mentre alguns assistents volen esponjar la localització dels equipaments, d'altres prefereixen concentrar-los en un mateix lloc. També surt una idea dels equipaments com a elements "integradors" del territori, per exemple, al Bosc d'en Puig es podria instal·lar un equipament per la mainada com a element de frontera i transició entre l'urbanització amb la resta del territori. Una altra localització que apareix també és al nucli antic, com element per atraure població cap aquesta zona que a vegades és de difícil accés i queda desconnectada.

Tot i així, tothom sembla estar a favor d'ampliar el nombre d'equipaments al municipi. Però alhora, es considera que un dels aspectes claus que fan de Sant Jaume un municipi amb una bona qualitat de vida, és la dotació actual d'equipaments (escoles, camp de fútbol, centre cívic).

Pel que fa a la mobilitat, s'assenyala que la proposta tècnica de mobilitat al carrer Colom és molt encertada i es veu molt positiva i necessària per al municipi. En general, a tot el nucli antic es creu que hi ha un problema d'accés i mobilitat que cal millorar.

També es proposa millorar la comunicació (accés i sortida) del Polígon Nord, i també entre els polígons i la carretera, sobretot pel que fa a la limitació de camions.

Qualitat de vida, habitatge, i creixement urbà

Quins elements poden millorar la qualitat de vida a St Jaume? Concretament, respecte l'habitatge, quin model residencial es vol?

La qualitat de vida s'associa a aspectes molt variats (aparcament, oportunitats laborals, proximitat d'equipaments de tot tipus, territori, etc) i es reconeix com un dels principals elements d'atracció de població. Concretament, respecte la vivenda, es creu que no convé que els habitatges de nova construcció siguin segones residències, sinó habitatges de gent que visqui i faci vida al poble. En aquest punt s'obre un debat sobre si Sant Jaume vol ser un poble dormitori o vol ser un poble amb vida.

El futur dels nous habitatges s'associa a les necessitats de la població futura. En aquest sentit, es comenta el futur envelliment de la població i la importància que la gent jove es quedi al municipi. Es creu que un punt clau perquè la gent jove es quedi al poble és possibilitar oportunitats per a aquest col·lectiu. En aquest sentit, el principal motor econòmic de Sant Jaume (el Polígon i la futura fàbrica Tavil S.A.) es veu com un aspecte clau per definir el futur poblacional del municipi. Fins i tot es visualitza una necessitat no molt llunyana de nous habitatges degut als nous treballadors del polígon.

Respecte el perfil de nous habitants, en els primers moments de la pluja d'idees sobre el futur de Sant Jaume, neix un primer debat sobre la població que viurà a Sant Jaume i el tipus de vida i implicació amb l'activitat del municipi. Es palpa un fort sentiment de pertinença que no es vol que desaparegui. I es vol que les persones que visquin al municipi siguin persones participatives i implicades.

Pel que fa a l'estètica del municipi, es creu que seria un aspecte a millorar de cara al futur, ja que actualment és un element que pot anar a la contra a l'hora d'atraure població.

Motor econòmic

Quin és el futur del polígon? Quines activitats s'hi poden destinar? Quin potencial té el territori: futur de la ramaderia i de l'agricultura. Pot haver un desenvolupament turístic? Volem esdevenir un pol d'atracció?

El futur de Sant Jaume pel que fa a sectors d'activitat es visualitza majoritàriament industrial. S'assenyala la possibilitat de millorar el sector turístic, però no gaire més. Així, el futur de desenvolupament econòmic del municipi va lligat al desenvolupament del polígon i concretament, de la nova fàbrica Tavil S.A que es contempla com possible creació de llocs de treball.

Des de l'inici del debat, el futur poblacional de Sant Jaume s'associa a la possibilitat d'obtenir feina al municipi. Però es planteja la pregunta si realment són dos aspectes que van lligats o cal separar.

Pel que fa a possibles activitats industrials petites que es podrien desenvolupar en tallers, es creu que cal fer possible aquest tipus d'activitat dins el poble, no a petites parcel·les del polígon.

Pel que fa a altres sectors d'activitat, s'assenyala el sector agrícola i ramader, però no es consideren sectors suficientment forts com per ser rentables i un motor de desenvolupament de la zona. Es visualitzen com activitats que caldria mantenir però en un sentit identitari del poble, més que no pas econòmic.

Únicament es contempla la possibilitat d'una activitat de tipus comercial al polígon, el de la benzinera. Es tenen moltes esperances en la recuperació d'aquesta zona i es creu que podria ser un lloc idoni per instal·lar un tipus d'activitat comercial per la seva visibilitat des de la carretera.

Entorn territorial

Com s'imaginen l'entorn territorial en els propers 15-20 anys? Cal preservar, protegir, ampliar, millorar els camins? I el riu? Quin paper podria jugar la fàbrica Brutau? És factible la recuperació dels horts?

El territori de Sant Jaume es considera un element a protegir i a preservar.

Hi ha un fort sentiment ecologista en vers el territori, i concretament en vers els horts. Malgrat no s'identifiquen com un element amb potencial econòmic, es creu que és un element del territori que cal preservar i conservar. Tot i així, també es creu que no serà fàcil de mantenir, ja que és un sector que no té beneficis econòmics i és complicat que la gent s'hi segueixi dedicant en un futur.

El riu es veu com un aspecte a tenir en compte i a protegir davant de qualsevol futura actuació.

En general, es creu que no s'ha de dividir el territori i caldria mantenir l'estructura natural del riu i els connectors.

Síntesi global de les aportacions

Principals necessitat identificades	Possible futures línies d'actuació del POUM
Millores espai públic: més verd, més bonic	Treballar per millorar la estètica interna i externa del municipi: façanes, mitgeres, arbrat, mobiliari, etc.
Mobilitat i accessibilitat: 1) barreres i dificultat per anar a peu al nucli urbà, 2) dificultats de mobilitat a l'entrada del municipi i als itineraris dels camions dels polígons.	Estructurar la mobilitat interna: a peu i jerarquització dels cotxes. Definició d'eixos orientats al trànsit dels camions per millorar la mobilitat al voltant del polígon i l'entrada al municipi.
Aïllament zones: Bosc d'en Puig, Cementiri, polígons.	Connexió i integració nuclis- barris: Gràcies a les millores de mobilitat el POUM garantirà una millor integració de la zona del Boc d'en Puig per una banda. D'altra, reestructurant la entrada del municipi (replantejament vials i mobilitat), la zona del cementiri quedarà més connectada i integrada. Treballar també per connectar els diferents polígons.
Equipaments per la població futur: envelliment població i falta d'activitats per a joves.	Cal plantejar equipaments socials però també adreçats a diferents grups de població com són la gent gran i els joves.
Model habitatge: fractura?	Trobar un equilibri entre els diferents models d'habitatge i evitar desigualtats.
Creixement urbà: mantenir distància amb el polígon i expansió del polígon.	Vetllar per mantenir les distàncies amb el polígon. Omplir el buit urbà.
Futur econòmic: qui treballarà a Sant Jaume?	El polígon com a principal centre d'activitats i pol d'atracció d'empreses de la comarca i també internacional per la seva localització estratègica i comunicació.
Entorn territorial: recuperació de l'entorn del riu, manteniment dels camins i del patrimoni rural.	Plantejar mesures per protegir i preservar l'entorn natural de Sant Jaume.

1. Recull fotogràfic del procés

Sessió de presentació

Passejada rural

Passejada urbana

Retorn de la diagnosi

Taller de propostes

Amb els participants

Crèdits

EQUIP TÈCNIC

TerritorisXLM

Xavier Matilla Ayala, arquitecte, director de l'equip

Mònica Beguer Jornet, arquitecta

Elia Hernando, arquitecta

Pere Manubens, arquitecte

Cristòbal Moreno, estudiant arquitectura

PROCÉS PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Charlotte Fernàndez, sociòloga

Gal·la Santiago, sociòloga

DOCUMENTACIÓ AMBIENTAL

Equip (AZ)

Anna Zahonero, biòloga

Sílvia Martín, llicenciada en ciències ambientals

Sergi Abellán, enginyer agrícola

COL·LABORADORS

Loles Herrero, arquitecta

Pere Picorelli, llicenciat en ciències polítiques

Sònia Berlanga Font, advocada

Jesús de la Varga Garcia, economista

Xavier Matilla Ayala, arquitecte

En representació de

TerritorisXLM

Novembre 2014